

EXPERIÈNCIES MUNICIPALS 1999-2003

EXPERIÈNCIES MUNICIPALS 1999-2003

EDITA

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA

COORDINACIÓ

EDUARD LÓPEZ

COL·LABORADORS

MARC PUIGDOMÈNECH

JOSEP ROVIRA

DISSENY GRÀFIC

JOSEP VALL

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

ÀNGEL RAMOS

IMPREMTA

EIX DE SERVEIS

DIPÒSIT LEGAL

B-XX.XXX-2002

INTRO

Ajuntaments, fonaments de l'edifici nacional

JOSEP-LLUÍS CAROD-ROVIRA
SECRETARI GENERAL

Ser regidor o regidora al teu propi municipi, i ja no diguem ser-ne l'alcalde o alcaldessa, és, probablement, una de les responsabilitats més gratificants que, qualsevol persona amb ganes de dedicar-se a la política, pot assumir. Vegeu, sinó, la il·lusió, la passió, la dedicació i el convenciment amb què, cadascuna de les persones que participa en aquest llibre, ens explica la seva experiència.

El treball constant i la seriositat són els eixos que acompanyen l'actuació dels i les representants d'ERC als municipis. Des de les més distintes àrees de govern, en cadascun dels àmbits en què han tingut incidència, els seus esforços han anat dirigits a la millora del municipi, al seu progrés, a fer-ne un lloc més habitable, més connectat amb la resta de Catalunya i més proper als seus ciutadans i ciutadanes.

La promoció econòmica, les polítiques de joventut, les d'habitatge, el turisme, la seguretat ciutadana, l'educació, la protecció del medi ambient, les noves tecnologies, la vertebració territorial, la cooperació, la participació ciutadana, la promoció cultural, i moltes d'altres polítiques, han comptat, en molts municipis, amb el segell de l'honradesa, la transparència i la valentia que garanteixen els i les representants d'ERC.

Una de les coses més enriquidores i més atractives de la política municipal és la peculiaritat de cada municipi, allò que fa que una població sigui única i irrepetible. Allò que fa que les solucions i polítiques aplicades a un lloc, no siguin practicables a un altre. Allò que provoca que l'originalitat, la imaginació i l'atreviment en l'actuació municipal siguin unes qualitats imprescindibles. I això és, també, el que trobareu en aquest llibre: solucions úniques a situacions úniques.

Les eleccions del 1999 van consolidar ERC com a tercera força municipalista de Catalunya, amb 677 regidories, una quarantena d'alcaldies i amb presència a les quatre diputacions provincials. Han estat, per ERC, els millors resultats des del restabliment de la democràcia, però no són els millors resultats als quals podem aspirar. Les enquestes ens auguren uns millors resultats, un major nombre de regidories i un major nombre d'alcaldies, i això ha estat possible amb l'exemple de l'eficiència d'aquells que han estat governant aquests darrers anys i a la tasca constructiva que s'ha fet, també, des de l'oposició.

Uns quants representants d'ERC als municipis amb responsabilitats de govern ens parlen en aquest llibre. Escoltem-los amb atenció...

ERC, partit de govern

És inevitable que en pronunciar aquesta frase es pensi directament en la possible i hipotètica participació d'ERC en un govern de la Generalitat o bé fent un exercici de memòria històrica és fàcil pensar en la brillant trajectòria governamental de la Generalitat republicana protagonitzada per ERC.

Però quan des de l'àmbit municipal es fa referència a ERC com a partit de govern, estem parlant d'una realitat que es pot veure i tocar al llarg del nostre país ara.

ERC ha governat, i bé, a molts municipis del nostre país. Ho ha fet des de majories absolutes, des de majories simples, i des de pactes de govern de colors diversos. I ho ha fet des d'uns paràmetres molt clars: honestedat, compromís amb les persones i amb la justícia, eficàcia, compromís amb el poble, vila o ciutat, compromís social i també des de l'àmbit municipal, compromís amb el país, compromís nacional per tant.

La dedicació abnegada de tants regidors i regidores, alcaldes i alcaldesses, les moltes hores de treball, de sacrifici personal i familiar han servit per formar una base molt sòlida.

Els fonaments de la Catalunya del futur, aquesta que somniem plena i lliure, aquests edificis complex i anhelat, s'estan

posant amb força des del municipalisme.

I el municipalisme també esdevé en aquesta línia la millor escola de polítics, de fer política, de la nostra manera de fer política per cert, i sobretot de gestionar bé i amb eficàcia.

En aquests moments que el nostre partit es presenta de manera desacomplexada, i sobretot amb arguments sòlids, com a veritable opció i alternativa de govern, és bo fer un repàs a la feina feta des dels municipis, que per qualitat i quantitat és digna de ser tinguda en compte.

La gran aspiració de qualsevol partit és governar per transformar la realitat i millorar-la: volem construir la utopia, dia a dia, pas a pas.

Que en gaudiu amb aquesta bona mostra.

ERNEST BENACH

VICESECRETARI GENERAL
DE POLÍTICA INSTITUCIONAL

A l'alçada del compromís adquirit

El llibre que teniu a les mans constitueix tota una mostra de la maduració del municipalisme d'ERC en els darrers anys. Només fullejant-lo pel damunt es pot observar que els càrrecs electes locals del partit que estan a govern han estat capaços d'articular iniciatives prou ambicioses i imaginatives en les múltiples àrees a les quals han accedit. Els que han restat a l'oposició han desplegat igualment estratègies remarcables amb vista a servir eficaçment la ciutadania.

Les propostes d'ERC s'han adaptat molt bé a les diferents tipologies de municipi i d'àmbit territorial als quals té representació institucional. Ens els anys a venir, i aquí la secretaria de Política Municipal ha de jugar un paper decisiu, cal aprofundir encara més en l'elaboració de polítiques pròpies, capaces d'orientar l'acció de govern dels alcaldes i regidors del partit. El denominador comú, òbviament, passa per l'honestedat, la gestió eficient dels recursos disponibles, la radicalitat democràtica i l'afirmació nacional.

Cal, però, anar més enllà. Els quatre eixos que s'esbossen a l'apartat final del volum orienten la línia a seguir. Treballem per a una ciutat sostenible, econòmicament emprenedora, al servei de les persones i oberta a la participació. Tot plegat, a més, a partir d'uns ajuntaments

amb més competències i amb un millor finançament.

Voldria cloure aquest breu escrit de presentació amb unes paraules dedicades, molt particularment, als alcaldes i alcaldesses d'ERC. És de justícia. Gràcies al seu esforç, el partit ha demostrat a l'opinió pública que, quan accedeix a les màximes cotes de responsabilitat institucional, sap estar a l'alçada del compromís adquirit. Sense el seu paper capdavanter als ajuntaments mai no hauríem arribat a ser, com som, una alternativa de govern amb credibilitat a nivell de país.

Ara és l'hora de donar continuïtat al projecte municipalista d'ERC obtenint uns bons resultats en les eleccions del proper 25 de maig. Com a secretari de Política Municipal em poso a disposició de tothom per a contribuir a materialitzar aquesta ambiciosa comesa.

JAUME OLIVERAS

SECRETARI DE POLÍTICA MUNICIPAL

**EVOLUCIÓ ELECTORAL D'ERC
A LES ELECCIONS MUNICIPALS (1979-1999)**

1979 Retorn als ajuntaments

Les primeres eleccions celebrades després del franquisme (al Congrés dels Diputats, el juliol del 1977 i el març del 1979), havien situat ERC com la cinquena força de l'espectre parlamentari del Principat.

En aquest context, les eleccions municipals de l'abril del 1979, revelaren més clarament les mancances de la implantació socioelectoral d'ERC després del llarg parèntesi que suposà la Dictadura i el canvi demogràfic i sociocultural viscut pel país, durant aquell període, amb l'allau immigratòria.

ERC presentà 109 llistes. La implantació quedà repartida de manera relativament homogènia en els àmbits urbà, suburbà i rural de l'interior, però amb un forat considerable a la regió metropolitana de Barcelona.

Malgrat aquestes mancances ERC obtingué representació a tretze de la trentena llarga de ciutats del país amb més de 20.000 habitants: Barcelona, Lleida, Tarragona, Reus, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Vilanova i la Geltrú, Gavà, Figueres, Castelldefels, Blanes, Olot i Montcada i Reixac.

S'assoliren 23 alcaldies, destacant capitals de comarca com Banyoles, la Bisbal d'Empordà i Sort i poblacions mitjanes com Sant Just Desvern, Arenys de Munt i Premià de Mar.

LA HUMANITAT (1 MARÇ 1979)

RESULTATS ELECTORALS 1979

CENS	4.378.312		
VOTANTS	2.687.390	61,38 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	714.774	26,59 %	927
PSUC	540.233	20,10 %	550
CiU	511.318	19,02 %	1.759
UCD	368.980	13,73 %	1.262
ERC	103.684	3,85 %	207
CD	32.912	1,22 %	18
Altres	395.366	14,71 %	3.520

1983 Declivi

PROGRAMA ELECTORAL

Les primeres eleccions al Parlament de Catalunya, celebrades el 1980, van marcar la màxima fita d'ERC durant tota aquella dècada, assolint 14 escons. CiU formà un govern en minoria que es mantenia pel suport, des de fora, d'ERC i UCD. Aquesta situació més l'edat cada cop més avançada de la vella militància republicana d'ERC portaren inexorablement a una època de declivi. L'esquerra independentista no veia en ERC el seu referent i assajava noves fórmules, algunes amb vocació parlamentària (Nacionalistes d'Esquerra), d'altres cíviques (Crida a la Solidaritat) i d'altres amb plantejaments mimètics al País Basc (MDT).

En aquest context ERC va presentar només 109 llistes. Va perdre vots i representació quedant limitada la seva força bàsicament als àmbits suburbà i rural.

De les grans ciutats del país ERC només va mantenir la representació en sis: Reus, Sant Cugat del Vallès, Vilanova i la Geltrú, Blanes, Olot i Montcada i Reixac, incorporant-se a aquesta llista Sant Vicenç dels Horts.

La davallada es va materialitzar també en l'obtenció d'un menor número d'alcaldies, passant de 23 a 14, destacant Arenys de Munt i Palamós.

RESULTATS ELECTORALS 1983

CENS	4.429.269		
VOTANTS	2.994.135	67,60 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	1.177.304	39,32 %	1.739
CiU	765.685	25,56 %	3.297
PSUC	332.850	11,11 %	263
AP	278.549	10,92 %	456
ERC	85.198	2,84 %	155
PCC	67.334	2,24 %	61
Altres	249.758	8,34 %	2.323

1987 Recuperant espai

El període de declivi iniciat el 1983 continuà el 1984 a les eleccions al Parlament de Catalunya en les que ERC va veure reduïda la seva presència fins als 5 representants i el 1986 amb la pèrdua de l'únic escó al Congrés dels Diputats.

Les eleccions municipals del 1987 van suposar l'inici de la lenta recuperació global que ERC inicià el febrer del mateix any arran de la Crida Nacional a ERC, que encapçalada per Josep-Lluís Carod-Rovira i Àngel Colom havia provocat l'entrada a ERC d'una primera fornada de joves provinents de l'esquerra independentista.

ERC presentà 122 llistes i tot i que encara es van perdre vots respecte el 1983, s'augmenta el nombre de regidors. ERC continuà sent una força amb implantació bàsicament als àmbits sub-urbà i rural, però recuperà posicions so-

bretot a les ciutats de l'interior assolint representació per primer cop a Manresa, Vilafranca del Penedès, Vic i Igualada i recuperant-la a Figueres, Olot i Valls.

S'assoliren 14 alcaldies, totes en poblacions menors de 5.000 habitants.

El 1988 es constituïren els consells comarcals prenent com a base els resultats de les eleccions municipals de l'any anterior. ERC obtingué 15 consellers comarcals en 11 consells comarcals diferents.

FULLETÓ

RESULTATS ELECTORALS 1987

CENS	4.471.294		
VOTANTS	3.079.100	68,86 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	1.135.321	37,26 %	1.714
CiU	1.004.115	32,95 %	4.350
IC	314.544	10,32 %	298
AP	173.511	5,69 %	216
CDS	94.339	3,10 %	74
ERC	75.422	2,48 %	188
Altres	212.803	6,98 %	1.346

1991 Represa

CARTELL

El 1989 el 16è Congrés Nacional d'ERC havia consagrat al capdavant de l'organització a una nova direcció que aconseguí aglutinar per primer cop després del franquisme al gruix de l'esquerra nacional amb un projecte independentista. La il·lusió generada per aquesta represa va tenir la seva primera concreció en aquestes eleccions, on ERC inicià el seu cicle ascendent als ajuntaments del Principat.

ERC presentà 193 llistes i tot i, que la força continuà concentrada en els àmbits suburbà i rural, augmentà la presència en les ciutats recuperant la representació a Rubí i al Masnou i assolint-ne per primer cop a Girona i Salt.

Aquest creixement, però, no es va traduir en un número important d'alcaldies. De fet, el seu nombre es veié reduït a 13,

però entre aquestes es va assolir la primera capital de comarca des de 1979: Puigcerdà.

Pel que fa a organismes supramunicipals ERC assolí 16 consellers comarcals, en 13 consells comarcals diferents.

RESULTATS ELECTORALS 1991

CENS	4.768.099		
VOTANTS	2.757.721	57,84 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	1.016.587	37,07 %	1.845
CiU	915.291	33,38 %	4.360
IC	264.367	9,64 %	276
PP	184.126	6,71 %	256
ERC	92.003	3,36 %	228
Altres	238.202	8,69 %	1.363

1995 Tercera força

Passades les eleccions municipals del 1991 s'incorporà a ERC el gruix de la militància al Principat de Catalunya Lliure en un procés que portà també a la dissolució de Terra Lliure. ERC es convertí finalment en la casa comuna de l'esquerra independentista. L'any següent les eleccions al Parlament de Catalunya consagren ERC com la tercera força del país assolint 12 escons. L'èxit es completa el 1993 amb la recuperació de la presència al Congrés dels Diputats.

Les eleccions municipals del 1995 representaren un nou salt endavant. ERC presentà 397 llistes i es convertí també en la tercera força política municipal, al Principat, però només en nombre de regidors, no pas en vots.

Consolidant i ampliant la seva base semiurbana i rural ERC va conquerint i

reconquerint paulatinament posicions a les ciutats. Després d'anys sense presència municipal s'obtingué representació a Barcelona, Terrassa, Lleida, Granollers, Cerdanyola del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Vilanova i la Geltrú, Blanes, Sant Joan Despí, Montcada i Reixac i Premià de Mar.

El nombre d'alcaldies s'incrementà fins assolir-ne 32, destacant capitals de comarca com Valls i les Borges Blanques, així com Puigcerdà, ja assolida el 1991.

Als organismes supramunicipals es van assolir 56 consellers comarcals, en 31 consells comarcals diferents i es va entrar per primera vegada a les diputacions provincials, amb 1 representant a Barcelona i 1 a Girona.

PROGRAMA ELECTORAL

RESULTATS ELECTORALS 1995

CENS	5.020.610		
VOTANTS	3.251.661	64,76 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	1.066.764	32,97 %	1.705
CiU	973.498	30,09 %	4.240
PP	395.712	12,23 %	453
IC-EV	384.813	11,89 %	373
ERC	202.242	6,25 %	525
Altres	168.626	5,21 %	1.130

1999 Creixement sostingut

ESQUERRA NACIONAL (MAIG 1999)

El 1996 s'incorpora a ERC l'últim nucli de l'esquerra independentista que encara no ho havia fet: l'Assemblea d'Unitat Popular.

ERC arribà a aquestes eleccions més forta que mai, presentant 408 candidatures que li feren consolidar la tercera posició en el mapa municipal del Principat —en nombre de regidors no pas en vots— que ja havia assolit quatre anys abans.

S'aconseguien els últims objectius en la presència en ciutats de fora de l'àrea metropolitana de Barcelona entrant a Tarragona i Tortosa, i es continuà incrementant la presència a la primera zona tot aconseguint, representació a Sabadell, Cornellà de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Ripollet i Sant Vicenç dels Horts.

Pel que fa a alcaldies, es consolidaren bona part de les existents i se n'assoliren d'altres prou significatives (Banyoles, Montblanc i Calella) fins arribar a 42 municipis governats per alcaldes i alcaldesses d'ERC i més d'un centenar amb presència a l'equip de govern.

Als organismes supramunicipals ERC consolidà el seu creixement assolint 81 consellers comarcals, en 33 consells comarcals diferents, i aconseguint, per primer cop, la presidència al Bages i a la Selva.

També per primera vegada es va aconseguir presència a les quatre diputacions del Principat tot passant de 2 a 6 diputats provincials.

RESULTATS ELECTORALS 1999

CENS	5.264.439		
VOTANTS	2.941.612	55,87 %	
	Vots	Percentatge	Regidors
PSC	1.090.954	37,38 %	2.036
CiU	774.074	26,52 %	4.089
PP	318.871	10,92 %	447
IC-V	230.015	7,88 %	291
ERC	224.955	7,71 %	677
EUiA	57.698	1,98 %	35
Altres	161.847	5,54 %	922

EXPERIÈNCIES DE GOVERN

Posar en ordre el municipi

Alcoletge va aprovar les seves normes subsidiàries per al planejament urbanístic el 1985. En aquell moment, en municipi petits com el nostre, poc es coneixia de planejament urbanístic i potser ara s'aprecia en aquest planejament precisament això, que la previsió urbanística no és correspon amb la realitat necessària al municipi. Des del punt de vista del nou govern, però, enfrontar-nos a un revisió general del planejament és una iniciativa que hauria estat contraproduent. De fet, suposaria una paralització en el desenvolupament del municipi que ara no és el moment de provocar. El 1991 es va iniciar el desenvolupament mitjançant el Pla Parcial de l'àmbit industrial més important assenyalat a les normes subsidiàries. Conseqüència de falta d'entesa entre els propietaris, el 1999 aquesta actuació urbanística encara restava pendent. Actualment aquest polígon es troba urbanitzat i amb llicències de construcció atorgades. És un mèrit que cal apuntar en el nostre haver.

Un altre problema que ha patit el municipi d'Alcoletge, ha estat la creació de nuclis en sòl rústic. L'actual equip de govern ha promogut la legalització dels àmbits existents, evitant-ne la creació de nous mitjançant el control del terme municipal i la imposició de sancions urbanís-

tiques a les construccions realitzades sense llicència.

Durant el 2002, s'ha previst les obres d'abastament d'aigua i xarxa de clavegueram a les urbanitzacions El Roser i Campo Santo, zones legalitzades urbanísticament. Per tal de solucionar el problema d'aigua de boca al municipi, el qual s'havia fet important com a conseqüència del creixement del mateix, l'equip de govern, si bé volia continuar amb la iniciativa del govern anterior de formar part dels municipis que rebran l'aigua del Canal de Pinyana, juntament amb la ciutat de Lleida, ha cregut convenient impulsar la construcció d'una bassa d'aigua per tal de tenir una reserva que li permetés, a més, millorar l'abastament de la població. Això significa donar servei a la zona industrial desenvolupada al municipi. Actualment la bassa, amb una capacitat per a 22.000 m³, està acabada.

Una altra fita important d'aquest equip de govern ha estat urbanitzar una zona del municipi, on resta ubicada l'escola pública i totes les instal·lacions esportives municipals. Aquesta zona es trobava, fins ara, totalment per ordenar i urbanitzar. Això, doncs, ha suposat la construcció d'una plaça davant el pavelló poliesportiu que ha dotat d'un espai lúdic i d'esbarjo al municipi, que permet l'entre-

ROSA CAMPS

1955

GRADUADA SOCIAL

ALCOLETGE

ALCALDESSA

ROSA CAMPS EXPLICA
LES PRINCIPALS INICIATIVES
IMPULSADES PEL SEU GOVERN,
DESPRÉS D'UNA LLARGA ETAPA DE
DESINTERÈS I DEIXADESA PER PART
DE L'EQUIP MUNICIPAL ANTERIOR.

teniment de la mainada, alhora que s'ha habilitat una zona per l'equip de bitlles de la localitat. S'ha urbanitzat el vial anomenat Mirador del Segrià i la reordenació de tota la zona de les escoles. Aquest obra va ser inclosa en els ajuts atorgats pel PUOSC del 2001. Això, es va creure necessari fer-ho, tenint en compte que el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya està portant a terme la reforma de l'escola pública, la qual cosa comporta una ampliació de la zona de pati amb la construcció d'una pista poliesportiva.

També s'ha millorat els vestidors del Pavelló Poliesportiu construït el 1985. L'equip de govern ha cregut necessari procedir a la millora dels vestidors de l'indicat pavelló, enrajolant les parets i el terra i millorant la xarxa d'aigua freda i calenta.

Continuant amb la tasca de millorar l'aspecte de la zona on resten ubicades les instal·lacions esportives de la localitat, està previst per enguany la urbanització de la zona verda de l'Avinguda Generalitat. Amb això, l'actual equip de govern haurà aconseguit portar a terme la urbanització d'un àmbit que, per la manca d'habitatges en l'indret, li corresponia assumir totes les despeses d'urbanització. També durant el 2001 es van realit-

zar obres de millora i condicionament del Camp de futbol municipal i millora de les piscines municipals, les quals presentaven una important pèrdua d'aigua en la bassa gran.

En un altre ordre de coses, ha estat tasca d'aquest equip de govern iniciar la recuperació de la zona anomenada Tos-sal dels morts, que és un indret molt característic del nostre municipi i que durant la Guerra Civil va ser una zona atrinxerada. S'ha fet l'acondicionament dels accessos i senyalització, neteja de les trinxeres i consolidació dels murs medievals i del cementiri i es pretén recuperar tot l'àmbit amb una futura excavació arqueològica per tal de crear una zona verda i d'esbarjo. L'Ajuntament, igualment, ha col·laborat econòmicament en la restauració de la façana de l'església de la localitat.

Amb la intenció de millorar estèticament el municipi, s'ha procedit a la contractació d'unes empreses per realitzar el servei de neteja dels carrers i el manteniment de les zones enjardinades del municipi. També ha estat una de les principals preocupacions del grup d'ERC la millora de tot el que és la senyalització dels carrers del municipi i dels camins municipals amb senyals horitzontals i verticals. Una de les primeres tasques que vam

portar a terme va ser dotar el nucli del municipi de senyalització informativa dels llocs d'interès i dels diferents accessos al municipi. Amb posterioritat s'ha fet la senyalització horitzontal dels camins municipals i, dins del pressupost del 2002, s'ha previst impulsar una nova retolació dels carrers i la col·locació de les plaques de números als edificis una vegada actualitzada la numeració dels mateixos.

Actualment de les fites que té previstes aconseguir aquest equip, s'ha previst dins del pressupost del 2002, la construcció d'una Llar d'infants, atès que la guarderia que actualment té el nostre municipi es de titularitat particular, tot i que subvencionada per l'Ajuntament. L'interès de la gent d'ERC és continuar treballant per tal de millorar el nostre municipi i la qualitat de vida dels seus habitants.

Municipalisme i dret a l'autodeterminació

Fer política des dels municipis no vol dir exclusivament fer política local. O almenys no ha de voler-ho dir. Des de cada poble hem de lluitar i posar el nostre gra de sorra per tal que la nostra veu es faci sentir en qüestions que no són restringides a l'àmbit purament local. Els ajuntaments són la instància política més pròxima als ciutadans i és per això que hem de reivindicar les cases consistorials com a plataforma per fer política a tots els nivells. És al consistori de cada municipi dels Països Catalans on s'han de produir els canvis i les transformacions per aconseguir una política més arrelada al ciutadà. És important que entenguem la democràcia com aquell sistema que ens permet decidir cap a quina direcció ha d'anar tot allò que ens afecta. L'autodeterminació dels pobles es un dret bàsic i permanent, implícit en el concepte mateix de democràcia i, per tant, no sotmès a caducitats i prescripcions. Cada poble té dret a l'autodeterminació a fi de conduir la seva vida col·lectiva.

Sovint parlem que la política ha de ser més participativa per part dels ciutadans, i l'única manera de fer-ho és que els ajuntaments siguin la plataforma de llançament de les opinions d'aquests ciutadans. Tots els pobles tenen el dret de lliure determinació i en virtut d'això esta-

bleixen lliurement la seva condició política i ordenen així mateix el seu desenvolupament. L'autodeterminació, doncs, és un dret humà, fonamental, col·lectiu i positiu, recollit en la Declaració Universal dels Drets Humans aprovada per l'ONU, proclamat per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 1966, declarat per la resolució del Parlament de Catalunya del 1989 i ratificada per les de 1991 i 1996. Però, tot i que els estats espanyol i francès s'han adherit als tractats internacionals que reconeixen aquest dret, neguen el dret a autodeterminar-se al poble català.

L'autodeterminació no s'aconseguirà fins al dia que la ciutadania, a través dels representants polítics, exerceixi una pressió social que la demani sense embuts. Que un poble pugui decidir lliurement el camí que ha de seguir el seu futur és un dret irrenunciable, un dret constructiu, un dret imprescriptible. I la nació catalana cal que lluiti per poder exercir aquest dret, perquè estem en un moment immillorable per tal que se situï políticament al lloc que li pertany dintre del mosaic de pobles i estats que és la Unió Europea. I aquí és on entra en joc l'experiència duta a terme des dels municipis del Maresme. Va ser el 2000, en el marc de les 6es Jornades Independentistes

JOAQUIM PONSARNAU

1966

EMPRESARI

ARENYS DE MAR

ALCALDE

CARLES ROCABERT

1959

COMERCIAL

CABRERA DE MAR

ALCALDE

JOAQUIM PONSARNAU I CARLES ROCABERT REINVINDIQUEN UN MUNICIPALISME QUE CONTRIBUEIXI A L'AVENÇ NACIONAL DELS PAÏSOS CATALANS AMB L'HORIZO D' L'AUTODETERMINACIÓ.

que cada any se celebren a Arenys de Mar, que el Moviment Arenyenc per a l'Autodeterminació (MAPA) va proposar la formació de la Taula de Batlles i Regidors del Maresme per a l'Autodeterminació. La voluntat dels promotors d'aquesta iniciativa va ser que des de les nostres respectives corporacions locals fos possible fer una important aportació per aconseguir reconèixer el dret a l'autodeterminació del poble català. D'aquesta manera, el dia 22 d'octubre de 2000, 23 càrrecs electes locals —20 regidors i 3 alcaldes— procedents de 10 pobles del Maresme, vam aprovar el manifest fundacional de la Taula de Batlles i Regidors del Maresme per a l'Autodeterminació. Formem part de la Taula Permanent dos alcaldes —el d'Arenys de Munt i el d'Arenys de Mar— i cinc regidors d'Arenys de Mar, Mataró i Sant Pol de Mar. En aquella primera reunió es va decidir començar una campanya per aconseguir les adhesions de càrrecs electes del Maresme a la Taula, donant-los l'oportunitat de formar-hi part, a adherir-se al Manifest que promovem i a treballar en la difusió i l'assoliment d'aquest dret fonamental. En aquests moments som més de 60 càrrecs electes, entre batlles i regidors, els que ens hem adherit a la llista i és de destacar els diferents colors polítics que

integren aquesta Taula. Hi ha representants d'ERC, CDC, UDC, ICV, PSC i de plataformes independents.

La primera gran fita que s'ha aconseguit ha estat fer seure al voltant de la mateixa taula, i per tant, en la mateixa lluita, la majoria dels partits polítics representats al nostre país. El 23 de juny de 2001 va tenir lloc a Arenys de Mar la 2a trobada de la Taula de Regidors i Batlles del Maresme per a l'Autodeterminació. En aquesta assemblea es va acordar adreçar-se a tots els municipis del Maresme perquè la Diada Nacional de Catalunya, l'Onze de Setembre, esdevingués el dia en què s'aprovés una moció que es va elaborar amb el consens dels membres de la taula en favor del dret a l'autodeterminació de tots els pobles del món, en general, i del poble català, en concret. Amb motiu de l'Onze de Setembre, més de la meitat dels ajuntaments del Maresme van aprovar en un Ple extraordinari, alguns, i dies abans o dies després, els altres, el Manifest elaborat per la Taula en el qual es reclama el dret de l'exercici de l'autodeterminació. El Manifest que es va dur a aprovació demana al teixit social, institucional i cívic del nostre país que desenvolupi projectes que facin més pròxim l'exercici del dret a l'autodeterminació, amb el qual es pugui crear un am-

pli consens sobre la necessitat d'aquest dret reconegut per la Declaració Universal dels Drets Humans.

D'altra banda, s'emplaça els partits polítics a què es comprometin a fer tot el que està a les seves mans per avançar en aquest debat, i s'insta, també, el Parlament de Catalunya, que en l'ús de les seves atribucions, atorgades per l'Estatut d'Autonomia, dinamitzi el procés jurídic per transformar l'organització de l'estat i que es reconegui, finalment, el dret a l'autodeterminació del poble català. A banda dels municipis del Maresme, el mateix Consell Comarcal va votar a mitjan de setembre a favor de la moció presentada per la Taula. A través dels mitjans de comunicació, van ser molts els pobles d'arreu de Catalunya que es van assabentar d'aquesta iniciativa i s'hi van interessar. A més, els membres de la Taula Permanent, hem assistit a xerrades i conferències com a ponents, per explicar la nostra experiència a grups que treballen per assolir les mateixes fites que nosaltres. És el cas de dels promotors de la campanya «Un país, una bandera».

Així, a través de xerrades, conferències, premsa... municipis de fora del Maresme es van interessar per la proposta sense que encara no ens haguéssim posat en contacte amb ells. És el cas de Vi-

labertran, a l'Alt Empordà, que va aprovar la moció a favor de l'autodeterminació del poble català, així com també de Reus, entre d'altres.

Nosaltres continuem treballant, però ara cal obrir línies de batalla, cal que altres comarques, municipis i institucions s'adhereixin al Manifest. L'autodeterminació és un dret irrenunciable però, per sobre de tot, reclamar aquest dret és un deure que tenim com a catalans i com a demòcrates. I els integrants de la Taula de Batlles i Regidors del Maresme per a l'Autodeterminació ens sentim orgullosos que aquesta lluita hagi sortit des de baix, des dels mateixos ciutadans, des dels ajuntaments, els alcaldes i els regidors, que som la institució política més pròxima als ciutadans.

Més enllà de les multes

En la majoria de ciutats, és freqüent trobar-se amb escenes en què es manifesten problemes viaris que afecten la convivència i la seguretat: vehicles aparcats damunt la vorera o en espais reservats a persones amb algun tipus de disminució, casos en què no es respecta la prioritat dels passos de vianants, circulació de motocicletes per les voreres... Per resoldre aquest tipus d'infraccions, sovint es fa necessari recórrer a la clàssica multa, un recurs impopular però que permet garantir la disciplina viària.

També és possible aplicar un ampli ventall d'accions que poden ajudar-nos a fomentar la consciència dels ciutadans sobre la necessitat de complir unes normes que, en definitiva, estan pensades per avançar cap a una ciutat més amable. Es tracta d'endegar un paquet de mesures innovadores que pretenen incidir més en la vessant preventiva. En darrer terme, l'objectiu és el mateix que el de les sancions: millorar la convivència viària. Però n'afegeixen molts altres que les converteixen en opcions més efectives que aquelles: en primer lloc, són una aposta decidida per la via preventiva abans que la sancionadora; per altra banda, es pretén fomentar la implicació i la complicitat dels ciutadans en els temes que afecten la convivència; i, en ter-

cer lloc, es vol evidenciar que des de l'administració no només s'assumeix el paper de sancionar els mals conductors, sinó que, com fan determinades assegurances, també es premien els bons conductors, estimulant-los i convertint-los en protagonistes i exemples. Aquestes mesures es divideixen en tres grans blocs, base d'aquesta nova perspectiva, i es van desgranant en un seguit d'iniciatives que concretem tot seguit.

El primer bloc consta de cinc mesures referents a l'educació i la prevenció. D'entrada, cal implicar els agents com a principals promotors de la convivència vial. Es pretén incidir especialment en la tasca de la Policia Local no només com a factor sancionador, sinó sobretot com a agents actius en la conscienciació; que han de participar en totes les mesures preventives i que, en la seva actuació al carrer, han de saber donar arguments als ciutadans sobre el perquè de la denúncia i informar-los clarament de quins són els seus drets.

D'altra banda, també s'impulsen cursos de seguretat vial i campanyes publicitàries. Es tracta de formació a través de la qual s'incideix en determinats col·lectius (mainada, gent gran, joves, etc.), tant en allò que fa referència a la seguretat com a la convivència vial. Una de

PERE BOSCH

1966

HISTORIADOR

BANYOLES

ALCALDE

PERE BOSCH EXPLICA
UNA INNOVADORA EXPERIÈNCIA
QUE S'HA DUT
A TERME A BANYOLES
EN EL CAMP DE LA VIALITAT.
ES TRACTA DE SUPERAR LES MULTES
A PARTIR DE MESURES
DE CARÀCTER PREVENTIU.

les possibles activitats és el sistema de «multes simbòliques» per part d'alumnes participants: consisteix a editar una multa que el nen o nena col·loca com si fos autèntica tot indicant als propietaris els problemes que comporta per als viants el fet que el vehicle estigui mal estacionat (per ocupar les voreres o els passos de vianants, malmetre el mobiliari urbà...). I, d'altra banda, es realitzen campanyes, a través dels mitjans de comunicació locals, incidint en aquells aspectes que causen més perjudici als altres o que constitueixen factors principals de sinistralitat.

En tercer lloc, és important la participació en el Dia Europeu sense cotxes, una iniciativa destinada a la reflexió, no només sobre les conseqüències de l'ús indiscriminat del vehicle des del punt de vista viari, sinó també ambiental. En aquest sentit, les mesures solen consistir a tallar una part del centre urbà; negociar la rebaixa o gratuïtat del preu del transport públic; organitzar esdeveniments (com per exemple una bicicleta-da); i editar material didàctic sobre la jornada.

En quart lloc, un nou element conscienciador és el «Dia sense multes». Es tracta que una vegada al mes i de forma aleatòria, se substitueix la denúncia en

els casos d'aparcament indegut per un díptic en què es comunica a la persona infractora que ha aparcant de forma incorrecta, se li recorden els casos penalitzats i se l'emplaça a no reincidir en el futur.

I també com a element didàctic, en cinquè lloc, s'estableix una segona oportunitat per a la persona infractora. Aquesta mesura parteix de la voluntat de distingir entre els reincidents i els infractors puntuals. Consisteix a no notificar aquelles denúncies (bàsicament en cas d'infraccions lleus referides a estacionaments indeguts) de ciutadans que no hagin estat multats durant un període mínim d'un any, adreçant-los una carta personal en la qual se'ls convida a col·laborar en el futur.

El segon bloc de mesures inclou les accions a favor dels bons conductors, i se centra en establir un sistema de premis als conductors exemplars. Es tracta, probablement, d'una de les mesures més innovadores, que es vol concebre com una clara antítesi de la multa. L'objectiu és estimular i reconèixer els bons conductors. Consisteix a sortejar, entre la ciutadania que no hagi rebut cap multa durant un període de cinc anys, una sèrie de talons pel mateix import de l'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica (IVTM)

acumulat durant aquest mateix període. I en el cas de les motocicletes, es planteja la possibilitat d'entregar vals per adquirir cascs reglamentaris.

El tercer bloc en què s'estructura la iniciativa consisteix a garantir els drets de la ciutadania davant la sanció. Cal, en primer lloc, garantir que els sancionats tinguin coneixement dels seus drets. A banda de la informació que apareix a les multes, caldrà tenir a disposició del presumpte infractor un díptic en què s'informarà del seu dret a presentar reclamació en cas de no estar d'acord amb la sanció, així com a acollir-se a determinades bonificacions consistents a pagar només una part de l'import, depenent de la gravetat de la infracció, si ho fa en un termini breu (en aquelles infraccions que porten aparellada la retirada de la llicència, no s'aplica cap bonificació).

En segon lloc, s'ha d'informar de manera clara i expressa de la possibilitat d'anul·lar les denúncies per excés de temps a la zona blava. En aquest cas, s'adjunta un pesquí a la mateixa denúncia per tal que l'infractor tingui la possibilitat d'anul·lar-la a l'instant, en un espai de temps raonable.

I, per acabar, s'estableixen bonificacions en el preu de la multa. D'una banda, s'apliquen reduccions en cas de pa-

gament ràpid i en determinats tipus d'infraccions. I, d'altra banda, es va implantant un paquet de bonificacions que pot arribar fins al total de l'import en cas de multes referents a problemes tècnics detectats en el vehicle. D'aquesta manera, hi hauria la possibilitat de no tramitar la denúncia si s'acredita la rectificació dels problemes detectats.

Amb aquest conjunt de mesures, es pretén tirar endavant una nova manera d'impulsar la convivència i la seguretat viària. Es tracta de desenvolupar un plantejament que enfoca les problemàtiques existents des d'una perspectiva d'esquemes, preventiva, educadora i positiva, experimentant i incorporant propostes innovadores. Tot plegat, amb l'objectiu de millorar el comportament viari i la qualitat de vida del conjunt de la ciutadania.

El turisme és capital

Catalunya, amb la seva àmplia diversitat de models i marques turístiques, s'ha convertit en un dels principals països turístics del món. Això és fruit d'una notable disponibilitat de recursos turístics que, amb el temps, han anat desenvolupant-se i diversificant-se amb l'objectiu d'atendre una demanda cada cop més especialitzada i exigent, tant nacionalment com estatal i internacional. Junta-ment amb el turisme tradicional —i encara avui fonamental— de sol i platja, els darrers anys hem vist aparèixer i consolidar-se nous fenòmens, com el turisme rural o el turisme urbà. Un bon model del turisme urbà i que s'està exportant arreu del món És Barcelona.

En la darrera dècada, el turisme a la ciutat ha augmentat un 105% (el major índex de creixement experimentat entre totes les ciutats europees). El 60% dels turistes que van visitar la ciutat el 2001 van venir de vacances, un percentatge que el 1994 era només el 39%. Però per arribar a la fita actual han hagut de passar moltes coses. Entre la Comissió d'Atracció de Forasters i Turistes, promoguda el 1907 pel regidor Lluís Duran i Ventosa i l'actual Consorci Turisme de Barcelona (creat el 1993), un ampli nombre d'iniciatives, públiques o en col·laboració amb el sector privat, han tractat

d'articular, amb diversa intensitat i fortuna, la promoció turística de la ciutat. La més reeixida de totes aquestes iniciatives ha estat, sens dubte, el Consorci Turisme de Barcelona. Així, Barcelona, gràcies als resultats espectaculars obtinguts, s'ha convertit avui en la marca turística líder de Catalunya superant les tradicionals destinacions de costa. Les raons d'aquest èxit han estat diverses i es poden agrupar en dos grans grups: un primer de caràcter políticotècnic i un altre que fa referència a la ciutat i la ciutadania. Entre el primer grup destaca la profunda implicació del govern municipal juntament amb el sector empresarial turístic de la ciutat en la definició i gestió de la política del Consorci. Dins d'aquest mateix grup no és menys important l'aprofitament de l'impuls de la imatge internacional de Barcelona derivat dels Jocs Olímpics i l'encert en el plantejament de la promoció turística de la ciutat que és innovador, concís i basat en la identificació dels diferents «segments» de la demanda turística —o motius que poden induir algú a visitar Barcelona.

El segon gran grup és la ciutat mateixa i les persones que hi viuen. Em refereixo als elements físics però també a altres factors més eteris la integració dels quals en l'estratègia de la política turística

JORDI PORTABELLA

1961

BIÒLEG

BARCELONA

TERCER TINENT D'ALCALDE

JORDI PORTABELLA SITUA LES COORDENADES BÀSIQUES DEL QUE HA ESTAT LA POLÍTICA TURÍSTICA DE LA CIUTAT DE BARCELONA I EMMARCA ELS REPTES PRINCIPALS QUE TÉ PLANTEJATS EN EL FUTUR, DESPRÉS DELS EFECTES PSICOLÒGICS DE L'11-S I EN L'HORIZTÓ DEL FÒRUM 2004.

ca de la ciutat em sembla l'aportació més substantiosa realitzada pel grup d'ERC+Els Verds al capdavant de l'àrea de govern de Turisme des de 1999. Parlo de la concepció de l'activitat turística urbana entesa aquesta com una activitat més de la ciutat i integrada i coordinada amb l'esdevenir quotidià de la resta de ciutadans. En altres paraules, és impossible que una ciutat esdevingui atractiva per als visitants si, prèviament, no ho és per a les persones que hi viuen. La ciutat s'ha de dimensionar per a la ciutadania i no per als turistes. Fruit d'aquesta concepció s'ha produït el creixement de l'oferta hotelera sense necessitat de planificacions urbanístiques específiques. Tot plegat, tenint en compte el nombre de pernoctacions sense minva de la rendibilitat empresarial.

L'altre factor cabdal que contribueix a l'atractiu turístic de Barcelona és, decididament, la seva identitat catalana: Barcelona agrada i captiva al visitant perquè, com a ciutat i per a les persones que l'habiten, té una personalitat diferenciada i singular de la resta de ciutats de l'esfera internacional. El 40% dels visitants que vénen a passar les seves vacances a Barcelona ja han vingut almenys tres cops. I en aquest atractiu hi té molt a veure la nostra identitat. Se-

gons una enquesta realitzada durant el 2001 als visitants de la ciutat, el 85% dels turistes creuen que els elements de la cultura catalana són un atractiu determinant de la ciutat i el 88% no considera cap problema l'especificitat lingüística de la nació. Tots aquests elements han estat decisius a l'hora de designar Barcelona la millor destinació turística urbana del món el 2001 segons una prestigiosa revista de viatges britànica i també per que el sector empresarial local prengui consciència de la importància de potenciar els elements identitaris en la promoció turística general. Els mercats són globals, però, amb especificitats i singularitats, sense dilució de la pròpia identitat.

De cara al futur de l'activitat turística a Barcelona, hem de comptar necessàriament amb dues fites que en termes generals es van repetint al llarg de la història de diferent manera: el factor econòmic i el factor innovació. En el primer cas, durant el 2001, es va produir un alentiment econòmic que en el segon semestre del 2001 va ser catalitzat pels efectes psicològics de l'11 de setembre de 2001 a Nova York. En el segon àmbit, en innovació, un nou esdeveniment ens donarà presència mundial: el Fòrum 2004. La primera de les fites ha marcat el sector turístic d'una forma molt clara, tot i

que l'àrea del mediterrani occidental i, en particular Catalunya, ha sortit ben parada. Ara caldrà veure com es desenvolupa, d'una banda, el redreçament del sector del transport aeri (el 68% dels turistes de Barcelona arriben en avió) i la recuperació econòmica mundial de l'altra. La segona fita, el Fòrum, suposarà a més d'un esdeveniment internacional de gran atractiu, la culminació d'un procés de renovació urbana iniciat el 1992 i la dotació d'un seguit d'infraestructures turístiques de gran rellevància, com ara l'ampliació de la capacitat hotelera de la ciutat fins a les 40.000 places o la creació del més gran complex d'activitat congresual del sud d'Europa. És, precisament, en el sector de les infraestructures —les noves muralles de la ciutat— on estan plantejats avui els principals atzucacs al voltant del futur de l'activitat turística a la ciutat. L'ampliació de l'aeroport (i la definició del seu model de gestió que, volem que sigui autònom i desvinculat de la xarxa estatal), l'arribada del TGV (molt important en un radi de 700 quilòmetres), l'ampliació de l'àrea de creuers del port (decisiu per un turisme d'alta qualitat) i la connexió del transport públic amb la nova infraestructura firal, són alguns dels principals colls d'ampolla que tenim plantejats la resolució dels quals ha de per-

metre consolidar el posicionament de Barcelona en la primera línia de les capitals europees del turisme urbà.

Que això sigui finalment així, que els obstacles s'esvaeixin en benefici de la ciutat, no només depèn de Barcelona. En moltes de les actuacions que cal realitzar intervenen de manera decisiva tant el govern català com el de l'Estat. Només mitjançant la coordinació de les decisions de les diferents administracions que actuen a Barcelona serà possible obtenir-ho. Quan ho aconseguim, la repercussió no serà només per a la ciutat de Barcelona sinó per a tot Catalunya. L'èxit de Catalunya i de Barcelona està estretament lligat com sempre ho ha estat una capital amb la seva nació.

Solidaritat des dels municipis

La cooperació internacional al desenvolupament i a països en zona de conflicte, així com la solidaritat, són polítiques públiques noves que des de fa no gaire anys tenen el seu lloc en qualsevol acció de govern en els nostres municipis.

No fa gaire temps es pensava que aquestes accions de solidaritat i cooperació les havia de dur a terme o bé institucions i administracions superiors als ajuntaments, o sigui, la comunitat autònoma, l'estat i la Unió Europea, o bé les organitzacions no governamentals per al desenvolupament (ONGD). D'uns anys ençà la ciutadania ha exigít també als ajuntaments una acció solidària i de cooperació.

A Barcelona hem dut a terme una àmplia tasca en matèria de cooperació internacional. Des de l'inici del setge de la ciutat bosniana de Sarajevo, el 1992, l'Ajuntament ha tirat endavant tot un seguit de projectes i fins i tot ha institucionalitzat una figura administrativa que és exemple per a una bona part de les grans ciutats europees, com és el Districte XI. La capital de Catalunya està dividida administrativament en deu districtes i l'onzè és dedicat exclusivament a la cooperació internacional.

La Regidoria de Cooperació, creada arran del pacte de govern de 1999, in-

clou el Districte XI i dirigeix el que ha de ser, i és, la cooperació internacional de l'Ajuntament de Barcelona. En els darrers tres anys hem seguit les pautes que ens havíem proposat a l'inici del mandat i que vénen recollides en el Pla d'Actuació Municipal aprovat per plenari del consistori a finals de 1999 i que abasta fins al 2003. A més de continuar treballant en les zones on l'Ajuntament, i la societat civil barcelonina, ja hi havia treballat, com són Bòsnia i el nord d'Àfrica, així com algunes zones de l'Amèrica Llatina, hem ampliat un xic les zones geogràfiques amb diversos països balcànics, com Sèrbia i Kosovo, intentem treballar a zones de guerra, com Palestina, i hem ampliat la nostra activitat a països de l'Àfrica subsahariana com és el cas de Moçambic. A més, seguim cooperant amb Cuba a través de diversos districtes i del propi Ajuntament central, com també donem suport al Sàhara Occidental.

A tots aquests països, i d'altres, hem intentat anar canviant la nostra manera d'actuar. Des de la Regidoria hem prioritzat actuacions que no tenen a veure amb el que ha estat tradicionalment la cooperació al desenvolupament. Hem intentat passar de la reconstrucció més física, com construir ponts i regadius o refer escoles, a treballar en temàtiques que po-

JESÚS MAESTRO

1964

POLITÒLEG

BARCELONA

REGIDOR

JESÚS MAESTRO ENS APROXIMA A LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL REALITZADA DES DE L'ÀMBIT LOCAL. PARTEIX DEL QUE ES FA A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, UN ENS AMB TRADICIÓ I ÀMPLIES POSSIBILITATS EN AQUEST CAMP.

den ajudar més a la creació de societats on els drets humans hi siguin més ben defensats, com tota la temàtica de gènere, l'enfortiment de la societat civil, els mitjans de comunicació... que pensem és el que més pot ajudar un país, una comunitat, a construir un futur millor en pau, democràcia i llibertat. Som conscients, però, que en determinades situacions l'únic i el millor és treballar en reconstrucció física, i així també ho hem fet.

És important, d'altra banda, que els ajuntaments fem, també en matèria de cooperació internacional, allò que sabem fer i no pas altres coses. A més, és imprescindible una actuació que també tingui com a base la nostra ciutat. Aquí és on la tasca de govern i la ideologia que ens guia té el seu aparador més important i públic. Així, a Barcelona hem tirat endavant diverses iniciatives que tenen molt a veure amb l'orientació que hem impregnat a la política pública de cooperació, que és una política pública més, com hem assenyalat abans, amb un color polític determinat, que no és altre que el nostre amb el qual ens hem presentat a les eleccions municipals. Aquestes han anat en la direcció de la defensa dels drets humans i de les minories en el sentit més ampli del terme. D'aquesta mane-

ra organitzem anualment les jornades sobre llibertat d'expressió més importants que se celebren al món occidental, donem suport a exposicions i manifestacions artístiques que tenen com a nord la defensa dels drets humans de pobles sovint llunyans però sempre propers, com Xile, Argentina, o Bòsnia i Herzegovina.

A banda de l'actuació pròpiament municipal, però, és important assenyalar el suport que es dona a les ONGD a través dels fons municipals, en el nostre cas en el Programa Barcelona Solidària. Les entitats, juntament amb l'administració consensuem les àrees i temàtiques de la nostra actuació, i, el que és més important, la manera de valorar i avaluar aquells projectes susceptibles de rebre subvencions públiques. Les candidatures no són avaluades pels tècnics municipals, sinó que és una consultora externa qui els avalua. D'aquesta manera, i també d'acord amb el sector, evitem nepotismes o favoritismes que podrien posar en qüestió la subvenció a unes o a altres entitats.

L'experiència de cooperació municipal és, però, necessàriament diferent d'uns municipis a d'altres. En tot cas hi ha trets comuns que cal tenir en compte. En primer lloc, la decisió de dedicar una part del pressupost municipal a coopera-

ció i solidaritat respon al color polític de qui hi governi, al seu programa, a la seva ideologia, a la pressió social en cadascun dels municipis, a la seva capacitat financera. Cal tenir present que la política de cooperació i solidaritat, com qualsevol altra política pública, té un color polític, i, en conseqüència, probablement no agradarà tothom, com tampoc no ho fa la política urbanística o de transport públic. En segon lloc, la cooperació municipal ha de tenir en compte la pròpia societat civil organitzada, si hi existeix.

A l'Ajuntament de Barcelona hem separat clarament el que és cooperació i solidaritat del que és Quart Món i nova immigració. És evident que aquesta prové de zones i de països en conflicte, en vies de desenvolupament o totes dues coses alhora. En qualsevol cas aquesta és una qüestió a resoldre per altres mecanismes, i sempre cal tenir present que l'actuació de cooperació és una política destinada a l'exterior o bé a conscienciar la nostra ciutadania de fets que esdevenen a l'exterior. A falta d'una veritable política de cooperació per part de la Generalitat de Catalunya, i d'altres comunitats autònomes, així com la inexistència d'una entitat que actuï com a agència de desenvolupament, els municipis dels Països Catalans hem trobat

eines que realment funcionen, com són els diversos Fons de Desenvolupament. Aquests actuen com si fossin agències governamentals i fan molt bé com a receptors de quantitats dels municipis que volen destinar una part dels seus recursos a aquestes qüestions i no tenen la capacitat de fer-ho ells directament.

En definitiva la política de cooperació és una més de les que cal tirar endavant des d'un municipi, sigui quina sigui la seva dimensió. Les experiències que fins ara hem conegut són, com tot, millorables. En tot cas és imprescindible contemplar-les com una de les tasques de govern a realitzar, independentment del tamany del municipi. La seva realització també és important a l'hora de construir un altre món, més possible, més lliure i més democràtic.

Primer endreçar i després construir

Diem els catalans que «cada casa és un món». Si acceptem que cada casa ho és també podríem dir que ho pot ser cada ciutat. A cada poble del nostre país hi ha problemàtiques prou variades i no sé si les experiències a la nostra ciutat es poden extrapolar a d'altres punts de Catalunya, o, si som una mica més agosarats, al conjunt del nostre país. Permeteu-me ser una mica atrevit i convidar-vos a pensar si hi veieu alguns paral·lelismes entre la situació a Berga i la problemàtica general del país després de més de 20 anys de govern de CiU.

Com que és evident que tothom qui llegirà aquest article no és del Berguedà i per tant és molt probable que no conegui a fons la nostra problemàtica, començaré donant unes pinzellades de la situació de les nostres arquitectures municipals en el moment que en podríem dir «del dia després», és a dir, l'endemà mateix de l'arribada d'ERC al govern municipal. Vegeu només les dades següents:

Pressupost municipal 1999	≈1.225 MPTA
Deute de legislatures anteriors:	
Cànon de sanejament	
i infraestructura hidràulica	211 MPTA
Deute amb INCASOL	90 MPTA
Deute a la Seguretat Social	340 MPTA
Deute a proveïdors	400 MPTA

Com es pot arribar a aquesta situació de quasi ofec econòmic? La resposta és molt senzilla: primer de tot per un finançament insuficient dels ajuntaments, problema generalitzat a tot el país, però també, i per sobre de tot, per la continuació perllongada en el temps d'una gestió municipal que avantposava les actuacions destinades al lluïment a curt termini a la realització d'inversions a mitja i llarga durada que fossin verdaderament efectives per fer avançar la ciutat i n'evitessin la pèrdua progressiva de pes específic. I també un altre motiu important: no preveure un finançament adequat de la despesa i només valer-se del recurs fàcil de no pagar als principals proveïdors, és a dir, per una banda a la resta d'administracions, que ho han tolerat, sense posar el crit al cel, pel color polític i demostrant d'aquesta manera un menyspreu cap als ajuntaments que sí que han fet una gestió rigorosa dels seus recursos, i a l'altre als proveïdors i industrials que ho han permès a canvi d'inflar els preus de venda a l'Ajuntament per poder compensar el retard en els pagaments. Pot ser que durant uns anys aquest estil de fer política pugui semblar eficaç. Fins i tot el ciutadà pot tenir la sensació que es fan coses, que la ciutat funciona. Però al final la realitat s'acaba imposant i s'acaba

JOSEP XOY

1957

ARQUITECTE

BERGA

PRIMER Tinent d'Alcalde

JOSEP XOY RECORDA L'ENTRADA D'ERC A L'EQUIP DE GOVERN MUNICIPAL I LES DIFICULTATS AMB LES QUALS ES POT TROBAR L'ACCIÓ POLÍTICA A CAUSA DE LA MALA GESTIÓ DE L'EQUIP DE GOVERN PRECEDENT.

veient que per situar les ciutats i els països en disposició d'encarar els reptes de futur amb garanties de competitivitat, la planificació i la feina ben feta és l'única garantia que el pa per a avui no serà la gana per a demà.

Quan en un ajuntament et trobes en una situació com la descrita anteriorment, com cal actuar? Primer de tot cal donar al ciutadà tota la informació de l'abast real del problema, sense ser tampoc alarmistes. Hem de ser capaços d'explicar els problemes però a la vegada poder fer entendre que cal tenir fe en no saltres mateixos per sortir-nos-en, s'ha de poder transmetre il·lusió al ciutadà, en una paraula, fomentar allò que se'n diu l'autoestima. I, sense més dilacions, començar una tasca feixuga i gens vistosa «d'endreçar la casa».

Així s'ha fet durant els primers anys d'aquesta legislatura. I com que no és just comparar el resultat de 20 anys de govern amb 3 anys de legislatura, tampoc ho és valorar-la abans que acabi. De seguida vàrem sentir que l'Ajuntament no fa res. S'ha fet, es fa i es seguirà fent molt. Una ciutat s'ha de preparar per al futur amb una gestió rigorosa i eficaç. Endreçar no és mai tan vistós com construir, però cal fer-ho si volem, després, actuar amb èxit. La ciutat, els països,

tenen els recursos que tenen i és obligació de qui governa amb seny i responsabilitat administrar els projectes a la mida d'aquests recursos. I, és clar, hi ha un grapat de mancances repartides per tots els barris, un seguit de reivindicacions d'un conjunt d'entitats socials, culturals i esportives que, tips d'esperar, arriba un moment, i amb raó, que perden la paciència. Amb un ambient com aquest és fàcil estendre la idea que «no es fa res». Potser seria més prudent, més còmode segur que ho és, esperar a l'oposició el desgast dels qui «endrecen». La postura d'ERC no ha de ser aquesta. Hem de ser un partit de govern que pugui engrescar al país i a la ciutat amb objectius que puguin donar la volta al present.

El panorama en aquests moments està canviant. Els projectes planificats al principi de la legislatura ara s'estan materialitzant. S'està realitzant la revisió del Pla General d'Ordenació que ha de dibuixar la ciutat dels propers 20 anys. Les obres de rehabilitació i urbanització d'alguns carrers del nucli antic que s'estan portant a terme, i que finalitzaran d'aquí a un parell de mesos, canviaran la fesomia d'alguna plaça tradicional de la nostra ciutat. L'aposta per a un espai pensant més en les persones que en els cotxes serà un pas important per millorar la

imatge de l'accés al centre comercial del nucli antic. Com que una ciutat no són només un grapat d'obres i pedres, també s'han tingut molt en compte les iniciatives destinades a les àrees d'atenció a les persones. Podríem parlar de la millora dels serveis d'atenció domiciliària per a la gent gran, la creació d'un punt de suport a la dona, l'organització de diferents xerrades i cursos, com per exemple els tallers de memòria. La situació econòmica, tot i no estar resolta —per a això falten, com a mínim, dos mandats— està millorant substancialment.

En definitiva, a Berga, amb una situació prou complexa tal com hem fet esment al començament, ERC no ha defugit les seves responsabilitats, hem apostat per involucrar-nos en un govern de coalició on, en la justa mesura de la força que ens ha donat el nostre electorat, portem a terme les nostres pròpies propostes i intentem incidir en les dels altres quan aquestes no ens acaben de convèncer. El propi lema que marcava la nostra campanya electoral, potser una mica filosòfic si voleu, «El futur és present» volia posar en evidència que, tal com ens recorda moltes vegades el nostre secretari general, no podem només parlar de futur mentre deixem que el present ens el gestionin els altres. Mesurant tots els riscos que

comporta, per descomptat que sí, i a la vegada reconeixent per endavant les dificultats de ser al govern per sobre de ser a l'oposició, no podem deixar passar l'oportunitat d'incidir en polítiques concretes quan la força dels nostres vots ens ho permeten. El ciutadà demana responsabilitat a l'hora de governar. Des d'ERC li hem de demanar tres coses: comprensió, il·lusió i confiança. I, naturalment, perseverar en el temps per resoldre les mancances. També cal dir-ho, amb l'aposta per endavant que ens convé, en tots els camps, fer un pas endavant important, ni com a ciutat ni com a país podem permetre'ns 20 anys més d'anar fent. Tot i així sempre quedarà molt per fer. Som-hi!

Un municipalisme en defensa del territori

És indiscutible que la principal missió dels alcaldes de les poblacions petites i mitjanes de la Catalunya interior, allò que alguns anomenen el rerepaís, és defensar el territori. Defensar-lo, doncs, contra tot i contra tots perquè, dissortadament, les administracions supralocals només es recorden d'aquest territori per tal de traçar-hi les grans infraestructures, ubicar-hi els abocadors industrials que no vol ningú o posar-hi els parcs eòlics que fan nosa a tothom.

Des dels despatxos on treballen els tècnics de la Generalitat i l'Estat hom usa i abusa del territori adduint un interès general que, curiosament, acostuma a oposar-se gairebé sempre a l'interès de les persones que hi viuen. Per això, quan el conseller de la Generalitat de torn o el ministre corresponent s'omplen la boca d'aquests conceptes esmentats, la gent del rerepaís comencem ja a tremolar de valent.

Amb el disseny del TGV, però, aquesta colla de buròcrates i tecnòcrates pels quals l'Alt Camp, la Conca de Barberà o les Garrigues només són espais que cal sacrificar en ares de la nova Espanya rutinant, ha topat amb un os dur de rosegat. Potser no sabien que aquest territori es vertebra al voltant de la N-240 i que aquest tram viari alguns ja el coneixen

com l'eix republicà. I ha estat batejat així perquè totes les capitals de comarca d'aquest bocí de territori han estat governades per ERC i bona colla dels municipis per on discorre el traçat del TGV també tenen alcaldes o tinentes d'alcalde del nostre partit.

El Manifest de Poblet, que aglutina un grapat de municipis contraris al nefast projecte que el Ministeri de Foment volia imposar-nos amb la connivència de la Generalitat, no constitueix, però, una plataforma partidista. És la voluntat comuna de defensar el territori allò que ens ha permès unir-nos malgrat la disparitat de sigles dels ajuntaments integrants. S'ha aconseguit minimitzar força l'impacte ambiental del traçat, hem arrencat un compromís de millorar la línia convencional i les estacions que la flanquegen, hem negociat unes compensacions econòmiques substancials que serviran per tal de millorar els nostres equipaments i també hem pogut aconseguir que l'1% cultural es territorialitzi i s'assigni directament als municipis afectats sense passar per la Generalitat. És cert que no hem pogut aturar el TGV. De fet, tampoc no ho preteníem, perquè si Catalunya ha de tenir o no TGV no ho havíem de decidir els alcaldes del Manifest de Poblet. Si més no, no ens corresponia decidir-ho a

MIQUEL ÀNGEL ESTRADÉ

1957

JURISTA

LES BORGES BLANQUES

ALCALDE

JOSEP ANDREU

1956

EMPRESARI

MONTBLANC

ALCALDE

MIQUEL ÀNGEL ESTRADÉ
I JOSEP ANDREU REFLEXIONEN
SOBRE EL MANIFEST DE POBLET.
ES TRACTA D'UNA INICIATIVA,
DE LA QUAL HAN ESTAT PORTAVEUS,
QUE HA APLEGAT DIVERSOS
MUNICIPIIS DE L'ALT CAMP,
LA CONCA DE BARBERÀ I LES
GARRIGUES PER TAL DE MODIFICAR
EL TRAÇAT INICIAL DEL TGV.

nosaltres sols. Atès que les principals institucions catalanes, incloent-hi el Parlament, i el gruix de la nostra societat civil, almenys per omissió, volen el TGV els alcaldes del Manifest de Poblet no hem fet altra cosa que fer compatible aquest macroprojecte amb l'interès de la nostra gent i del nostre territori.

Com hem explicat no ha estat una iniciativa partidista i la seva pluralitat ideològica ha donat al nostre moviment una gran legitimitat i una destacada projecció pública. Ara bé, els alcaldes d'ERC hem estat dels qui més convicció hi hem posat i més fermesa hem palesat quan les perspectives eren magres i no sabíem com es descabdellaria tot plegat. Si bé tothom hi ha posat el coll dintre de les seves possibilitats, a Montblanc li ha correspost un paper central. Dels municipis implicats directament és el més poblat, un dels més afectats i també constitueix el centre geogràfic d'aquesta llenca de territori que per primera vegada en molts anys ha sabut trencar l'artificiositat de les fronteres administratives provincials i atendre a raons de caire socioeconòmic i geogràfic molt més racionals. Amb Montblanc liderant la resistència Valls i les Borges Blanques s'han preocupat dels flancs per tal que a l'hora de les escames ministerials la vila ducal tingués

en qui recolzar-se. Lògicament altres municipis més petits demogràficament, com Alcover, l'Espluga de Francolí, el Morell o Vinaixa, per esmentar-ne alguns, també han sabut empènyer evidenciant que havíem bastit un front compacte, decidit i combatiu.

És cert que no hem pogut assolir totalment allò que perseguíem, però també ho és que en gran mesura les nostres reivindicacions han estat escoltades. Si tenim en compte els escassos suports amb què comptàvem podem concloure que el Manifest de Poblet ha estat útil i ens ha permès ser escoltats i bastant respectats. De tot plegat n'hem extret una lliçó capital: quan des de les altres instàncies governamentals hom disposa del territori irresponsablement i sense consultar els qui hi viuen en nom d'un genèric i abstracte interès general i del progrés, si volem evitar que ens esclafin i ens espoliïn només podem unir-nos i defensar aferrissadament amb ungles i dents el nostre patrimoni i la nostra dignitat. Sortosament les causes justes i minoritàries encara desperten sentiments de solidaritat i de simpatia que sempre ajuden i reconforten i fan que et quedi ganes de tornar a plantar cara si es torna a presentar l'ocasió.

Veïnatge estacional

Una ciutat que viu d'una economia de serveis centrats en oferir allotjament, distracció, espais de descans i, sobretot, serveis diversos, és d'una complexitat que supera les expectatives de les persones que, per primera vegada, accedeixen al món de la gestió municipal. Qualsevol ciutat turística, com és el cas de Calella, té una ciutadania de dret i una altra de circumstancial. Aquesta segona ve conformada per les persones que tenen a la ciutat la seva segona residència i per aquelles altres que només estan uns dies a la ciutat i que reben el nom de turistes. Però tots volen rebre uns serveis i originen uns altres serveis.

Un ajuntament d'una ciutat turística rep els ingressos que provenen de diversos fons: l'Impost de Bens Immobles (IBI) és la principal font, ja que tots els habitatges han de contribuir i, per tant, siguin de primera o segona residència, siguin hotels, apartaments o campings, aporten diners a les arques municipals. En segon lloc l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) permet rebre diners importants, ja que aquest impost és generat per l'activitat industrial. En tercer lloc les aportacions de l'Estat que realitza als ens municipals. En quart lloc, l'Ajuntament ingressa diners per impostos menors, com el de construcció, el de tinen-

ça de vehicles, per les plusvàlues originades en transaccions comercials... I finalment, per taxes que graven determinades actuacions i serveis que presta l'ajuntament. A part d'aquests ingressos, cada ajuntament turístic procura rebre aportacions que provenen de subvencions, convenis o altres acords amb entitats financeres o privades. Les despeses, però, venen originades pel desplegament de les competències que els municipis tenen assignats per llei, com ara, la seguretat ciutadana, la neteja viària, el manteniment de la via pública, actes culturals i esportius, manteniment de les escoles públiques, inspeccions i controls de sanitat, la promoció econòmica de la ciutat, serveis socials, el propi funcionament de la corporació (bàsicament personal)... que configuren l'àmbit normal d'actuació.

Però què passa quan una ciutat és turística? Doncs que alguns d'aquests serveis tenen un sobrecost elevat. El cas més clar ve representat per la neteja viària i la seguretat ciutadana. La ciutat turística ha de contractar un nombre superior d'agents de policia local del que li pertocaria si no fos un centre turístic. Per tant, ha de contractar un nombre superior al que seria habitual. En el cas de Calella, una ciutat de 14.000 habitants, n'hi

JOSEP BASART

1960

PROFESSOR

D'ENSENYAMENT SECUNDARI

CALELLA

ALCALDE

JOSEP BASART REFLEXIONA SOBRE EL REPTES QUE PLANTEJA GOVERNAR UN MUNICIPI TURÍSTIC AMB UNA CIUTADANIA QUE ES MULTIPLICA PER DOS, TRES O MÉS, EN DETERMINADES ÈPOQUES DE L'ANY, COINCIDINT AMB LA TEMPORADA TURÍSTICA.

hauria prou amb uns 30 policies locals, en canvi es treballa amb un nombre de 41 policies locals i l'ideal seria 60 policies locals (de moment inabastable pel seu alt cost econòmic). També la neteja ha de multiplicar-se per dos, ja que la necessitat de neteja viària supera en el doble el normal per un població com la que s'ha esmentat més amunt. Però la presència de 45.000 a 50.000 persones durant tres mesos a l'any i d'unes 30.000 a 35.000 persones uns altres tres mesos, fa que la producció de residus sigui molt alta, així com la necessitat de netejar els carrers, les places, els parcs i jardins, la platja i en general les zones d'afluència turística és enorme, ja que tanta gent fa que al finalitzar la jornada els llocs públics es vegin molt saturats de restes de tota mena. Per tant, aquests dos serveis exigeixen un elevat pressupost, que s'ha de manllevar de les altres partides pressupostàries que té la corporació. En aquest sentit cal manifestar que aquest esforç econòmic per dotar de recursos a les despeses més amunt esmentades obliga a que partides que en altres municipis d'un nombre similar d'habitants de dret tenen en quanties superiors no ho puguin ser a la ciutat turística.

Aquesta situació obliga a l'Ajunta-

ment ha procurar optimitzar de manera molt rigorosa els recursos econòmics. Com es pot fer això? Hi ha diverses metodologies. Primerament, procurant que els ingressos siguin els màxims possibles, és a dir, que tothom, persones físiques i jurídiques, facin les seves aportacions a les finances municipals que els hi pertocuen. Actualitzar els padrons i el cadastre és una eina molt útil en aquest sentit (i no sempre és fàcil d'assolir, ja que no depenen directament del consistori). Igualment cal anar als índex superiors que la llei permet en cada impost o taxa. Aquesta opció és antipopular, ja que representa un cost molt elevat pel ciutadà normal, que en altres poblacions veïnes properes no turístiques no es dona i genera la sensació que se'ls està exigint molt. Per altra banda, a l'hora de distribuir les despeses no queda un altre remei que prioritzar de manera molt rigorosa. En cada anualitat pressupostària cal destriar quines despeses són estrictament necessàries per aquell any i deixar per una altra ocasió aquelles que no demanen una necessitat immediata.

Sigui com sigui, és important, en tot procés de gestió municipal d'una ciutat turística, procurar generar o trobar recursos extraordinaris alternatius als normals. Em refereixo a les col·laboracions

amb entitats privades, siguin empreses, associacions, clubs o agrupacions diverses que poden assumir determinades actuacions com a seves, i en les que l'Ajuntament pot col·laborar-hi amb les seves infraestructures o suport logístic. A Calella, des d'inicis dels anys 1990, es va crear una empresa mixta (amb el 70% de capital privat i el 30% de capital públic) que té com a objectiu la promoció de la ciutat en el sector turístic, però també la de trobar recursos extraordinaris que permetin a la ciutat el poder assolir objectius més amplis que els estrictament assolibles amb els recursos exclusius del pressupost municipal. Aquesta empresa, anomenada Calella Activa que té l'estructura jurídica d'una societat mercantil està en la línia d'optimitzar els recursos de la ciutat i, sobretot, dels recursos econòmics. La clau està en la implicació dels sectors privats empresarials de la ciutat i del seu entorn més immediat i en la filosofia que tot el que sigui convertir la ciutat en una destinació turística important, generarà beneficis superiors als que es poden obtenir amb només l'actuació municipal, que està «castigada» en gestionar uns serveis que li són obligatoris i que estan fortament limitats per les disponibilitats econòmiques del sector públic.

Gestionar un municipi turístic és una activitat complexa però molt atractiva, ja que demana una actitud desperta, àgil, imaginativa, eficaç i, per damunt d'altres consideracions, personalment intensa. Gestionar la ciutat turística és gestionar l'interès general fins a un punt que permet al govern municipal ser el nucli central de la vida del municipi. Gestionar un municipi turístic és un repte per tots els que creuen que la política és bàsicament un servei a les persones, a les seves necessitats i els seus interessos.

Activar la societat civil

El 1999 els cinc partits progressistes d'Eivissa, PSOE, EU, VERDS, ENE I ERC van formar una coalició pre-electoral sota el nom de Pacte Progressista per tal de donar un impuls nou a la política illenca. Un dels objectius principals de l'equip de govern del Pacte Progressista a l'Ajuntament de la ciutat d'Eivissa ha estat fomentar la participació ciutadana en un municipi socialment desestructurat. Una de les eines fonamentals per tal d'aconseguir-ho, juntament amb les activitats de l'àrea de Participació Ciutadana, ha estat el Pla de l'Associacionisme i el Voluntariat. Com a pas previ al desenvolupament del Pla es va realitzar, el primer semestre del 2000, un estudi-diagnòsi per tal d'establir quina era la situació del món associatiu municipal, i per extensió insular donat que la major part de les associacions eivissenques tenen la seva seu al nostre municipi. Les conclusions assenyalaren mancances importants:

- El sector juvenil estava representat amb molta feblesa.
- No existien entitats coordinadores que oferissin serveis globals.
- No es fomentava ni s'aprofitava l'existència d'entitats d'àmbit estatal que, a més de legitimar les accions desenvolupades, també podrien oferir serveis diversos.

- Existia un gran desconeixement sobre les associacions existents i sobre les tasques que realitzen.

- Manca de participació individual o col·lectiva en els projectes a desenvolupar.

- Manca de reflexió global i concreta sobre aspectes relacionats amb l'organització de les entitats, la contractació de voluntaris i els serveis oferts.

- Manca de democràcia interna a les pròpies associacions.

- Incompliment dels estatuts.

- Inexistència de polítiques de finançament.

- Pèrdua de recursos per desconeixement de vies de finançament.

- Manca d'infraestructures pròpies.

- Desconfiança, i per tant, manca d'apropament a les administracions públiques.

Aquestes conclusions són conseqüència directa de la realitat social de l'illa, ja que hem de tenir en compte que Eivissa fins als anys 1960 era una societat basada en l'economia de subsistència, amb una població dispersa que establia les seves xarxes socials a través de les activitats relacionades, bàsicament, amb l'agricultura i la pesca. Amb el boom turístic es produeix una arribada massiva d'immigrants, que en un primer moment

CRISTINA FARRÉ

1967

LLICENCIADA

EN GEOGRAFIA I HISTÒRIA

EIVISSA

REGIDORA

CRISTINA FARRÉ DETALLA
LES ACTIVITATS DESENVOLUPADES
EN EL MARC DEL PLA DE
L'ASSOCIACIONISME
I EL VOLUNTARIAT DEL SEU MUNICIPI,
UN INSTRUMENT PENSAT
PER DINAMITZAR LA SOCIETAT CIVIL.

no estableixen la residència a l'illa —no ho faran fins a la dècada dels 1980— i un canvi social dels habitants illencs que abandonen les activitats tradicionals i fixen la seva residència als nuclis urbans. Ens trobam en un moment en el qual desapareixen les relacions socials existents sense que es produeixi un canvi, és a dir; no es genera cap tipus d'estructuració paral·lela. Podríem dir que aquesta situació va motivar l'establiment de societats paral·leles poc, o gens, interrelacionades. Si a tot això afegim l'estacionalitat laboral basada en el turisme i la realitat illenca, amb el que comporta l'insularitat, ens dona un marc poc favorable a la cohesió social.

Partint de les premisses de que l'Ajuntament no havia de gestionar directament els potencials voluntaris, que enfortint les associacions fomentàvem la cohesió social i que amb una política massa interventora ens arriscàvem a ofegar el dinamisme propi de tota entitat voluntària, vam establir el Pla de l'Associacionisme i Voluntariat. A partir de quatre eixos fonamentals:

- ▶ Promoció, informació, sensibilització, comunicació.
- ▶ Formació, orientació, coordinació
- ▶ Recursos i serveis.
- ▶ Suport tècnic.

Creiem que enfortir el moviment associatiu passa per oferir serveis que alliberin les entitats de càrregues administratives i de gestió massa feixugues, establir línies de subvenció específiques, i donar suport tècnic en el camp de la gestió per ajudar les entitats a avançar vers l'autosuficiència i, a la llarga, vers una capitalització que els permeti inversions infraestructurals que les reforcin, així com fomentar espais de trobada entre les entitats, facilitant la posada en marxa d'iniciatives, fomentant la creació d'instàncies coordinadores i d'intercanvi, així com la participació política. El Pla d'Actuació s'ha basat en la creació d'un grup de feina format majoritàriament per representants d'associacions, que van ser triats a través d'una assemblea de totes les associacions del municipi, i d'un equip de tècnics municipals que han establert les següents actuacions:

- ▶ Realització d'accions de formació anuals.
- ▶ Donar a conèixer les associacions d'Eivissa als ciutadans.
- ▶ Campanya de foment del voluntariat.
- ▶ Creació d'estructures de Coordinació entre les associacions.
- ▶ Impulsar l'intercanvi d'experiències de voluntariat entre Eivissa i l'exterior.

Durant aquests dos anys d'execució del Pla no podem més que sorprendre'ns positivament per les fites aconseguides i per la tasca desenvolupada conjuntament entre les associacions, voluntaris i l'Ajuntament. Algunes de les activitats realitzades fins ara són les següents.:

- Elaboració de la primera guia d'associacions i entitats voluntàries de la ciutat d'Eivissa.

- Confecció d'un díptic per donar a conèixer el Pla de Voluntariat i l'Any Internacional del Voluntariat.

- Creació d'un punt d'informació sobre el voluntariat.

- Realització de cinc cursos de formació.

- Celebració de la 1a Mostra d'Entitats Solidàries d'on 42 associacions sortiren al carrer per primera vegada per donar-se a conèixer, i que es realitza anualment.

Les entitats sociosanitàries s'han coordinat per crear una federació i posar en funcionament un hotel d'entitats, que ja està en obres. S'ha creat la Coordinadora sociosanitària que ha impulsat les activitats següents:

- Ple Infantil sobre el voluntariat.
- Donar el nom de Carrer dels Voluntaris a una via de la ciutat.
- Participació al Congrés Nacional ce-

lebrat a Salamanca amb una Ponència sobre el Pla a càrrec de representants d'associacions.

- Elaboració d'una metodologia de seguiment de la persona que es fa voluntària i de la seva derivació a les associacions.

El pla de Voluntariat ha aconseguit dinamitzar les associacions: s'han interrelacionat i coordinat entre elles, han sortit al carrer i han començat a coordinar-se amb entitats de fora de l'illa. Gràcies a l'esforç d'aquests anys de feina s'ha aconseguit que el 1r Congrés de Participació Social i Voluntariat de les Illes Balears es desenvolupàs a la nostra ciutat. Un Congrés que va ajuntar a 400 representants d'associacions de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera per treballar al voltant dels eixos: participació, voluntariat i associacionisme. Entenem que una societat estructurada i cohesionada passa per mantenir un elevat grau de participació ciutadana i d'implicació en els projectes globals de ciutat. És prou habitual que les activitats que es realitzen des dels ajuntaments tinguin una actitud pasiva i contemplativa per part dels ciutadans. Trobar les eines adequades per a una presa de decisions participativa no és senzill, però també és cert que el nostre deure és trobar-les.

La necessària seguretat

Durant les negociacions del pacte de govern que ens va dur a l'Ajuntament d'Esparreguera, un dels aspectes en el que fèiem especial incidència era el de la seguretat ciutadana. No és que la nostra vila patís cap problema evident de seguretat però enteníem, i entenem, que fins a aquell moment, la Policia Local havia estat desaprofitada, durant els 20 anys de govern socialista que ens precedí, com a eina d'intervenció en els grans i petits problemes del poble.

Els anys anteriors, la Policia Local d'Esparreguera havia estat un instrument merament reactiu, apàtic, sense funcions definides al qual els seus comandaments havien abocat a la desídia i el desinterès, per a no parlar d'usos mes perversos de l'autoritat i els mitjans per a exercir-la. Veníem, doncs, d'un model post-franquista, viciat i gairebé corromput per la desconexió existent entre el govern i els serveis policials. És veritat que, quan un servei policial porta problemes, molts alcaldes opten per ignorar-lo o bé per posar-lo al seu servei exclusiu, i poca cosa més. Tanmateix, en el fons de la qüestió descansa una actitud molt pròpia de l'esquerra política sorgida de la transició: considerar la seguretat com un element poc progressista o la policia com un cos merament repressiu vinculat al

passat. Aquesta actitud canvia quan, a conseqüència de l'acció de govern, el maniqueisme inicial s'enfronta amb el dia a dia de la gestió municipal.

A Esparreguera vàrem decidir regenerar els cos de Policia Local com a part de la regeneració total del propi Ajuntament. En el nostre cas, topàvem amb un comandament incapaç d'aplicar les nostres propostes. Això ens va empènyer a voler substituir aquest comandament. El primer entrebanc el trobàrem, però, en el procediment. Si tenim en compte que tenir un comandament viciat implica, necessàriament, tenir una plantilla viciada o, en el millor dels casos, desmotivada, quedava clar que havíem d'afrontar el problema des de zero. Aplicàrem aquí una pauta organitzativa comuna a qualsevol estructura: havia de venir algú de fora a fer la feina bruta de reestructurar i organitzar la plantilla.

Un altre pas que vàrem haver de fer va ser el de consensuar —tractant-se d'un equip de govern tripartit— si volíem un canvi i quin canvi volíem: no tothom considera les mateixes prioritats ni s'aplica per igual en un procés com aquest. Qui treballi en això ha de tenir les mans lliures per a prendre decisions. Qualsevol escletxa en la confiança esgavellarà el procés. Cal dir que, contràriament al que

MARCEL ESCUDÉ

1962

COMERCIAL

ESPARREGUERA

TERCER TINENT D'ALCALDE

MARCEL ESCUDÉ ANALITZA QUINA HA DE SER LA POLÍTICA DE SEGURETAT DES D'UNA PERSPECTIVA D'ESQUERRA I APUNTA DIVERSES LÍNIES D'ACTUACIÓ PER PORTAR-LA A LA PRÀCTICA.

hauria de ser habitual, les circumstàncies poden exigir apartar-nos del sistema d'oferta pública d'ocupació —al que tornarem quan convingui— per a seguir camins propers al que podríem considerar una política de fitxatges. No oblidem que, en aquest cas, no només cercàvem un bon policia, sinó també algú capaç de fer front a un procés incert i de reaccionar si venien mal dades. Davant d'aquests condicionants és evident que ho teníem magre. Ens exigíem, primer, entrar en el mercat laboral, sense fer massa soroll però, al mateix temps, havíem d'ensenyar quasi totes les cartes per a definir-li, al candidat, quina mena de feina esperàvem d'ell. Com vàrem trobar el candidat forma de la petita història. L'important és que hi arribàrem.

Ens vàrem posar a treballar, a partir d'aquí, en el nou model. S'ha de dir que, en la majoria dels casos, els polítics tenim, només, referències teòriques, sovint massa allunyades de la realitat, o plantejaments simples, com ara fixar-nos només en les ratios policia/població i no atendre altres paràmetres com el territori o la temporalitat. També, val a dir, el mateix desconeixement sobre els temes de seguretat ens deixen fora de joc pel que fa al repartiment de competències o a l'hora de plantejar solucions a proble-

mes de la vila. És molt important tenir clar que, per més que es vulgui, la Policia Local, encara que aquesta fos la perfecta policia, no pot solucionar, per si sola, els problemes de seguretat d'una ciutat o un poble. Aquí és on comença la feina dels polítics.

En primer lloc, des de l'ajuntament, s'han de traçar les línies mestres del que ha de ser la seguretat al municipi i tot allò que implica. Cal entendre la seguretat local amb paràmetres globals. L'altre àmbit de treball és aquell pel que necessitem la col·laboració del comandament policial: l'aplicació a la pràctica dels trets principals de la nostra política de seguretat. Els grans temes de seguretat en les nostres viles venen, sovint, definits per la problemàtica i la demanda ciutadana. Vam fixar-nos, a partir de tot plegat, els quatre grans objectius següents:

- Avançar en la millora de la seguretat i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Considerar la seguretat com un objecte multiforme que, millorat, esdevé un pilar de la qualitat de vida ciutadana. En aquest punt ens trobem en una situació paradoxal. Fent una piràmide de necessitats, les disfuncions menors (aparcament, trànsit, sorolls, mobiliari urbà, bre-

tolades...) es troben al capdamunt de les queixes ciutadanes. En la base d'aquesta piràmide es troben els delictes greus. Aquesta gradació, si parlem en termes legals i policials, s'inverteix totalment. Això desmitifica, per una banda, la tasca dels policies i, per l'altra, els situa en el punt exacte de l'aparell de la gestió municipal.

► Avançar en l'eficàcia de la gestió.

Sovint, muntem oficines d'atenció al ciutadà i mirem d'agilitzar tràmits burocràtics. Cal considerar que, el mateix tracte, hem de donar als assumptes policials. Una policia burocràticament àgil estalvia, en molts casos, conflictes administratius posteriors com ara les reclamacions patrimonials o d'altres que afecten a la pròpia seguretat.

► Avançar en el canvi de cultura professional.

Cal que, des de la Policia Local, es consideri, com passa en d'altres àmbits de la tasca municipal perquè així ho han marcat les tendències a l'ús, que els ciutadans son clients als que cal servir.

► Avançar en la modernització.

El nivell de satisfacció per la feina realitzada és molt important en totes les feines. Però encara ho és més en la de policia. Gaudir dels mitjans més eficaços per a solucionar problemes i fugir de l'es-

structura més o menys militaritzada que, fins fa molt poc, tenien la majoria de les nostres policies, és molt important per tal que els agents oblidin el victimisme corporatiu inherent a la condició policial.

El desenvolupament organitzatiu, l'adequació dels recursos humans i materials, establir nous canals de comunicació entre els agents i els ciutadans, potenciar la transversalitat, la formació continuada dels agents en una societat canviant, facilitar els protocols burocràtics i la informació, emfatitzar la proacció i la prevenció, una direcció participativa i el foment de la cultura de la mediació. Aquests i molts d'altres son trets que hem intentat establir a la nostra vila. Els resultats són molt satisfactoris perquè, per primer cop, a Esparreguera la Policia Local ha deixat de ser un problema i comença a formar part de la solució.

Per a una ciutat de les persones

En entrar a formar part d'un equip de govern hom es planteja com es pot incidir millor en l'anomenada qualitat de vida de la ciutadania, i fins i tot, com es pot incidir d'una manera més efectiva en les polítiques de progrés i innovadores que defensem en l'ideari d'ERC. Una de les àrees més adients per incidir és aquella que aplega totes les polítiques socials, aglutinades normalment en els anomenats Serveis Personals. Tot i així, en el nostre partit no és de les de més tradició, i actualment acumulem molta més experiència en altres àrees de gestió municipal com ara ensenyament o bé cultura.

A Granollers, d'ençà del pacte de govern del 1996, i entre d'altres ocupacions de rellevància, ens hem responsabilitzat de l'àrea de Benestar Social, que aplega les regidories de Salut Pública i Consum, la regidoria de Serveis Socials, la Ponència de Gent Gran i, fins fa poc, la regidoria de Cooperació i Drets de la Persona. També, de forma directa, si bé és un projecte transversal i per tant multiparticipat, tenim responsabilitats sobre el Pla d'acollida i la Taula d'Immigració. Aquest projecte en concret el fem pilotar sobre la regidoria de Participació Ciutadana, que és també de la nostra responsabilitat. Cal tenir en compte,

d'entrada, que normalment aquestes àrees són les més mal dotades pressupostàriament dins dels ajuntaments però que, en canvi, són les que s'apropen més a la realitat, a voltes molt crua, de molts conciutadans. Tanmateix, són també espais on noves iniciatives es poden desenvolupar amb una alta rendibilitat des del punt de vista cost-eficiència. Faré, a continuació, un breu repàs dels programes i idees innovadores que hem desenvolupat en tota aquesta àrea durant aquest temps:

► Regidoria de Salut pública i Consum

Des de la unitat d'Epidemiologia i Salut Pública, a més de les tasques pròpies de control sanitari i zoonosi, hem desenvolupat el projecte, compartit amb el Consell Comarcal i la Diputació, d'un centre d'acolliment d'animals domèstics, amb la possibilitat afegida d'integrar laboralment pacients discapacitats i malalts mentals crònics. La promoció de la salut és un altre dels eixos a tenir en compte. Voldria remarcar programes com ara el programa AFIS (Activitat Física i Salut), que és una iniciativa coordinada amb el Servei d'Esports, i la medicina primària i que impulsa l'activitat física com a eina de salut i de formació comunitària. Un programa dels endegats que

MANEL BALCELLS

1958

METGE

GRANOLLERS

PRIMER TINENT D'ALCALDE

MANEL BALCELLS FA UNA RELACIÓ DE LES PRINCIPALS INICIATIVES QUE HA DUT A TERME COM A RESPONSABLE DE LES REGIDORIES DE SALUT PÚBLICA I SERVEIS SOCIALS.

considerem bàsic és el de la prevenció de la sida a les escoles i la formació d'alumnes i professors en aquesta matèria. Pel que fa referència a la protecció de la salut, vull destacar un projecte nou, de progrés en la seva concepció i de futur, com és el de Dona x Dona, que es basa en oferir atenció sanitària a les treballadores del sexe, protegint la seva salut i també com a estratègia en la prevenció de la sida. Hem centrat també la nostre atenció en aquests anys en el CASS de drogodependències, en els usuaris de la metadona i en l'estratègia dels programes de disminució del dany i en els programes sanitaris de tot aquest col·lectiu. També és responsabilitat d'aquesta regidoria l'atenció en salut mental, sobretot pel que fa a la vessant sociosanitària i de reinserció social i laboral. Hem aconseguit quallar en aquest període un acord a quatre bandes entre el Servei Català de la Salut, la Institució Benito Menni, l'Hospital General de Granollers i l'Ajuntament, per tal de desenvolupar en cinc anys tota la xarxa d'atenció en Salut Mental de la comarca que aplega un important dispositiu assistencial. En aquest marc, hem desenvolupat també una Fundació per tal de promocionar els pisos tutelats i el treball protegit i l'atenció als familiars dels malalts mentals crò-

nics. És imprescindible també, i com a eina de futur, poder disposar d'una enquesta de salut que permeti orientar de forma específica les actuacions i, per suposat, d'una major partida pressupostària.

► Regidoria de Serveis Socials

A la nostra societat, teòricament avançada i europea, hi tenim un Quart Món i unes noves necessitats com a conseqüència de la més gran longevitat de la població i del fenomen migratori. Els serveis municipals han de saber adaptar-se a les noves realitats i fer uns serveis socials a l'abast de tothom i per a tothom. Hem desenvolupat, com a novetats importants, programes d'atenció maternoinfantil, de créixer en família. També hem impulsat programes juvenils en centres oberts i amb els educadors de carrer. Hem buscat, igualment, la complicitat d'entitats i d'ONG per tal de realitzar l'ensenyament de la llengua als col·lectius d'immigrants, l'atenció a les necessitats primàries i a les beques de menjador i de material escolar. Tot això, per suposat, a més del que toca per llei a les Àrees Bàsiques d'Atenció Primària i de tota la tasca del dia a dia.

► Ponència de Gent Gran

Un repte de futur de cabdal importància és el de saber implicar la gent gran en

la vida ciutadana i, sobretot, en la vida activa participativa. Tot plegat amb activitats formatives i de lleure. Cal, sobretot, que siguin engrescadores per a un col·lectiu que afronta, per motius diversos, amb certa manca de preparació una etapa molt substantiva de la seva vida. Hem apostat per programes de tallers amb noves tecnologies, òrgans de participació, i un treball específic en els casals d'avis, passant també per resoldre, amb imaginació, la problemàtica del trasllat específic. La posada en marxa de tots aquests projectes, més l'atenció diària als problemes més assistencials com ara la problemàtica del transport sanitari, el desenvolupament de les Àrees Bàsiques de Salut, el seguiment de les llistes d'espera i molts d'altres, demostren prou clarament que és una àrea de gran interès per tal de poder realitzar polítiques progressistes i d'esquerra. Cal, però, reivindicar un finançament adient i uns recursos humans necessaris i suficients. Arribarem, així, a convertir les ciutats en les veritables ciutats de les persones.

Honradesa i transparència, fonaments de l'eficàcia

Tot i que de ben jove ja havia participat activament en actes polítics, la finalitat dels quals fos la recuperació de les llibertats nacionals del nostre poble, la meua aparició real a la política pública va ser el 1988, com a candidat a les eleccions al Parlament de Catalunya. No recordo en quin lloc vaig representar ERC per la circumscripció de Lleida, però sí que recordo que a Guissona aconseguírem un bon resultat, vam passar del 6% al 13% i a ser la segona força política local. Va ser a les municipals del 1991, quan per primera vegada em vaig implicar en la vida municipal encapçalant la candidatura. Vam obtenir un sol regidor. Tot i així, en no haver-hi cap candidatura que obtingués la majoria absoluta, vaig entrar al govern municipal fent costat a una candidatura independent, essent nomenat 2n tinent d'alcalde i regidor d'Esports, Joventut i Parcs i Jardins.

Davant meu tenia un gran repte: estructurar l'esport local, donar sortida a les demandes de la joventut i, per altra part, oferir una vila més verda i acollidora, amb espais amplis i adequats per a zones d'esbarjo. La veritat és que em vaig dedicar a totes elles «en cos i ànima», la qual cosa va comportar fins i tot que em posessin un renom, el «super-conseller». Pel que fa a la regido-

ria d'Esports, la meua tasca va anar dirigida a estructurar una entitat esportiva encarada a què tots els joves de la vila hi poguessin practicar l'esport popular i a formar equips, qualsevulla que fos la seva procedència. Així, dia rere dia, vaig poder aglutinar a més de 300 esportistes de 6 fins a 15 anys, amb la força d'una única bandera, la de Guissona. Quant al jovent, en aquell temps, no volien fer la mili i... l'Ajuntament no tenia cap conveni per a rebre objectors de consciència. Solució, signar un conveni amb l'administració per tal que el jovent pogués fer la prestació social a la pròpia vila. Per les meues mans van passar centenars d'expedients de joves de Guissona, personalment em vaig ocupar de tramitar-los els papers, no s'havien de preocupar de res, fins i tot vaig traslladar-me diverses vegades a Lleida, al Govern Militar, i també a Madrid, al Ministeri de Justícia, per desencallar algun expedient que s'havia encantat. Amb el temps, els joves m'anaren coneixent i donant confiança. Junts vam fer molta feina per a la vila, tot i que, com és lògic, sempre havia d'estar al peu del canó. Els destinava majoritàriament a fer de monitors d'esport i, els dissabtes, a fer feines conjuntes. Van ser moltes les hores de dedicació, però sincerament he de dir, que no hi

JOSEP COSCONERA

1957

ADMINISTRATIU

GUISSONA

ALCALDE

JOSEP COSCONERA REMEMORA LA SEUA EXPERIÈNCIA MUNICIPAL, INICIADA EL 1991, I FA UN BALANÇ DE LA SEUA GESTIÓ DE GOVERN D'ALESHORES ENÇÀ.

ha res tan gratificant com el treballar pel teu poble i per a la seva gent. La regidoria de Parcs i Jardins, era una altra història. Teníem una vila amb molts pocs arbres i també poca consciència ecològica, es tractava d'implicar més al joves en la conservació de la natura. Com vaig aconseguir més implicació? Fent plantades d'arbres «amb nom propi». Cada any es plantaren amb els escolars, no menys de 150 arbres. Cada un d'ells plantava «el seu» i podrà veure el seu nom en una petita placa al terra. Amb aquest petit gest, vaig aconseguir que cada escolar es responsabilitzés una mica del seu arbre i s'impliqués en la seva conservació.

En les eleccions municipals del 1995, ja vam obtenir 3 regidors i, com que cap partit va obtenir majoria absoluta, la força majoritària, CiU, va invitar a la resta de partits a formar un govern d'unitat. Nosaltres, al ser la segona força, ens va correspondre el càrrec de 1r tinent d'alcalde, a part de les regidories d'Urbanisme, Esports, Joventut, Comerç i Parcs i Jardins. Vaig ser nomenat doncs, 1r tinent d'alcalde i regidor de Joventut i Parcs i Jardins. En cap moment però, vaig deixar de col·laborar amb la regidoria d'esports, fins i tot, em van nomenar president honorífic del Consell Local

d'Esports de Guissona. Tot i la nostra alegria de triplicar la representació política a l'Ajuntament, la veritat és que no va ser com la legislatura del 1991-95. Els interessos partidistes de tots, van fer minvar les ganes de fer coses pel poble. Tot i això, els tres regidors d'ERC vam treballar molt intensament.

L'entrada al Consell Comarcal, fins llavors ERC no hi tenia representació, va ser per a mi tot un revulsiu. En ser a l'oposició, podia portar a terme una activitat política més d'acord amb el partit i, alhora, donar a conèixer als segarrencs les propostes d'ERC. Fruit d'aquell intens treball, les darreres eleccions municipals vam aconseguir guanyar per majoria absoluta. Una alegria afegida al bon resultat obtingut va ser que, per primera vegada en els darrers cent anys i possiblement en la història de l'Ajuntament de Guissona, una dona del nostre partit va entrar a formar part del consistori municipal. Tot i la nostra victòria, vam invitar a formar part del govern a l'únic regidor del PSC per tal de donar més transparència a la nostra gestió municipal i a la vegada reforçar la majoria, passant els quatre regidors de CiU a l'oposició.

Avui per avui, puc dir que formem un equip compacte i harmoniós. Que estem satisfets de la feina que anem portant a

terme durant aquesta legislatura. Evidentment, durant aquests darrers tres anys que porto com a alcalde, segur que he perdut algun amic. Sens dubte aquest és el risc que comporta governar, tenir decepcions i també alegries... i això es el que més em dol. Puc dir que la decepció i el disgust més gran que he tingut fins ara, va ser quan el Departament de Cultura de la Generalitat no va voler atendre una sol·licitud per a la construcció d'un nou pavelló poliesportiu a la vila, i en canvi a la capital de la comarca, governada per CiU i PP, els atorgaven un ajut per a la construcció d'una piscina coberta quan —a 10 quilòmetres— en tindran una altra. I, puc dir també, que potser l'alegria més gran que he tingut, ha estat la de recuperar l'antiga Caserna de la Guàrdia Civil, per la important consecució que suposa per a la nostra vila, i pel simbolisme que aquesta consecució comporta. El fet de ser alcalde d'un partit diferent al que governa la nostra nació crec que és un dels factors determinants a l'hora de rebre ajuts de les altres administracions superiors, i més a la nostra comarca on gairebé tots els ajuntaments tenen el mateix color polític. Un cop d'ull al Diari Oficial, bé sigui de la Generalitat o de la Diputació de Lleida, dóna una idea clara de què sempre són els matei-

xos municipis els que reben ajudes o subvencions. I això és una injustícia que s'hauria de resoldre. Malgrat tot, no hem perdut la il·lusió de continuar treballant per a la vila de Guissona d'una forma honrada i transparent, amb el convenciment de què arribarà el moment en que tots els ajuntaments tindrem el mateix tracte per part del govern, i de què aquest, sigui el que sigui, entendrà algun dia que tot el que es demana és, en definitiva, pel benestar de la població. No em correspon a mi fer una valoració de la meva gestió a l'Ajuntament perquè crec que aquestes valoracions les fa el poble. Sí que puc dir, però, que jo personalment i l'equip que formem el govern municipal, estarem satisfets quan acabi el mandat de tot el treball que en aquests darrers quatre anys haurem portat a terme.

Una aventura gratificadora i emocionant

L'aventura que suposa ser regidora d'un ajuntament és realment gratificadora i emocionant. A la vegada, però, es converteix en la més dura de totes les experiències que puguis viure en política, almenys en pobles petits ja que et trobes que tens el ciutadans —com aquell qui diu— posats a la falda. Els coneixes de tota la vida i a vegades quan es donen aquestes circumstàncies es fa difícil separar la teva vida «pública» de la privada.

Jo m'inclinaria a separar dos sentiments diferents, si es pot dir així. L'un és la satisfacció de poder ajudar la gent que tens més propera i l'altre, la il·lusió de fer alguna cosa realment pel poble. En el meu cas, que porto les regidories de Personal i Règim Intern i la d'Urbanisme, puc dir que em sento molt realitzada gràcies a la seva dinàmica diària a pesar que reconec, tant d'una com de l'altra, que tenen el seus pros i els seus contras.

Quan ens referim a la regidoria de Personal i de Règim Intern, hem de pensar en el control, sobretot, del personal i de les coses que falten a les dependències de l'Ajuntament. Allò que et produeix més satisfaccions és quan acabes solucionant els problemes que pot tenir la gent que treballa per l'Ajuntament tant

sigui en l'àmbit laboral com en el personal. És d'aquelles coses que quan les fas et fan sentir bé. No obstant això, el més dur és quan has de negociar els convenis i veus que el pressupost de què disposa la partida no arriba a cobrir poc més del que marca la llei, però que si tu poguessis disposar de més diners, els donaries més aviat perquè hi ha persones que realment s'ho mereixen. Cal recordar que per una part defenses els interessos del poble però, per l'altra, tens davant la gent que col·labora amb tu i els has de dir que ja n'hi ha prou quan realment —com he dit abans— alguns s'ho mereixen més. I pel que fa a l'apartat de Règim Intern una vegada fet l'inventari inicial és més fàcil controlar posteriorment el que falta a les dependències municipals, i així, després, per tenir en compte els actes oficials no és excessivament complicat.

La regidoria d'Urbanisme ja és una altra cosa. S'ha d'anar amb peus de plom constantment. És una de les regidories on reps més pressions ja que mou molts diners. Però veure acabades les obres que has iniciat et recompensa satisfactòriament.

També podríem parlar del poc marge de decisió que té un regidor i del poc recolzament que rep de part de l'admi-

CARME MASSOT

1953

ADMINISTRATIVA

JUNEDA

PRIMERA TINENT D'ALCALDE

CARME MASSOT DESCRIU
EL QUE REPRESENTA FORMAR PART
DEL GOVERN EN UNA POBLACIÓ
DE 3.000 HABITANTS.
DENUNCIA L'ÚS PARTIDISTA
QUE HAN HAGUT DE PATIR ALGUNS
AJUNTAMENTS DURANT MASSA ANYS
I LA DESCONFIANÇA DE
LES ADMINISTRACIONS SUPERIORS
RESPECTE EL PODER LOCAL.

nistració. Crec sincerament que, sabent que no s'arriba mai a l'extrem de fer autèntics disbarats en qüestions municipals, l'administració no hauria de dir res; si més no hauria de tenir en compte que els ajuntaments ja s'han fet grans i que podrien confiar una mica més en la seva acció de govern.

Penso que s'ha fet un mal ús dels ajuntaments en un sentit partidista. Aquesta és la impressió que en tinc del meu ja que hem trobat moltes coses pendents de 10 i 14 anys enrere sense solucionar. En canvi, s'han solventat alguns problemes personals; és a dir, si estàs amb mi no tens problemes i si no seguirem els tràmits que marca la legislació. Això en els municipis on s'ha canviat de govern t'ho posen molt difícil perquè tu apliques la llei i el primer que et diuen és que abans això no passava, i resulta molt difícil dir que en alguns casos s'havia vulnerat la llei.

Suposo que de vivències en podríem explicar un bon grapat, però jo em quedo amb les positives, amb tot allò que he fet des de l'equip de govern i, sobretot, amb les relacions humanes que aquesta experiència m'ha permès de conèixer. I no voldria acabar sense agrair a tota la gent del d'ERC de Juneda que m'ha donat suport en totes les decisions compromeses que

he hagut de prendre i que, en alguns casos, no han estat precisament populars.

Per moure la cultura, no tot són diners

Ja diuen els manuals que, de totes les accions de la persona, l'activitat cultural és la que més pot ajudar-nos a desenvolupar la consciència individual i, també, la col·lectiva. Com a eina de realització personal, la cultura és vehicle de coneixement, creativitat i capacitat crítica: ens fa més lliures. I com a eina d'identitat col·lectiva, la cultura dóna personalitat als pobles i, en un context de multiculturalitat, fomenta la integració i la cohesió social.

La cultura, doncs, és important o passa per ser-ho. Perquè en el dia a dia dels municipis sovint hi ha la temptació d'entaforar-hi les més diverses propostes. I és que, ben mirat, tot ho és de cultural. Tantes propostes i, alhora, tan diverses, ens aboquen a la cèlebre màxima segons la qual, les necessitats són elevades i, en canvi, els recursos dels que es disposa són limitats. O molt limitats.

L'experiència de Manresa arrenca de 1995. El nou equip de govern hi vam trobar un dèficit superior als 1.000 MPTA i una organització deficient. En aquest panorama, la cultura era la parenta pobre, un escenari que probablement pot coincidir amb el de molts altres municipis del país. I, encara més, que en el cas de Manresa havia conegut dues experiències prèvies de gestió cultural ben dife-

rents. Així, els primers vuit anys d'ajuntaments democràtics amb govern socialista van reunir un molt bon equip tècnic però, carregats de raó i convençuts com n'estaven, aplicaren criteris de caràcter dirigista sense cercar cap mena de complicitat amb el teixit local. La resposta van ser vuit anys de govern convergent sota la màxima del «deixar fer i deixar passar» amb l'excusa de retornar protagonisme a l'associacionisme local.

Calia doncs una primera tasca important, i era la de guanyar complicitats. El primer mig any de mandat el vam destinar al debat i la pluja d'idees mitjançant una Comissió per al Pla d'Equipaments Culturals de Manresa de resultats estimulants i ambiciosos. I que tenia la virtut afegida de plantejar unes demandes ordenades des de l'altaveu que suposava una comissió ciutadana. Després, i de manera immediata, la creació del Consell Municipal de Cultura establia un espai de trobada regular entre entitats i administració i consensuava els objectius teòrics del que fou un primer pla d'actuació municipal, el Pla Director d'Objectius (PDO Manresa 1996-1999).

La cultura, doncs, esdevenia una eina bàsica per tal de desenvolupar Manresa com a «ciutat del coneixement». Com a línies bàsiques de treball ens proposàvem

RAMON FONTDEVILA

1961

PROFESSOR

D'ENSENYAMENT SECUNDARI

MANRESA

SEGON TINENT D'ALCALDE

RAMON FONTDEVILA PARTEIX DEL CAS DE LA SEVA CIUTAT PER A IL·LUSTRAR LA NECESSÀRIA VINCULACIÓ ENTRE LES POLÍTIQUES DE DINAMITZACIÓ CULTURAL I EL TEIXIT ASSOCIATIU LOCAL.

un important esforç inversor en equipaments bàsics, i que hem realitzat els darrers anys, tenint en compte que en el nostre cas els equipaments i serveis culturals de la ciutat tenen també una forta dimensió comarcal. Al costat de les inversions, però, vam consensuar també aprofundir tres objectius: l'arrelament al país; la igualtat per a les persones i la participació ciutadana.

Ja avanço que, amb tot això, la gestió continua essent complicada. I que per transformar segons quin panorama no sempre n'hi ha prou amb el diàleg, la imaginació i la recerca de complicitats. Tot amb tot, també sobre els recursos econòmics es produeix una lenta evolució: de les subvencions s'arriba als convenis que vol dir a la definició d'objectius compartits. I a la racionalització de la despesa. Convenis per a la convocatòria de premis artístics, per a la difusió de les sardanes, per a l'edició de monografies locals. I en l'àmbit festiu, des de l'exemple de l'Associació Manresa de Festa, nous convenis per a la Fira Medieval o la Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional que, d'acord amb la Generalitat, al cap dels anys involucra gairebé totes les entitats de cultura popular. D'aquests exemples de concertació amb l'associacionisme cal destacar els que des de 1992 fan

referència a la programació estable d'espectacles, amb el suport de la Fundació Caixa de Manresa: els cicles de música amb l'Orfeó o amb Bloc, els espectacles infantils amb Rialles o el cinema mitjançant Cine-club. Pel que fa al teatre, els minsos resultats fins el 1995 permetien replantejar-ne la gestió. Així, una nova entitat —el Galliner— recollia el repte de la programació estable de teatre i dansa des de la fórmula del voluntariat. Però amb un objectiu que depassava la programació estricta: calia arribar a nous públics, fidelitzar-los i, encara, proposar-se un nou teatre per a la ciutat, el Kursaal.

I bé, els resultats han estat esplèndids al llarg de set anys. Descomptant els moments extraordinaris, l'evolució sostinguda es comprèn davant les xifres:

► 1995, 18 espectacles / 18 sessions, 4.298 espectadors, 6 MPTA subvencionades sobre un moviment de 10,8 MPTA.

► 2001, 20 espectacles / 45 sessions, 21.043 assistents, 8 MPTA subvencionades sobre un moviment de 44 MPTA.

Acabo. La fórmula de la concertació amb voluntariat no és definitiva ni exempta de problemes, ho deia abans. Cal repensar-la sovint i exigeix un diàleg permanent, compartir els criteris bàsics i una elevada disponibilitat per al treball en co-

mú. I també, des de l'àmbit polític, una certa renúncia a l'habitual exercici del poder, que tampoc vol dir dimitir-ne. Perquè, fet i fet, la corresponsabilitat implica transferir poder i, en canvi, obliga a conservar la responsabilitat, que és la font de l'encàrrec polític.

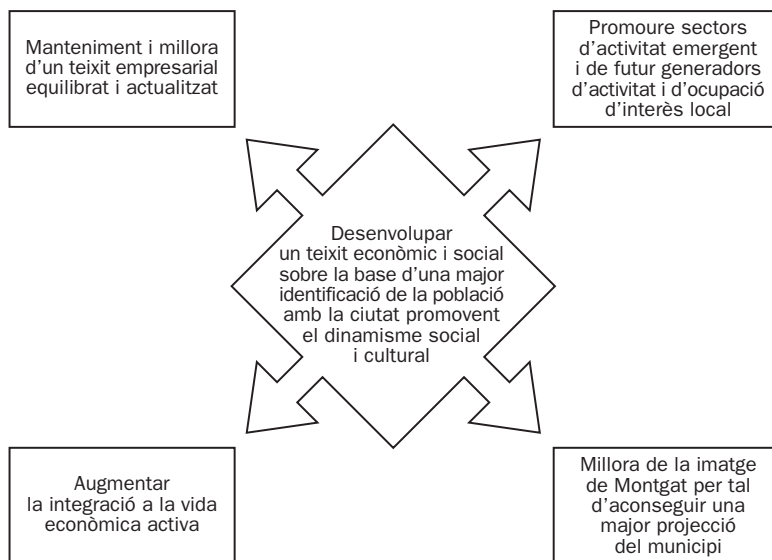
La dinamització cultural és possible doncs. A la mida de cada municipi, és clar: no hi ha una recepta universal. Però és evident que un dels ingredients bàsics passa per generar complicitats. I, malgrat el títol, també acaba per necessitar majors recursos, és clar, però això ja va sortint. Altrament les expectatives creades generarien una frustració profunda i a Manresa, de moment, a mesura que hem guanyat resultats també hem guanyat recursos i inversions. I fins i tot autoestima, que no és poca cosa: voleu creure que a les enquestes biennals de 1997, 1999 i 2001, la Cultura ha estat el servei municipal que més valoren els manresans? L'exercici, doncs, ha valgut la pena.

Cuidant del teixit econòmic

La Regidoria de Promoció Econòmica ha estat, com a resultat de la incorporació d'ERC al govern de Montgat després de les darreres eleccions municipals, una de les apostes més fortes que he fet com a regidor per a aquest mandat. A més, vaig assumir també, com a únic electe d'ERC, les regidories de Cultura i Relacions Ciutadanes.

Afirmar que Promoció Econòmica era, la legislatura anterior, un apèndix residual de l'àrea de Serveis Socials no es cap exageració. Es tractava d'un espai

amb un potencial enorme, abandonat i deixant a criteri de la tècnica —eventual— totes les accions i polítiques. Només s'impulsaven, per la manca de mitjans i directrius clares, accions aïllades i buides de qualsevol mena d'intenció i contingut. Entre d'altres canvis, en aquesta legislatura s'han redefinit els espais de treball, s'han fixat els objectius a aconseguir i s'han adoptat conceptes com coherència, implicació, convenciment i, especialment, autoavaluació del Pla de Navegació del mandat:

JOSEP MANEL ABAD

1966

COMERCIAL

MONTGAT

REGIDOR

JOSEP MANEL ABAD LAMENTA LA MANCA DE NOTORIETAT QUE PATEIX SOVINT L'ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA I APOSTA PER EXPLOTAR A FONS LA SEVA IMMENSA POTENCIALITAT.

L'avaluació política és molt positiva per la superació amb escreix dels objectius fixats. Des del 2001, a més d'aplicar el pla estratègic vam voler treballar amb una nova metodologia que es basava en tres pilars: treballar de forma integral; promoure el diàleg i la participació i millorar la imatge i la comunicació. A més, ens hem plantejat treballar amb les noves tecnologies de la informació com a eina molt important per fer el que podríem denominar *city-marketing* i també hem prioritzat millorar la tasca realitzada resultat de l'aplicació del sistema de qualitat ISO 9001:2000 que hem començat a treballar enguany. M'extendré una mica sobre aquesta nova metodologia:

► Treballar de forma integral

Les accions realitzades responen a més d'un objectiu i a més d'una línia estratègica. Això significa optimitzar els recursos humans i econòmics per l'aplicació de les polítiques de promoció local. Durant el 2002 hem intentat potenciar els projectes que treballin més d'una línia estratègica com ha estat la campanya de promoció local de l'àlbum *Imatges per la Memòria* o amb l'edició del Butlletí de Promoció Econòmica *El Mirador*.

Les tres regidories d'ERC es gestionen en un projecte comú. Les àrees de Cultura, Relacions Ciutadanes i Promoció

Econòmica han presentat, doncs, accions integrades (mostra d'això és el full oficial que hi ha de les tres regidories, o també la segona edició del Festival de circ de Montgat Curcircuit. Aquesta integració ha prioritzat el fet de treballar des de la iniciativa social i la implicació dels agents socioeconòmics afectats (comerç, empresa, emprenedors, entitats i ciutadans).

► Promoure el diàleg i la participació

Hem treballat per potenciar la iniciativa dels agents socioeconòmics locals, i que totes les accions responguin al cicle d'estudiar les necessitats, implicar als agents socials, i actuar. Aquesta manera de treballar moltes vegades significa que els ritmes són més lents perquè es respecta el cicle d'una demanda real i sentida dels agents implicats. També suposa que s'ha de treballar per la sensibilització i explicació de la realitat social i econòmica del municipi abans de fer qualsevol actuació.

Aquesta és, a grans trets, l'àrea municipal de Promoció Econòmica, un camp desconegut que, si se saben explotar, ofereix moltes possibilitats i que ERC a l'Ajuntament de Montgat ha mirat de dinamitzar a fons.

Fer la diagnosi i després actuar

En la política en general, i en la d'àmbit municipal en particular, l'important és fer una diagnosi prèvia de la situació i, a partir d'aquí, traçar el pla d'actuació corresponent. Aquest és el mètode que he seguit en l'acció municipal des que sóc alcalde de Puigcerdà. El primer cop que em van donar la confiança per a ser alcalde els d'ERC només érem tres regidors de tretze. Per tant, si tenia por de perdre la confiança de la majoria del ple hagués quedat neutralitzat. De manera que, juntament amb el meu equip, vàrem intentar aplicar la teràpia que consideràvem adequada per a Puigcerdà. Poc a poc vam anar vençant tots els obstacles i paranys que ens posava la realitat i els altres grups polítics. Teníem molt clar que Puigcerdà estava mancat de serveis públics. Els anys 1980 els ajuntaments van augmentar els seus recursos. Molts pobles de Catalunya van aprofitar per a crear serveis públics, millorar parcs de bombers, arranjar carrers, fer equipaments... Puigcerdà, però, va perdre aquella oportunitat. Ens trobàvem amb una població que, si volia mantenir la seva capitalitat comarcal —en una comarca dividida en dos estats diferents i en dues circumscripcions provincials diferents—, havia de donar serveis als ciutadans.

Voldria parlar de tres coses que m'ha

agradat solucionar com a alcalde: la residència d'avis, la guarderia dels infants i la mobilitat.

► La Residència d'avis

Els ciutadans són persones. I vàrem entendre que els ancians havien de gaudir d'una especial atenció. I així vàrem posar-nos en marxa per fer una residència. Vàrem tardar dos anys a executar el projecte. Primer vam haver de buscar un terreny adient, desenvolupant un pla urbanístic que estava paralitzat, quedar-nos la part que ens corresponia per a equipaments i després estudiar com finançàvem el servei. Un estudi econòmic encarregat per l'Hospital de Puigcerdà, va determinar que podíem amortitzar el servei, malgrat les crítiques de l'oposició, que ens deia que esperéssim que la Generalitat pagués. L'oposició va haver de votar-hi favorablement a conseqüència de la pressió popular. La Residència, finalment, la va pagar, amb l'aval de l'Ajuntament, la Fundació privada de l'Hospital de Puigcerdà, de la qual l'alcalde n'és president nat.

La residència era un anhel per a molta gent. Tothom en parlava, però ningú no creia que es fes. La Generalitat tenia previst ampliar-ne una altra a un poble veí però entenien que no calia fer-ne una de nova, i menys a Puigcerdà. Ens vam ha-

JOAN CARRETERO

1955

METGE

PUIGCERDÀ

ALCALDE

JOAN CARRETERO EXEMPLIFICA EN TRES INICIATIVES MUNICIPALS QUE HA DUT A TERME EL SEU GOVERN —EN EL CAMP DE LA GERIATRIA, LES LLARS D'INFANTS I LA MOBILITAT—, LA CAPACITAT DELS AJUNTAMENTS PER DINAMITZAR LA VIDA LOCAL.

ver d'espavilar. És una de les obres de les quals estic mes orgullós. Avui s'hi atenen 107 avis malalts, hi treballen unes 50 persones, directament i indirecta, i el benefici d'explotació és positiu. Hem deixat una obra que quedarà per molts anys.

► Llar d'infants

La llar d'infants ha estat un projecte emblemàtic. Puigcerdà tenia un local molt vell on hi havia instal·lada una guarderia que, més que això, semblava un parc infantil. Era antiga i incomplia les mesures mínimes de seguretat. Vam decidir que la millor manera d'ajudar la gent jove a tenir fills i així assegurar un futur al municipi era construir una nova guarderia. El projecte vam pensar-lo perquè, si disminuïa la població infantil, tal com es vaticinava, poguéssim transformar el vell local en algun altre tipus d'equipament públic. Vam trobar una nova ubicació al costat de les escoles públiques. També vam voler que la nova guarderia s'adaptés bé als horaris de treball dels pares per tal de facilitar la bona inserció laboral de la gent —l'horari és de 8 del matí a les 8 del vespre. És la nostra manera de tirar endavant la nostra política natalista i igualitària. Avui la guarderia se'ns ha quedat petita, tot i haver-hi oferta privada i per això n'hem fet una de

més petita al voltant del llac de Puigcerdà. La natalitat a Puigcerdà continua augmentant, cosa que ha fet que en poc menys de dos anys la població hagi crescut en 1.000 habitants més.

► Mobilitat

Aquest mandat ens hem centrat molt més en la mobilitat. A Puigcerdà, tradicionalment hem tingut un problema greu de mobilitat, provocat pel desnivell que hi ha entre els barris situats a sota al puig i els situats a dalt, sobretot els caps de setmana, quan la població es multiplica per 5. La nostra intenció és poder peatonalitzar tot el centre, però hem de tenir bons accessos des de l'exterior. Per resoldre el problema de la mobilitat necessitem més d'una fase. Ara estem a la primera en la qual cal resoldre la millora dels accessos i trobar espais per aparcaments. De manera que hem començat pel següent:

1. Construcció de 250 places de pàrquing soterrat i plaça del Call.
2. Construcció de 100 places de pàrquing i plaça del davant de les escoles. (encara no li hem posat nom, ja que abans no existia, era un hort particular).
3. Construcció del Funicular de Puigcerdà (80 metres de desnivell). Es tracta d'un projecte històric de Puigcerdà des de fa molt temps. Els veïns del barri de

l'estació havien volgut buscar un sistema per a superar el gran desnivell que hi ha entre el centre històric i comercial de Puigcerdà i la seva residència. Algun veí fins i tot m'ha donat els noms de persones que fa 100 anys ja meditaven la manera de col·locar-hi un ascensor i/o un funicular.

4. Millora i acondicionament de l'avinguda de Catalunya (hi accedeix el 80% del trànsit de Puigcerdà).

El primer i el segon projecte ja estan acabats. El tercer ha d'acabar-se a final d'any i el quart l'haurem de fer per trams. Ja n'hem fet algun i el meu desig seria tenir-ho acabat aquesta legislatura.

La segona fase consistirà a recuperar els espais perquè la gent pugui caminar, llegir o contemplar el paisatge. Hem començat a recuperar racons que estaven plens de cotxes fent-los peatonals i acoïllidors.

Crec que treballant en aquests tres àmbits hem satisfet el conjunt de la població. I això, com a alcalde, és altament satisfactori.

La ciutat, nucli educador

Les competències que marca la legislació vigent per a les regidories d'ensenyament són escasses i amb poc marge de maniobra fàctica. Si ens limitéssim únicament a intervencions referents al manteniment dels centres escolars poca cosa podríem dir, ja que les avaries i reparacions corresponents no són una qüestió d'interès. Ara bé, les regidories d'ensenyament, enteses com regidories d'educació tenen un potencial d'actuació enorme, perquè l'activitat educativa abraça molts àmbits i molt diversos.

Els programes que des de la regidoria s'impulsen abasten tota la ciutadania, des dels primers anys de vida amb la creació de la xarxa municipal d'escoles bressol fins als cursos de formació continuada de 3r grau, passant per programes adreçats als nois i noies de primària o de secundària, sense deixar de banda l'ensenyament d'adults. Ens centrarem només en l'actuació municipal específica adreçada als més petits i en el programa de mediació cultural, pel que té de novells.

En fer-nos càrrec de la regidoria d'Ensenyament ens vam trobar que a Reus no hi havia cap escola bressol municipal; el sector comptava amb quinze llars d'infants (una de pública, quatre de subvencionades i deu de privades), estava total-

ment desestructurat i cadascú treballava com millor sabia a partir de la bona predisposició dels professionals. L'Ajuntament hi participava subvencionant la neteja de dues llars i no es qüestionava les línies pedagògiques.

El primer que vam fer va ser encarregar un estudi extern que ens aportés quines eren les necessitats reals de les famílies amb fills de 0 a 3 anys sobre un univers de 500 famílies i quina era l'oferta de les llars d'infants autoritzades per la Generalitat de Catalunya al municipi. Paral·lelament vam reclamar l'assumpció de competències delegades en matèria de preinscripció i matriculació d'alumnes en les llars d'infants sostingudes amb fons públics (un total de sis centres educatius) i vam crear la primera llar municipal. L'objectiu era garantir el procés d'igualtat d'oportunitats establint els mateixos criteris per a totes sis llars, comptant des del començament amb la col·laboració de l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic, la qual cosa ens ha permès detectar des dels quatre mesos tots els nens i nenes amb necessitats educatives.

Amb el nom de La Ginesta hem creat un centre municipal d'educació infantil de 1r cicle amb l'objectiu bàsic de vetllar per la coeducació, la diversitat, la inte-

EMPAR PONT

1957

PROFESSORA

D'ENSENYAMENT SECUNDARI

REUS

PRIMERA TINENT D'ALCALDE

EMPAR PONT S'ENDINSA EN EL COMPROMÍS DELS AJUNTAMENTS AMB EL MÓN DE L'EDUCACIÓ. AMB AMBICIÓ I IMAGINACIÓ, I MÉS ENLLÀ DE QÜESTIONS COMPETENCIAIS, DEMOSTRA QUE ES TRACTA D'UN ÀMBIT PLE DE POSSIBILITATS PER A L'ACTUACIÓ MUNICIPAL.

gració i el desenvolupament integral dels nens i nenes de 0 a 3 anys; està gestionat de forma indirecta per la FASS (Fundació Assistencial Sanitària i Social, que pertany al grup SAGESSA) en tot el que fa referència a personal, edifici i material, però la Regidoria es reserva les directrius en matèria pedagògica i d'organització escolar. La Ginesta ofereix l'horari típic escolar que marca el Departament d'Ensenyament de 9 a 12 i de 3 a 5, però el centre està obert de 8 del matí a 7 de la tarda, perquè els pares puguin establir l'horari més convenient a les seves necessitats i les dels infants amb l'assessorament dels docents.

Cada cop es fa més palesa la necessitat que els professionals intervinguin en els primers anys de la vida dels infants, tant per atendre els nens i les nenes com per desangoixar els pares i les mares, ja que actualment la criança dels fills, en molts casos, es fa de manera aïllada sense el suport de parents que els podrien assessorar, com havia passat tradicionalment. Per aquests motius cal que les administracions omplin els buits que les transformacions socials van deixant, tant en matèria assistencial com en qüestions educatives, i en aquest assumpte hi tenen molt a dir les administracions locals. En aquest sentit,

a Reus estem treballant en el disseny del Centre Integral d'Atenció a la Petita Infància Mas Pintat. Es pretén que aquest centre esdevingui el punt de referència del model educatiu que l'Ajuntament està impulsant i de la Xarxa d'Atenció a la Petita Infància del municipi de Reus, de manera que es doni resposta específica i diferenciada a les diverses i canviants necessitats que sorgeixen en una família durant els tres primers anys de vida de l'infant.

Quant a l'ensenyament primari i secundari, a Reus hem primat com a objectiu general promocionar l'ensenyament públic. Per a això cal valdre's de fortes campanyes de promoció, tant pel que fa a la preinscripció com pel que fa a l'elaboració de guies dels centres públics de la ciutat.

Les escoles, com a edificis municipals, sovint estan infravalorades, ja que només tenen una funcionalitat real en el període estricte del curs acadèmic i en l'horari escolar. Entenem els centres escolars com un pol dinamitzador de la seva zona. Per tant, és important utilitzar-les per a activitats diverses i alhora fomentar que aquestes activitats extraescolars vagin adreçades a tots els nens i nenes de la població i no únicament a l'alumnat que pertoca a aquell centre. En

aquest sentit hem impulsat l'organització de sis casals d'estiu en sengles escoles, distribuïts de manera geogràfica per tota la ciutat, que aporten solucions a la problemàtica del lleure durant les vacances d'estiu.

Al cap i a la fi, moltes d'aquestes qüestions responen a una mateixa idea: l'educació i l'ensenyament han de ser quelcom que es materialitzi en tots els aspectes de la vida ciutadana, no ha de quedar estancada a les aules. Cal entendre la ciutat com un nucli educador, amb moltes potencialitats pedagògiques. L'existència d'un teixit social receptiu a aquest plantejament en facilita l'acceptació i, per tant, fa que sigui més còmode treballar en aquesta línia. Així, s'ha dut a terme el projecte «Reus, ciutat educadora», en què diversos grups de participació de tots els sectors implicats van treballar per elaborar un document amb les propostes que es van recollir durant el debat, el Projecte Educatiu de Ciutat.

D'aquesta iniciativa deriva el programa Infants Ciutadans, que respon a la idea que tots els nens i les nenes són membres de la societat que han de tenir els seus òrgans de representació i de debat.

Reus és una ciutat que participa de la vinguda de persones immigrants d'arreu

del món. La interacció entre els autòctons i els nouvinguts sovint és difícil i complicada, i els ajuntaments han de facilitar les eines necessàries perquè la comunicació sigui possible. La bona escolarització d'aquests infants és un element clau per a una bona integració d'aquestes famílies i actua com un element preventiu de possibles conflictes socials. Per això des de fa dos cursos hem endegat un programa de mediació cultural. El programa disposa de tres mediadores magribines, una de les quals està adscrita a la regidoria.

En resum es fa un treball comunitari amb els equips docents dels centres, les famílies, els serveis socials municipals i altres serveis educatius i equips de mediació de la ciutat. Tal com es pot veure, i en molt diferents àmbits, les actuacions en relació amb l'Ensenyament no es poden concebre com a quelcom aïllat, sinó que formen part de tota la xarxa municipal i, per tant, participa i ha de ser participada per altres serveis amb l'objectiu de confegir una autèntica política d'educació integral.

Política urbanística i projecte de ciutat

La ciutat és i ha de ser un producte d'idees polítiques, i no una elaboració que s'esgoti en les qüestions tècniques. Per tant, cal endegar un procés, permanent en el temps, en què la participació ciutadana i, evidentment, els representants electes n'assumeixin el lideratge. Així, la política és el pilar que determina els criteris fonamentals dels quals parteix l'urbanisme. En el moment actual les ciutats han deixat de ser construccions estanques i anònimes per esdevenir, dia a dia, espais de relació i de cohesió, que permetin un punt de trobada de les persones, en aspectes diversos i en esferes compartides. És en aquest marc en què l'urbanisme, com a disciplina, ha d'abandonar el seu lloc impermeable i ha de ser susceptible a les aportacions que provenen d'altres camps d'actuació. Com a conseqüència d'aquesta premissa inicial s'aborda la qüestió que l'urbanisme no s'esgota en l'elaboració de catàlegs de drets i deures dels propietaris o bé en la classificació i la qualificació del sòl. El planejament urbanístic s'ha d'entendre com el punt de partida perquè aquesta concepció derivi en un projecte de ciutat ampli i constant, el qual ha de ser el principi bàsic per dur a terme una bona gestió urbanística municipal.

És qüestió, doncs, de treballar amb

aquesta idea de projecte de ciutat, a partir d'una seqüència d'idees i de plantejaments derivats, d'una banda, de la caracterització programàtica que ens ha donat el model de les accions estratègiques i, de l'altra, de projectes parcials —els anomenats projectes urbans. En aquest procés hi han de treballar els diversos actors, amb qualitat i amb solvència tècnica, i cal que s'estableixin uns objectius específics al llarg del temps. Aquest planejament cal fer-lo sempre a partir del convenciment que l'urbanisme no es limita a elaborar el plantejament urbanístic.

Per entendre la filosofia del projecte de ciutat s'han de tenir en compte diverses qüestions. S'ha de partir del fet que mai no es pot tenir el dibuix urbanístic tancat, ja que les actuacions s'efectuen en funció de les demandes puntuals i de les transformacions que les accions anteriors comporten. Les problemàtiques de la forma urbana són molt importants, tant en la nova expansió com en la reconstrucció de la ciutat. No es tracta solament de qüestions estètiques o de simple visualització figurativa, sinó de la construcció d'estructures físiques que acabaran esdevenint estructures socials.

El projecte de ciutat ha de ser liderat i tutelat per les institucions i els organismes públics, de manera que es garantei-

JORDI BERGADÀ

1958

ARQUITECTE

REUS

REGIDOR

JORDI BERGADÀ REFLEXIONA
SOBRE EL PAPER DE L'URBANISME
COM A PART CENTRAL
DE LES POLÍTQUES QUE DEFINEIXEN
UN PROJECTE DE CIUTAT.
L'URBANISME TÉ UN CARÀCTER
TRANSVERSAL QUE VA MOLT
MÉS ENLLÀ DE LA SIMPLE
ELABORACIÓ DEL PLANEJAMENT.

xi la construcció d'elements d'identitat i de qualitat que actuïn com a referents de la col·lectivitat. La ciutat s'ha de veure com a estructura física, a la qual se suma el component social. És, doncs, una barreja d'espais, d'arquitectura i de teixit social. I el resultat cristal·litza i dóna lloc al valor d'ús dels espais públics, dels quals podem gaudir, de manera que s'estructuri la ciutadania i les seves activitats. Per tant, el lideratge públic és evident i necessari: suposa la garantia del caràcter referencial de la ciutat. I aquesta part pública ha de trobar, determinar i impulsar els mecanismes de complicitat necessaris amb l'activitat privada. La pedagogia de l'espai urbà com a bé col·lectiu i la qualitat de la construcció de la ciutat és un dels grans reptes de la ciutat contemporània. Cal assumir-ho i adoptar les estratègies necessàries: complicitat amb la ciutadania mitjançant estímuls positius i una evident col·laboració entre el sector públic i el privat. De fet, el ventall d'eines educatives és força ampli, però se n'ha de fer especial ressò perquè els ciutadans i les ciutadanes siguin partícips directes d'aquesta transformació constant.

L'impuls públic d'aquest projecte de ciutat ha d'anar sempre en la línia del model urbanístic que hem heretat. La cul-

tura mediterrània abraça moltes esferes i molt diverses, i la concepció de la ciutat està marcada per aquest llegat històric i cultural. La polis ha de transformar-se en funció de les exigències del moment, però ha de ser ciutat mediterrània, compacta i amb barreja d'usos. S'ha de vetllar perquè els espais públics esdevinguin àgors, àmbits d'interrelació ciutadana, referents del diàleg i de la comunicació entre les persones.

Una bona mostra d'aquest plantejament es fa efectiva a Reus amb el projecte del Centre del Pallol, en què la barreja d'usos és una evidència. En un espai eminentment cèntric de la ciutat s'hi ha projectat una àrea en què s'hi combinen residències, comerços, equipaments... sempre vetllant per la compactació de l'obra. Aquest ha d'esdevenir un nucli de vida ciutadana, ubicat al bell mig de la ciutat. Tal com estan fent moltes ciutats europees, es té la intenció de revitalitzar el nucli històric, sovint degradat i oblidat. Reus s'ha caracteritzat de sempre pel seu impuls comercial, i aquest tarannà s'ha recollit en aquest projecte. A més, s'ha volgut escapar del vitalisme centrat únicament en horaris comercials, i aquesta oportunitat l'ofereix la residència. Una zona residencial que combina els espais més reduïts —amb pisos de

menys de 50 m²— amb els espais més amplis, que combina els pisos destinats a compra amb els destinats a lloguer i a protecció oficial. I conjugant amb tot això, s'ha dissenyat una plaça que convidi a ser una plataforma per a la relació entre els ciutadans i ciutadanes, que sigui un punt de referència per a actes culturals i lúdics. Aquest projecte s'emmarca en la més absoluta contemporaneïtat, donant prioritat a la modernitat i a la qualitat arquitectòniques, que alhora es combina amb el nostre passat. És una eina que permet visualitzar en un escenari idoni, el cor urbà, l'impuls emergent i innovador que viu la ciutat. Les intervencions urbanístiques han de permetre cristal·litzar la filosofia de modernitat i de respecte que actua com a eix de política municipal. I, en aquest cas, aquestes condicions es compleixen abastament. Una obra d'aquest caire, de 41.000 m² construïts sobre una superfície de 10.000 m², ha de tenir unes grans potencialitats i s'hi han de reflectir moltes expectatives. La concepció compactada de la ciutat mediterrània permet que aquest desig esdevingui una realitat, i alhora es permet un correcte encaix amb la ciutat heretada.

Una altra de les prioritats en el plantejament d'aquest projecte de ciutat és la recuperació del terme no urbanitzable.

Per a això, cal entendre la ciutat des d'un sentit global, sense limitacions al mer nucli edificat. El potencial urbanístic i paisatgístic de les zones no urbanitzades pot ser enorme i pot col·laborar en la tasca d'identificació del territori.

Actuar en matèria urbanística, doncs, representa superar els estereotips que s'han acomodat a intervencions puntuals i amb poca visió de continuïtat. És una de les plataformes en què es poden materialitzar més les intencions polítiques i de servei als ciutadans i ciutadanes.

Noves tecnologies, (nova) vida lluny de les ciutats

Al llarg dels darrers 50 anys, la vall de Ribes ha perdut un 50% de la població. Aquest era un problema fonamental, ja que la millor inversió que es feia des de les famílies i des del territori, que és l'educació dels fills, no retornava mai. Per aquest motiu, des de la responsabilitat que representa el fet que estem obligats a intentar solucionar problemes estructurals de fons, ens vam plantejar una solució a aquest problema endèmic, que s'ha accelerat en els darrers temps amb l'accés a la universalització de l'ensenyament. Aquest fenomen ja ens va portar, en el seu moment, a preocupar-nos de la continuïtat de l'oferta d'Educació Secundària Obligatoria (ESO) del municipi, que es veia afectada per la progressiva pèrdua de població, i perillava la seva mateixa existència. Era evident que, si el procés continuava com era previsible, en poc temps perdríem l'ESO, amb les conseqüències nefastes que això comporta, ja que a partir d'aquell moment, la pèrdua per al poble semblava pràcticament irreversible. Per mantenir l'ESO, vam presentar una proposta específica perquè la gent vingués a viure al poble, que no s'ha presentat enlloc més de l'Estat: una ESO dedicada a l'esquí de competició per atraure població escolar de fora de la vall. Vam signar un conveni amb Vall de

Núria, l'Escola d'Esquí de Núria, l'Associació de Pares d'Alumnes, el personal docent, el Consell Comarcal del Ripollès, la Federació Catalana d'Esquí, el Club d'Esquí Fontalba i el Departament d'Ensenyament. Va ser un èxit absolut, fins al punt que enguany hem hagut de dir que no a peticions de persones de fora del municipi.

En la mateixa línia, el projecte pilot de centre de teletreball, endegat ja fa cinc anys, va sortir com a resposta a les necessitats abans plantejades. De les converses amb Francesc Solà, gerent aleshores de la UPC, va sorgir la idea d'encabir un projecte de teletreball específic per la vall de Ribes en el marc del llavors incipient Pla Estratègic per a la Societat de la Informació. El projecte constava de tres bases fonamentals. La primera era la connectivitat de la vall de Ribes amb l'exterior, que assegurés una veritable igualtat d'oportunitats amb la resta de zones més poblades. Això representava un esforç tecnològic per part de l'operador existent (Telefònica), que va reeixir amb la firma d'un conveni de gratuïtat de la connexió i l'accés a les tecnologies punta. La segona contemplava un projecte d'interconnectivitat amb banda ampla entre tots els pobles, nuclis agregats i masies de tota la vall. D'aquesta mane-

PERE VIGO

1952

RIBES DE FRESEXER

ALCALDE

PERE VIGO EXPLICA LA LLUITA D'UN MUNICIPI DE MUNTANYA COM EL SEU CONTRA LA DESPOBLACIÓ, CENTRANT-SE, MOLT ESPECIALMENT, EN LA POTENCIACIÓ DEL TELETREBALL.

ra, es pretenia crear una xarxa pròpia de telecomunicacions, que permetés la seva utilització per a la recuperació de patrimoni arquitectònic, l'estalvi de costos, l'accés universal, projectes administratius propis, circulació de continguts i foment de la microempresa arreu de la vall. La tercera base, finalment, que en aquell moment va representar una innovació a nivell europeu, era la creació d'un centre multifuncional amb tres espais bàsics, que coincidien amb els tres estatges de l'edifici projectat. El primer estatge suposava l'accés al concepte lúdic de la societat de la informació: biblioteca, cibercafè, exposicions multimèdia, activitats culturals diverses... El segon estatge era un espai multidisciplinar encaminat a la formació específica i continuada, a l'organització de congressos i a l'alfabetització de la població autòctona en les noves tecnologies. El tercer estatge estava format per espais dedicats a la microempresa, el *box* de teletreball, el treball en xarxa, els nous filons d'ocupació... Els resultats van ser sorprenentment positius. De les respostes que van arribar vam poder conèixer quins eren els dèficits i les mancances per tal que el centre de recursos sintonitzés amb les necessitats existents. D'altra banda, el coneixement de les patologies pròpies del teletreballador

(manca de suport, propensió a no discriminar l'àmbit familiar de l'àmbit de treball...) ens van fer pensar en el telecentre com a espai idoni per a la seva socialització. També érem conscients que aquest nou espai a la nostra vila havia de servir de centre de recursos i formació a l'escola, les associacions, l'administració i per a la promoció econòmica pública. Per nosaltres era molt important, lògicament, quedar com a referents d'un projecte innovador i vanguardista a l'hora de reequilibrar el que anomenem el rerepaís. I tant ha estat així, que l'hem hagut d'anar a explicar a llocs tan poc habituals com Alemanya i Dinamarca. 80 ajuntaments, consells comarcals, secretaris d'Estat, institucions, partits polítics, i tota mena de gent interessada en el desenvolupament social de la societat del coneixement l'han vingut a conèixer. Aquesta és una mostra dels bons resultats que ha donat el projecte. I és que, per exemple, només durant el 2001 ja van passar 12.000 persones pel Telecentre, amb una mitjana de 30 persones diàries. Pel que fa a la iniciació en les noves tecnologies, 290 persones diferents van assistir als diversos cursos. A més, gràcies a tenir un punt d'enllaç de la UOC, 15 alumnes més hi estan cursant estudis, una xifra que augmenta a l'estiu, mentre

que un consultor de la universitat teletreballa des del propi centre. Així mateix, s'ha impulsat 3 empreses que ja funcionen actualment, mentre que 3 més estan en procés d'establiment. I tot plegat, juntament amb la coordinació de les dades de treballadors potencials (359) i d'habitatges possibles (80), ha comportat l'empadronament de 10 persones i hi ha 15 famílies en seguiment.

El projecte pretén donar resposta a les problemàtiques que afecten moltes zones de l'interior del país. S'ha cercat una via innovadora que dona resposta al despoblament. Si el projecte continua desenvolupant-se com ho ha fet en aquests primers anys, vistos els seus resultats i la tendència positiva actual, permetrà garantir la viabilitat social i econòmica de la vall de Ribes.

Polítiques de joventut, polítiques de futur

Aquest és el segon mandat que ERC es troba al capdavant de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Roses. Amb una població aproximada d'11.000 habitants el 1995, actualment Roses compta amb més de 14.000 persones empadronades, si bé el contingent humà es veu incrementat fins a puntes de 120.000 persones durant l'agost. Tot i que l'Ajuntament, fins aleshores, havia dut a terme actuacions dins el camp de la joventut, es realitzaven sense mètode i de forma més o menys aïllada. La primera qüestió a resoldre fou la reestructuració de l'Àrea, bàsicament contractant un tècnic amb perfil de diplomàtic (en Educació Social o Magisteri), refent el punt d'informació juvenil incorporant-hi la nova secció de viatgeteca, i remodelant la funcionalitat del local municipal destinat al jovent, batejat en el seu dia com a Centre d'Activitats Roses (CAR). Així mateix, vam posar ordre a la política de subvencions a les entitats juvenils locals, aprovant anualment unes bases públiques per al seu atorgament, establint com a criteris el programa dut a terme durant l'any anterior, el programa proposat per l'any en curs, la repercussió social i la col·laboració en actes públics. Es potencià l'associacionisme com a instrument formador i cohesionador, facilitant-los suport mate-

rial i assessorament, i fomentant el contacte entre les diferents entitats. Amb el temps les pròpies entitats s'han coordinat per mitjà d'una assemblea a la que l'Àrea de Joventut ha facilitat un espai que anem equipant.

Fruit de l'anàlisi transversal de l'activitat municipal (Àrees de Joventut, Esports, Medi Ambient, Ensenyament, Festes, Serveis Socials, Cultura i Urbanisme) i l'establiment de nous objectius ha estat el primer Pla Local de la Joventut de Roses 2001, redacció per al qual es convidà per a la seva elaboració, a més de tècnics i agents socials involucrats, als propis joves. Al Fòrum Jove es posaren a debat diferents qüestions del seu interès, incidint de forma especial en el lleure i la participació juvenils. Tot i l'esforç que es va realitzar en la convocatòria, la participació juvenil no fou molt alta. Resumit per capítols, l'estructura del Pla Local és la següent: Polítiques educatives i culturals, Polítiques d'accés al món del treball, Polítiques d'accés a l'habitatge, Polítiques de promoció de la salut i Participació democràtica. Celebrat el primer Fòrum, l'abril de 2002 es va dur a terme el segon. A més de treballar continguts, intentarem augmentar la participació dels i les joves.

Pel que fa a l'habitatge, els partici-

RAMON PUJOL

1967

ADVOCAT

ROSES

QUART Tinent d'Alcalde

RAMON PUJOL VALORA
LES DIVERSES LÍNIES DE TREBALL
QUE HA IMPULSAT DES DE LES ÀREES
DE CULTURA I JOVENTUT,
POLÍTiques QUE TENEN
UN PAPER FONAMENTAL
PER AL MANTENIMENT
DE LA COHESIÓ SOCIAL.

pants del Fòrum Jove 2001 no el consideren com una qüestió prioritària. Tot i això, des de l'Ajuntament hem detectat la dificultat per a accedir a habitatge de lloguer. Tot i disposar d'un gran nombre d'habitatges (Roses és el segon municipi de la província de Girona, amb més de 26.000 unitats impositives d'IBI urbana), hi ha dificultats, sobretot per als joves, per a aconseguir un habitatge de lloguer. En aquest mateix àmbit cal destacar que la dinàmica de diferents ajuntaments de la comarca (La Jonquera, Castelló d'Empúries, Vilafant i Roses, bàsicament) ha fet cristal·litzar una política juvenil comarcal, a la que s'hi ha sumat el Consell Comarcal. Un resultat recent d'aquest fenomen ha estat la presentació del butlletí jove Portal Seixanta8 (fent al·lusió als seixanta-vuit municipis de la comarca), com a òrgan de comunicació juvenil d'àmbit comarcal.

També s'han pres mesures per a fomentar la formació de monitors en el lleure, atès que es detectà problemes a l'hora de contractar monitors per als casals municipals o per al Saló Infantil de Nadal. En aquest sentit els ajuntaments de Figueres, Castelló d'Empúries i Roses co-organitzàrem, amb suport del Consell Comarcal, un curs per a formar nous monitors. En aquest sentit, des de l'Ajunta-

ment s'han organitzat o s'ha donat suport a l'organització de diferents cursos de formació, destinats a persones que busquen feina, o bé per a treballadors que volen millorar professionalment. D'entre aquests cursos val la pena esmentar el curs de fusteria marítima que organitzà l'Ajuntament i el Consell Comarcal, aprofitant una convocatòria d'ajuts europeus, destinat especialment als joves. Vist l'èxit d'aquest curs, i atès que des de l'Àrea de Cultura estem en tractes per tal d'obrir un equipament relacionat amb el mar al Far de Roses, s'ha inclòs en el projecte la instal·lació d'una escola taller.

Dins la població juvenil també hem detectat en determinades ocasions situacions anomenades usualment com de risc social. En general es tracta de joves que transgredeixen els estàndards del que s'estén tradicionalment per bona conducta social —normalment més nois que no pas noies— amb poc interès per a continuar els estudis, sense edat legal per a poder incorporar-se al món laboral i amb un clima familiar no gaire positiu. Diferents casos s'ha tractat amb els serveis socials de l'Ajuntament arribant, en un cas extrem, a reforçar aquests serveis contractant una educadora de forma temporal.

Per tal de facilitar l'accés a la informació, més enllà del Punt d'Informació Juvenil, s'han promogut activitats d'oci alternatives, on s'aprofita per muntar algun taller informatiu. Així mateix s'han realitzat algunes xerrades sobre diferents problemàtiques juvenils (sexualitat, drogues, educació ambiental, educació viària...). Recentment s'ha obert un concurs per a la confecció d'una pàgina web sobre joventut.

Resultat de l'agermanament signat el 1999 amb la ciutat grega de Rodes, s'ha realitzat recentment el primer intercanvi juvenil que organitza l'Ajuntament. Enguany se celebra la 6a edició del Febrerock, una plataforma creada com a altaveu de la música que es genera a la població. En l'àmbit de la creació literària el 1996 creàrem els Premis Juvenils de Literatura Cap Trencat (topònim del litoral rosinc) amb l'objectiu de fomentar l'interès d'aquest segment de població vers la literatura.

Habitatge, el repte pendent

ERC va assumir la regidoria d'habitatge de l'Ajuntament de Rubí a finals del 2000 fruit del pacte polític que va comportar la nostra incorporació al govern. De llavors ençà hem redefinit la política d'habitatge de Rubí, establint nous objectius i nous programes i deixant de fer activitats que no compartíem com a pròpies d'una acció de govern en habitatge. La política d'habitatge ha de ser, per definició, transversal i concertada pel que fa als actors (conjunt dels poders públics) i per l'objecte, atès que implica polítiques de sòl, fiscals, l'assistència social, la intermediació no lucrativa...; territorialitzada en la diagnosi de les necessitats, de baix a dalt, i ha de prioritzar el foment del lloguer, la rehabilitació i el rescat de les plusvàlues de l'actuació pública per afavorir la constitució d'un parc públic. Aquest plantejament que entenem que és el que cal fer a nivell nacional, és el que hem aplicar a escala local.

Una bona manera de planificar és conèixer quina són les necessitats d'habitatge del municipi, i dins d'aquestes les que requeriran una provisió pública, utilitzant projeccions de creixement demogràfic, fenòmens migratoris, estructura de rendes, curva d'envelliment de la població, taxes d'ocupació dels habitatges... i projectar els resultats sobre l'oferta dis-

ponible, en sòl urbà i urbanitzable, actualitzant dades d'habitatges desocupats i les taxes de segona residència. El coneixement de les variables esmentades permet fer una bona política de sòl al servei de les mateixes i facilita la utilització dels instruments previstos a la legislació urbanística. En el cas de Rubí ha estat especialment important tota vegada que s'han incorporat les reflexions de l'estudi de necessitats als treballs de revisió del Pla General als efectes que tinguessin una adequada traducció en fase de planejament que és sens dubte el moment més oportú.

L'entrada d'ERC al govern ha suposat acabar amb la pràctica de vendre els aprofitaments urbanístics per finançar despesa o necessitats de ciutat no vinculades a l'habitatge. Aquesta és una pràctica no només no recomanable si es vol fer política d'habitatge, sinó legalment censurable. Així mateix, el fet de governar ens ha permès impulsar una d'aquelles previsions legals mai posades en marxa als ajuntaments catalans com és la creació de Patrimoni Municipal de Sòl de l'Ajuntament de Rubí adscrit a efectes de la seva gestió a la societat municipal, amb la finalitat d'augmentar la capitalització de la societat permetent-li assumir més risc financer i com a mecanisme

FRANCESC SUTRIAS

1966

ADVOCAT

RUBÍ

TERCER TINENT D'ALCALDE

FRANCESC SUTRIAS S'APROXIMA A LA POLÍTICA D'HABITATGE MUNICIPAL QUE PER DEFINICIÓ HA DE SER TRANSVERSAL I CONCERTADA.

pràctic d'evitar la venda de béns patrimonials susceptibles de ser gestionats dins les polítiques d'habitatge per finançar despesa corrent. L'actual Llei d'Urbanisme de Catalunya enforteix aquesta posició.

ERC ha desenvolupat una petita reforma fiscal consistent a desenvolupar les possibilitats d'exempcions i bonificacions previstes en la legislació reguladora dels diferents tributs locals que afecten l'habitatge (IBI i ICO) per afavorir la promoció de l'habitatge protegit, el lloguer i la rehabilitació.

Una política d'habitatge moderna no es pot fonamentar només en la construcció d'obra nova. Ha de vetllar pel reciclatge del sòl urbà i la rehabilitació. Amb això aconseguim una millor gestió del parc construït i la posada en circulació d'habitatges desocupats disminuint la necessitat d'obra nova contribuint com a valor afegit a la millora del paisatge urbà. A tal efecte hem dissenyat una política integral amb l'elaboració d'una ordenança de rehabilitació que obliga tots els edificis de més de vint anys d'antiguitat a passar una «ITV» i eventualment a ser rehabilitats.

La Regidoria d'Habitatge gestiona un paquet de 66 habitatges tutelats propietat de l'Ajuntament o la pròpia societat

municipal destinats a resoldre de manera transitòria situacions de necessitat. A banda d'aquest servei ja existent, ERC ha posat en funcionament un servei d'intermediació social d'habitatge adreçat fonamentalment als joves en una primera fase, però amb l'ambició d'ampliar-se a d'altres col·lectius. La funcionalitat és facilitar l'accés al mercat, informant dels ajuts vigents, creant i mantenint una borsa d'habitatges, tramitant els contractes, mediant amb els propietaris i esdevenint en definitiva l'administració garant davant la propietat, mitjançant l'assumpció de les despeses d'una assegurança multirisc. Específicament, pel que fa als joves, hem conveniat la nostra participació en el programa Borsa Jove d'Habitatge de la Generalitat adreçat als joves de 18 a 35 anys.

L'única acció rehabilitadora de l'Ajuntament fins al 2000 s'havia circumscrit a la vigència del 1992 a 1994 d'un conveni de col·laboració amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques per detectar patologies estructurals que havia donat lloc a una desena d'expedients i a l'assessorament a partir del 1998 dels propietaris del barri del Pinar per la rehabilitació d'elements comuns i millora de l'habitabilitat dels habitatges, procés que encara continua al llarg del

2001. El nou servei de rehabilitació impulsat per ERC pretén de manera continuada fomentar la rehabilitació estructural i funcional dels habitatges, delimitar àrees de rehabilitació, fer un cens de l'estat del parc d'habitatges, seguiment dels habitatges buits per tal que rehabilitats siguin posats al mercat, desenvolupant la tasca derivada de l'aplicació de l'ordenança de rehabilitació i «ITV» d'edificis, la gestió dels crèdits i subvencions establertes així com la vinculació dels habitatges rehabilitats a la borsa de lloguers.

A Rubí existeix una societat mercantil des de mitjans dels anys 1990, PROURSA, que era utilitzada però com a comodí per a altres polítiques públiques. La utilització instrumental de la societat s'ha reduït als aspectes que tenen a veure de manera directa a la política d'habitatge i gestió urbanística vinculada. Quan vam assumir la responsabilitat sobre PROURSA, era un calaix de sastre on es feia de tot: gestió directa de zones blaves, gestió de pàrquings municipals i execució d'obres d'infraestructura. A més, es barrejava el finançament de les actuacions d'habitatge amb les altres, comprometent a vegades la finalitat originària de la societat. ERC ha estabilitzat la societat municipal mitjançant la signatu-

ra d'un contracte-programa amb l'Ajuntament que constitueix el marc de relació Ajuntament - PROURSA dels serveis que presta la societat així com el seu finançament més enllà del que és la estricta promoció immobiliària. En virtut d'aquest contracte PROURSA assumeix la gestió dels habitatges tutelats; s'estableixen les condicions de prestació del servei d'intermediació social d'habitatge destinat a la recerca de lloguers, així com el servei de rehabilitació d'immobles. Finalment, a l'empara del disposat a la Llei de l'Urbanisme de Catalunya la societat municipal ha assolit la condició d'entitat urbanística especial i per tant l'Administració actua en la gestió urbanística d'aquells planejaments en que l'Ajuntament hi desenvolupa habitatge protegit.

Més natura, més ciutat

El Ripoll forma part de la Conca del Besòs. En el seu pas pel terme municipal de Sabadell, ocupa 7 quilòmetres de longitud. El paisatge que conforma es caracteritza per les terrasses, ocupades per indústria i per activitats agrícoles, però també d'escarpats talussos. Hi ha també un conjunt patrimonial de gran interès que basteix un recorregut per la història de la ciutat vinculada especialment a l'ús de l'energia produïda per l'aigua. El riu s'ha configurat com la frontera de Sabadell, separant el sòl urbanitzat amb el medi natural. Les últimes dècades la ciutat ha viscut d'esquenes al Ripoll convertint-lo en una zona deprimida: el riu ha fet de gran claveguera de la ciutat a cel obert, amb una sèrie d'activitats campant de manera marginal i sense cap ordenació.

El projecte de Parc Fluvial neix amb la idea de recuperar per a la ciutat aquest espai, dissenyant un parc que faci compatible els usos tradicionals amb altres de nous relacionats amb el lleure i l'oci, alhora que recuperant els seus valors mediambientals. És per això que es dissenya un gran programa integral que es caracteritza per un seguit de projectes estretament relacionats entre si: el Parc Cultural, el Parc Industrial, el Parc del Lleure, el Parc d'Horta i el Parc Natural.

El projecte inicial va requerir la modificació del Pla General vigent per tal d'adequar la classificació del sòl als nous usos i activitats, la reducció de vials, horta i indústria.

L'eix prioritari i transversal del programa són les actuacions en el cicle de l'aigua. L'Ajuntament de Sabadell, coordinadament amb l'Agència Catalana de l'Aigua, va construir 7 quilòmetres de col·lector interceptor que recull tota l'aigua residual que prové de mitja ciutat. Paral·lelament es va construir una estació de bombejament i una EDAR d'última generació amb capacitat per tractar 30.000 m³ al dia. Una vegada depurada l'aigua, és enviada per un emissari per gravetat a 3 quilòmetres riu amunt i posteriorment per bombejament al principi del recorregut del Ripoll pel terme municipal de Sabadell. Amb això, s'aconsegueix de millorar el cabal ecològic del riu, la recàrrega de l'aqüífer i regenerar el medi fluvial.

L'aigua depurada serà utilitzada pel rec de l'arbrat del parc. Però també és recuperat l'antic sistema de portar aigües a la ciutat i es tornarà a utilitzar la Torre de l'Aigua símbol patrimonial de Sabadell per distribuir l'aigua per regar.

Finalment es construeixen sistemes de protecció per fer front a les avingudes, amb tècniques de bioenginyeria per tal

JOSEP MARIA CIVIS

1961

EDUCADOR

SABADELL

TERCER TINENT D'ALCALDE

JOSEP MARIA CIVIS REPASSA
ELS DIFERENTS ASPECTES
DEL PROJECTE DE REGENERACIÓ
DEL RIU RIPOLL QUE HA DE PERMETRE
A LA CIUTADANIA GAUDIR D'UN ESPAI
NATURAL A TOCAR DE LA CIUTAT.

de respectar al màxim els sistemes naturals predominants, destinats a la protecció dels usos situats als marges del riu.

Dels 316.000 m² destinats a horta, la majoria són de propietat privada i distribuïdes en parcel·les de 250 m² cada una. Dels 1.130 horts existents abans de la intervenció s'haurà passat a uns 800. Amb el temps, els horts s'havien ubicat en llocs poc adequats o en la mateixa llera del riu. Després d'un inventari exhaustiu que es va realitzar sota una normativa que regula les obligacions de cada hortolà, l'Ajuntament ha eliminat el barraquisme descontrolat i ha comprat sòl, per les reubicacions d'hortos. Hi ha zones on s'ha actuat especialment creant noves zones d'hort públic, amb pous d'aigua i casetes compartides. També s'han cedit espais d'horta a associacions i escoles per a activitats educatives.

Més d'un centenar d'elements han estat inventariats i estudiats: molins, coves, esglésies, pous de glaç, edificis pre-industrials i industrials, la sèquia, vapors... que constitueixen el patrimoni cultural del riu i testimoni de les activitats més importants que han tingut lloc al llarg de la història. El seu adequat coneixement, la seva conservació, rehabilitació, i reutilització quan sigui convenient,

donen un valor afegit al projecte. S'han dissenyat itineraris educatius, indicadors dels elements destacables i s'ha iniciat, la recuperació d'aquests.

Hi ha un centenar d'indústries dedicades majoritàriament als tints i acabats tèxtils. L'objectiu del projecte, coordinadament amb els propietaris, ha estat i és la de millorar les instal·lacions, que es realitzin millores estètiques i de jardineria, integrant-se a l'entorn i millorar-ne els cicles de depuració i disminuint-ne la contaminació resultant. S'aprova una ordenança que regula les connexions al col·lector per tal d'aconseguir aquest objectiu amb projectes particularitzats de millora de les instal·lacions. Per tal de fer un seguiment, s'instal·laran uns controls informatitzats del conjunt de punts d'abocament mitjançant estacions automàtiques d'anàlisi dels contaminants principals.

També, amb l'aprovació de la modificació del Pla General, s'ha donat solució a la urbanització dels vials pels quals s'accedeix a totes les àrees industrials.

Potenciar el conjunt industrial, suposant, de manera intrínseca, incrementar els valors que els dona la seva situació en un Parc.

Aquest projecte ha de facilitar el contacte estret de la ciutat amb el riu. S'ha

adequat un camí longitudinal, en paral·lel als 7 quilòmetres de tram del riu al seu pas per Sabadell, fent d'espina dorsal de tot el parc. Aquest creua tots els camins transversals que apropen la ciutat al riu.

S'han adequat, al costat d'aquest camí, petits espais, petites arbredes; s'han recuperat les fonts tradicionals i complementat amb mobiliari urbà. Alguns punts d'abocament incontrolat s'han recuperat i fins i tot un s'ha convertit en parc. Un dels quatre que hi haurà en el transcurs del riu serà de considerables dimensions.

Actualment, s'està iniciant un programa d'activitats per afavorir-ne el seu ús, relacionant la participació en actes socioculturals i el gaudi de la natura.

L'objectiu és la recuperació de l'ecosistema més propi d'un riu. La seva forma de congost, amb terrasses i talussos alguns d'ells perfectament verticals i una sèrie d'afluents tributaris li donen un caràcter essencialment de paisatge fluvial. El conjunt de les actuacions han anat destinades especialment a recuperar i millorar la vegetació de ribera amb centenars d'arbres plantats, arbusts i altra vegetació riberenca.

Alhora, es fa un seguiment permanent de l'evolució i adaptació de la fauna i la vegetació, la diversitat de la qual mi-

llora amb la qualitat de l'aigua, coneixements que s'aprofiten per programes d'educació ambiental.

Fa pocs mesos, aquest programa ha estat seleccionat pels Fons de Cohesió de la Unió Europea amb una quantitat de 9.332.610 Euros (prop de 1.600 MPTA), als quals s'hi ha d'afegir un 20% d'aportació municipal, la qual cosa fa possible la finalització d'aquest projecte i d'altres actuacions complementàries.

També s'han esmerçat esforços treballant amb els municipis veïns de Castellar del Vallès i Barberà del Vallès, elaborant un Pla Director per tota la conca, per tal que els criteris que s'apliquen al riu Ripoll al seu pas per Sabadell tinguin continuïtat des de Sant Llorenç Savall fins a Montcada i Reixac.

Tot plegat suposa un esforç col·lectiu engrescador i un pas definitiu en la recuperació dels nostres rius i en la millora de la qualitat de vida en les nostres ciutats.

Ser jove, un valor afegit per a governar

Bé, com es de suposar, quan de cop i volta et ve una onada de responsabilitat en situacions inesperades i per la pròpia aversió al canvi que té la condició humana, ja són motius suficients com per veure aquesta situació amb cert respecte. «Aires nous» havia estat el nostre principal eslògan a les eleccions municipals del 1999 a Sant Joan de les Abadesses. Creïem, com de fet es va poder demostrar democràticament, que una renovació de cares però sobretot de maneres o tics era el que calia a una població que no arriba als 4.000 habitants i que tenia pendent, com molts ajuntaments del país, fer la renovació generacional amb un canvi d'aires. La situació era una llista tremendament jove, en un escenari d'existència dels dos partits hegemònics que s'anaven turnant el govern cada quatre anys i on per primera vegada des de la primera legislatura democràtica es presentava una candidatura d'ERC. En conseqüència, es va haver de lluitar amb dos estigmes a priori negatius.

El primer, la certa criminalització per presentar alternatives quan allò normal i l'escenari plausible és o era, dues candidatures municipals. Més quant aquesta alternativa venia de les sigles d'ERC i és considerada dins la tendència de minorització que des de fora, però algunes vega-

des també de dins, se'ns acostuma a catalogar. Aquesta minorització en tots els aspectes era un primer element que ens feia jugar amb unes expectatives electorals d'obtenir representació al govern municipal, i quan es diu representació es vol dir la mínima.

El segon estigma era la joventut. Aquesta era una etiqueta amb tendència a criminalitzar-la automàticament. És precisament aquest el tema o l'espina dorsal d'aquest escrit, una llista on la mitjana d'edat dels seus membres era de 25 anys i amb un alcaldable de 22. Vàrem haver de fer un esforç enorme, en idear la nostra campanya municipal com la més sèria, creïble, possible, així com ignorar en els actes públics i en parlaments aquesta situació generacional, almenys d'entrada. De fet, sí que ens vàrem imposar parlar-ne o treure l'embolcall a aquesta situació de presumpte anormalitat, però va ser un cop aconseguit el primer paràmetre de fer el primer acte amb credibilitat i seriositat que va ser el moment de fer creure i vendre que la joventut en el nostre context, i segurament de manera general, s'havia d'agafar en clau positiva de relleu a persones. Persones que els hi havíem de donar com a col·lectivitat, com a municipi, les gràcies pels vint anys de serveis prestats, amb

CARLES BASSAGANYA

1976

CONSULTOR

D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

SANT JOAN DE LES ABADESSES

ALCALDE

CARLES BASSAGANYA EXPLICA COM S'HO VA FER ERC, FORMAT PER PERSONES MOLT JOVES I SENSE EXPERIÈNCIA MUNICIPAL PRÈVIA, PER TIRAR ENDAVANT L'AJUNTAMENT DESPRÉS DE LES DARRERES ELECCIONS MUNICIPALS.

més o menys encerts, però que ara era moment de fer el pas per canviar. Naturalment havien de saber que érem inexperts en la gestió municipal, però que les persones fa vint anys també ho eren, i que ens suposàvem, per formació, per actitud i sobretot il·lusió bastant capaços, per no dir del tot, d'aprendre'n. Fer girar la truita del concepte de joventut en termes positius i de no criminalització, reconèixer que no teníem cap experiència municipal però que aquest no havia de ser cap obstacle en les nostres trajectòries personals i vitals, així com demostrar que es tenia allò que alguns potser feia temps que havien perdut: il·lusió, van esdevenir els nostres pilars estratègics.

Em quedo com a reflexió que no pot ser en veu alta, sinó que és escrita, diversos aspectes aplicables, em sembla, a qualsevol candidatura-projecte polític municipal amb el valor afegit de ser jove:

- Com a primer criteri i transversal a les puntualitzacions que venen darrere, cal veure la joventut en sentit d'avantatge o punt fort, marxant de la convenció que la opció jove és un element no positiu.

- És necessari vendre aquells aspectes que a cop de vista, o més primaris, i pel fet generacional són els primers a arribar a la gent: nova fornada de gent per

salvar les tribals guerres de comunitats de molts d'anys, gent nova, idees noves i aires nous.

- Cal, en una segona fase, aprofundir més en els valors lligats més profunds a aquesta joventut i que són implícits a llistes amb el denominador comú de ser joves com el fet de la preparació o formació, de la il·lusió i perquè no també el de la responsabilitat.

No cal dir que allò que cada poble, vila o ciutat és un món, naturalment també és aplicable en aquest àmbit. No obstant, i no amb la voluntat moralitzadora sinó només descriptiva aquesta és la meua conclusió d'una aventura jove, de responsabilitat, engrescadora i apassionant que estem intentant aplicar des del 1999 els quatre regidors d'ERC a l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

Vuit anys de dedicació municipal

Santa Eugènia de Berga és un municipi d'Osona de 2.000 habitants. La nostra experiència i el primer contacte amb el món municipal ha estat des de l'oposició i després governant. Aquest camí ens porta a una experiència i reflexions diferents a les d'un grup que ha de continuar governant. Els quatre anys a l'oposició i els altres següents governant fan que es tinguin dos perspectives ben diferents, però la responsabilitat, la voluntat de servei, el temps de dedicació i de servitud cap al municipi, són elements comuns per poder portar a terme els objectius que volem assolir. La nostra experiència dels quatre anys treballant a l'oposició va ser un treball més de vigilància que no de treball directe i participatiu en l'equip de govern. Ara ens adonem de la importància de ser-hi, entendre el que volen fer, ser constant i no oblidar que representem a una part de la població i que la nostra obligació és estar pendent de la realitat del nostre Ajuntament. Nosaltres vàrem prioritzar la comunicació i durant aquest període l'element clau ha estat la capacitat de transmetre al poble la vida política i explicar-ne el seu contingut. El nostre mitjà de comunicació va ser durant els quatre anys l'edició d'un butlletí.

Uns resultats electorals, el juny de 1999, en què cap llista té la majoria

absoluta ens condueixen a un període de diàleg amb les altres formacions polítiques. Érem conscients que érem la segona llista més votada i que, per poder obtenir l'alcaldia, només calia pactar amb la formació política que estigués disposada a fer un programa de mínims i poder portar a terme la majoria dels nostres propòsits. Així va ser i vàrem pactar amb CiU. Aquests anys com a alcaldessa han estat una experiència molt diferent i l'enfocament i la situació s'han de veure des d'un altre pla. La responsabilitat de prendre decisions fan que valoris de forma diferent els problemes i els projectes que s'han de dur a terme.

La importància de tenir un coneixement del nostre municipi és essencial, ser coneixedors de la situació de l'Ajuntament és el primer recorregut cap el camí d'un governant. A l'inici d'aquesta trajectòria s'han de considerar i reflexionar els següents punts:

- Conèixer i entendre l'organigrama actual de treball i dels llocs. Valorar-lo i millorar-lo si convé. Observar bé.

- Ser coneixedors dels procediments administratius i del temps necessari per portar a terme un projecte és, al meu entendre, una de les claus més importants per marcar un ritme de treball i planificar la legislatura.

FILO TIÓ

1964

COMPTABLE

SANTA EUGÈNIA DE BERGA

ALCALDESSA

FILO TIÓ VA PASSAR QUATRE ANYS A L'OPOSICIÓ ABANS DE SER LA PRIMERA AUTORITAT DEL MUNICIPI, DESPRÉS DE LES ELECCIONS DE 1999.

AIXÒ LI HA PROPORCIONAT UNA BONA PERSPECTIVA PER ANALITZAR COM CAL TREBALLAR QUAN S'ESTÀ A GOVERN I QUAN SE N'ESTÀ AL MARGE.

► L'evolució del pressupost, la capacitat econòmica i financera del nostre municipi és un tema bàsic. Ser-ne uns bons coneixedors ajuda a optimitzar els recursos.

► No s'ha d'oblidar que som prestadors de serveis al ciutadà i que la nostra funció és oferir millorar qualitat de vida dels nostres ciutadans.

► Cal donar una qualitat d'atenció del ciutadà, que sigui escoltat, personalitzant les consultes i deixant que s'apropin a nosaltres.

Per tal de poder tenir un ordre i un resultat en l'execució del nostre treball, vam reflexionar quins eren els projectes prioritaris i conèixer el dia a dia de l'Ajuntament. Volia matisar el tipus de gestió, incorporar i aplicar petits criteris de l'empresa privada, quantificant, valorant i fent el seguiment de cada servei, de què cada compra de material estigués adequat al preu de mercat, abolir allò de que «sempre hem treballat amb aquest proveïdor». És bo localitzar serveis que no són imprescindibles ni corresponen a l'administració local i ser valents a negociar-los o abolir-los. Durant tot aquest temps i absorbits per la tasca de governar s'acostuma a oblidar-se de la comunicació i el tracte amb la resta de grup, limitant-se a fer les funcions governa-

mentals. És per això que hem incorporat a les regidories la figura dels «adjunts». Es tracta de persones vinculades de la llista i que poden aportar i ser coneixedors també de les decisions i de la vida política del municipi. D'aquesta manera no es troben apartats ni allunyats de la gestió política municipal i a ells també se'ls identifica amb l'equip de govern.

Tenim molt clar que el carrer és el nostre hàbitat. És important ser coneixedors del municipi i en quines condicions està. No podem quedar absorbits per les tasques administratives. Hem de participar en les activitats i festes populars, deixar-nos conèixer i reunir-nos amb les entitats. I, a través d'aquestes, comunicar a tothom el que estem fent i el que farem en el futur. No hem d'oblidar-nos que aquestes persones també fan una tasca per la col·lectivitat.

Per tal de subratllar la importància de la participació en els projectes dels qui en faran ús hem posat en pràctica diferents formes de comunicar. Hem fet que participin en diferents temes i la valoració de l'experiència és del tot positiva. Durant el nostre mandat hem portat a terme dos projectes especialment importants: la construcció d'un pavelló i la reconstrucció d'una part del nucli antic. Referent a la construcció del pavelló, en

la fase de l'elaboració de l'avantprojecte el vàrem exposar i explicar a les entitats i associacions esportives i culturals. Totes elles van fer aportacions molt interessants, que van quedar reflectides en el projecte executiu. En canvi, la reconstrucció del nucli antic la vam enfocar en un altre sentit: es va convocar els veïns en reunions de poc número de persones i es va personalitzar gairebé el projecte en les diferents famílies. Va caldre explicar el que l'afectava a cadascú i, per consegüent, això ens va permetre un contacte amb molts veïns i un coneixement de realitats que no havien estat expressades a l'Ajuntament. A part dels projectes grans i complicats i el dia a dia, no voldria oblidar-me en cap cas i deixar de ponderar la importància de les petites coses quotidianes: la neteja dels carrers, la recuperació de nous espais urbans, l'enjardinament del municipi, col·laborar amb les associacions amb tots els mitjans tècnics i materials per portar a terme festes populars o altres iniciatives, deixar espais municipals per expressar i reivindicar.

Un aspecte que no voldria deixar al marge, però que arran de l'experiència com alcaldessa i jove m'agradaria expressar, és la dificultat que hi ha en alguns moments quan el teu interlocutor

posa en evidència la teva capacitat per poder decidir aspectes econòmics i urbanístics molt importants. Per tant, és obligat conèixer els temes amb molta profunditat. Res no es pot deixar a la improvisació.

La vida política d'un municipi com Santa Eugènia de Berga traspasa de vegades la vida personal. Aquest fet fa que, en algun moment, et plantegis la continuïtat o no en l'àmbit públic. Amb tot, el treball honest al servei de la col·lectivitat té unes grans compensacions que, quan es posen el pros i els contres a la balança, les coses es vegin sempre en sentit positiu. El resultat de les eleccions està en mans del poble; segur, n'estem convençuts. No és l'atzar qui ens dóna els resultats. El treball, l'esforç i la dedicació són la llavor per poder recollir i apilar el que esdevindrà en el futur la consolidació i els resultats.

Per coherència: aturem el transvasament

Des que va començar la lluita per aturar l'homicidi que representa per al nostre país el Pla Hidrològic Nacional (PHN) que PP i CiU propugnen, tothom ha esmerçat molts esforços per manifestar la seua oposició a aquest projecte. De fet, aquest article constitueix una justificació de la incorporació d'ERC al govern de Tortosa, que no s'explicaria sense els esdeveniments provocats pel PHN.

La gent d'ERC ho vam tenir clar des del principi: calia ser clars i rotunds perquè del que avui manifestem sobre aquest escarni en depèn el futur de les generacions a venir. Aquesta responsabilitat, és la que ha exercit la gent d'ERC, la responsabilitat de defensar el nostre territori per a poder-lo llegar als nostres fills, i als fills dels nostres fills, i als fills dels fills dels nostres fills de tal manera que aquestes generacions futures tinguin possibilitats de viure-hi en el terreny pròsper, abundós, prometedori i corprene-dor en el que hem crescut i ens hem format com a persones. Teníem clar que la feina seria àrdua, però calia fer-la. Sabíem que en els llocs de decisió —Parlament, Congrés dels Diputats...— ho tindríem magre perquè la majoria la tenien aquells que són partidaris de l'espoli del nostre territori. Per això que era imprescindible que la mobilització popular fos

massiva. És per això que la feina de la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE) i dels partits que li hem donat suport ha estat tan important.

Enrere han quedat els primers moments d'incertesa generats per la negativa d'alguns partits polítics a afegir-se al moviment reivindicatiu social que liderava la PDE adduint que hi havien mecanismes mitjançant els quals els partits podrien modificar el redactat del PHN i les intencions mortals per a les Terres de l'Ebre que hi contenia. Malauradament, el temps va demostrar que aquesta aposta anava errada: que la majoria absoluta del PP, i la connivència i l'entrega manifestada de CiU, no tenia el diàleg com a eina de treball i que farien el que es proposaven, ni que fos amb passejada militar inclosa. La constatació d'aquest fet, i la creixent empenta de la PDE, que ha aconseguit aglutinar la veu de les quatre comarques de l'Ebre, i esdevenir la veritable consciència de territori —objectiu perseguit, sense cap mena d'èxit, pels polítics que l'han governat durant anys i anys—, han fet que molts del que van començar situats en l'argument de no integració a la PDE, s'hi hagin reconsiderat. Benvinguts siguin. Enrere han quedat, també, les acusacions de manipulació política de la PDE, o les acusacions,

LLUÍS MARTÍN SANTOS

1967

TÈCNIC EN ECONOMIA SOCIAL

TORTOSA

SEGON Tinent d'Alcalde

LLUÍS MARTÍN SANTOS EXPLICA LA POSICIÓ D'ERC A LES TERRES DE L'EBRE SOBRE EL PHN. A LA CAPITAL DEL BAIX EBRE, ERC VA COMENÇAR AQUEST MANDAT A L'OPOSICIÓ, FINS QUE EL 2001 ES VA INCORPORAR A L'EQUIP DE GOVERN PER TAL DE SUPERAR, PRECISAMENT, LA CRISI POLÍTICA PROVOCADA PEL POSICIONAMENT DE LA RESTA DE GRUPS MUNICIPALS DAVANT EL PHN.

forassenyades, d'utilització de mètodes terroristes que no eren més que la constatació de la por d'una determinada classe política acostumada a fer i desfer en el període interelectoral sense cap mena de control, ni fiscalització per part de la ciutadania. Això, també ha canviat. Al meu entendre, al que hem assistit en els darrers temps al nostre territori és a la introducció de la normalitat democràtica de forma irreversible i imparabile. La introducció del que es coneix com a democràcia participativa que no és més que el control per part de la ciutadania d'aquells que ha escollit i de la tasca que estant realitzant. En un territori com el nostre, on l'apatia en el control dels governants era la tònica gairebé general i on, encara, pervivien formes preocupants de despotisme caciquil, aquest canvi, sens dubte, és una revolució que cal que continuï.

Sempre he tingut la certesa que la PDE, i els partits que hi donàvem suport, estàvem construint un marge gegant capaç de contenir i aturar la irracionalitat del PHN del PP i de CiU, i que cada acte reivindicatiu que fèiem era una pedra més que hi col·locàvem, fermament, en aquest marge. Sens dubte, cada manifestació, cada èxit, ha estat la continuació d'aquesta tasca de marginadors. I no

importa que el govern del PP hagi intentat presentar cada manifestació com un acte fracassat ni que el de CiU expressi el despropòsit, tan poc democràtic, de continuar negociant amb el PP, ometent el manament sobirà que el Parlament de Catalunya va efectuar-li. Res de tot això no importa perquè cada manifestació ha estat un fet històric que, per molt que ho intenten ningú podrà emmascarar. Que tantes veus, que tantes persones del territori, del país, de l'estat, d'Europa es manifestessin en un clam unitari de rebuig al PHN del PP i de CiU i per un ús racional de l'aigua i per una «nova cultura de l'aigua», és un fet que, tot i els intents de minimització i de negació, ha de fer reconsiderar el tema.

Sense cap mena de dubte, els darrers moviments reivindicatius que s'han produït a les Terres de l'Ebre ens han ajudat, sobretot, a tenir una idea de territori comú i a comprendre la necessitat d'aquesta defensa com un factor de cohesió que va molt més enllà del pur localisme ja que en ell rau, també, una idea de país diferent, una idea de país que s'allunya del centralisme fagocitador amb el que alguns han volgut constrènyer la riquesa diversa del petit país en què vivim, un país en què la fortuna d'una de les seues parts es fa aniquilant l'horitzó d'expecta-

tives de desenvolupament d'una altra de les seues parts.

Avui en dia, quan tothom té clar, sortosament, que la construcció del nostre país, si no es fa des dels municipis, no és farà, va sent hora que s'entengui que la forma més eficaç i eficient d'apostar per un país diferent, pel país que tots volem, passa pel fet que el govern de la Generalitat entengui la necessitat de defensar totes i cadascuna d'aquestes parts, sense embuts, plantant cara a qui sigui, perquè en un país tant petit com el nostre és una irresponsabilitat manifesta prescindir de ningú, ni que sigui d'una zona com les Terres de l'Ebre on només es poden recollir 150.000 vots, sobretot quan aquestes terres, amb una clara voluntat nacional, van sortir al carrer sota l'eslògan: «Les Terres de l'Ebre també som Catalunya».

Davant del PHN només hi ha dues opcions possibles: «Sí al transvasament», amb dues concrecions, l'activa, per la via de les compensacions, i la passiva, per la via de la indiferència; l'altra és un rotund, clar i contundent «No al transvasament», l'única forma de defensar les Terres de l'Ebre i d'estar, per tant, amb la seva gent.

Que cadascú esculli el seu lloc: indiferència, acceptació o defensa. La gent

d'ERC hem triat la via de la defensa, la via d'estar al costat de la gent i hem volgut fer de la coherència la nostra bandera. És per això que no trobareu esquerdes en el nostre posicionament: defensem el mateix a les Terres de l'Ebre, a Barcelona, al País Valencià, a les Illes, a Madrid i a Brussel·les. I no ho fem, com algú ha dit perversament, perquè som un partit petit i humil —tant humil com la gent que s'ha manifestat arreu— sinó perquè és hora que les coses canvien en l'exercici de la política, perquè ja és hora que les Terres de l'Ebre no semblen un afegit de Catalunya, perquè no es pot servir al poble des del despotisme, perquè ja n'hi ha prou de caciquisme a les nostres terres, perquè tenim una idea clara del país que volem i perquè la «nova cultura de l'aigua», no és només un sin-tagma que sona bé sinó un pensament que la gent d'ERC d'arreu del país hem incorporat al nostre ideari polític.

Un repte apassionant

Vaig accedir en solitari, als 23 anys, al consistori de Tremp. Era el 1995 i ERC no gaudia encara del respecte que avui s'ha guanyat. A Tremp, a més, els últims regidors d'ERC van deixar el càrrec el 1938. Entre ells el segon alcalde d'ERC, Ot Lledós i Roure, un 7 d'abril de trist record. Des de l'adveniment de la monarquia parlamentària, Tremp era una ciutat de governs de coalició, i gairebé sempre el partit d'oposició havia estat el més votat. La nostra arribada, el 1995, amb continuïtat el 1999, va permetre l'accés a l'alcaldia de la llista més votada. No va ser un acord contra ningú i acabà en sec amb les baralles del passat. El primer mandat va ser el de l'aprenentatge, el de la lluita en solitari enmig de dos blocs: PSC i CiU-PP. Des de la minoria i la inexperiència però des del govern, vaig aprendre i vaig anar fent un lloc per a les nostres idees i la nostra manera de fer. La segona, ja amb dos regidors, i sense dubtes sobre la nostra capacitat de gestió, és el mandat de la consolidació. Hem influït de forma decisiva en molts aspectes: a nivell de gestió, de tracte amb la gent, de modernització i de dedicació il·lusionada, allunyada de ser un passatemps o una obligació familiar. Hem posat fil a l'agulla per recuperar la memòria històrica amb diferents iniciatives, entre

les quals destaca l'homenatge a la figura de Josep Sastre i Torruella, el primer alcalde d'ERC.

Situats a un any de les eleccions, essent 1r tinent d'alcalde i amb les responsabilitats d'Obres, Serveis, Hisenda i Recursos Humans vull reflexionar sobre la meua aportació a la vida política trempolina i, en concret, sobre la gestió que estic duent a terme des de l'Ajuntament. Les dades de Tremp —5.600 habitants, 29 nuclis de població estesos en una superfície de més de 303 km² compresos entre dos rius— donen idea de la seva complexitat. Tremp és el municipi més gran de Catalunya, com a conseqüència de les agregacions de vuit municipis en la dècada de 1970. La dispersió dels nuclis obliga a multiplicar els esforços per cobrir els serveis mínims, i a més hi ha una part del municipi, la Terreta, que grava fora de la capital (entre 25 i 40 km), esdevenint una àrea funcional amb un grau de relacions important entre els nuclis que la integren i amb els propers de l'altra banda del riu, ja en territori aragonès.

En aquesta legislatura, sent 2 regidors de 13 i compartint govern amb qui l'ha encapçalat els últims 8 anys, hem hagut de fer equilibris per arribar als fonaments i reformar l'edifici sense poder

JOSEP ARDANUY

1972

ENGINYER TÈCNIC

EN TOPOGRAFIA

TREMP

PRIMER TINENT D'ALCALDE

JOSEP ARDANUY REFLEXIONA SOBRE EL QUE SIGNIFICA LA POLÍTICA MUNICIPAL EN UN MUNICIPI AMB UNES CARACTERÍSTIQUES PROU SINGULARS I COM A RESPONSABLE DE DIVERSES REGIDORIES D'IMPORTÀNCIA ESTRATÈGICA.

d'enderrocar-lo. També hem tingut molt en compte el complex funcionament de les administracions i l'experiència d'aquells que hi treballen per anar adaptant la situació al que nosaltres entenem raonable. En l'àrea de recursos humans i coincidint amb un creixement de les funcions assumides pel consistori s'ha arribat fins a les 60 nòmines. S'han regularitzat els salaris començant per baix així com també els horaris i permisos, de forma transversal, sense mantenir distincions injustes entre personal laboral i funcionari. Hem introduït les noves tecnologies: Internet amb línia ADSL, cablejat en xarxa de tot l'edifici, posada al dia de la telefonia tot racionalitzant els contractes i fent un seguit d'actuacions més domèstiques en les quals no m'estendré.

L'àrea d'Hisenda, gris per definició, és la base de la gestió municipal. Un cop coneguda des de dins ens ha permès fer molt més sense pujar gaire els impostos, mantenint una pressió impositiva molt per sota dels municipis del nostre nivell. Hem multiplicat per 6 l'aportació a projectes solidaris i de cooperació i augmentat significativament moltes partides pressupostàries ordinàries que incideixen sobre serveis que afecten directament les persones. S'han redistribuït les partides del pressupost en funció de la

realitat, limitant els desviaments previsibles i convertint les modificacions de pressupost en mecanismes d'ajust i d'aportació de noves inversions. S'ha racionalitzat la facturació i s'han agilitzat els pagaments, cosa que ha permès descomptes per pagament ràpid. El control de la facturació ha estalviat algunes males contractacions i l'eliminació o control d'intermediaris poc curosos.

El centre de la meva dedicació és l'àrea d'Obres i Serveis. Hem emprat a fons la meva formació, atès que la dimensió del nostre ajuntament i la realitat sobrevinguda fruit de la mala gestió del meu antecessor, m'han obligat a exercir una funció políticotècnica. Ha calgut un esforç per la millora dels serveis municipals d'aigua, enllumenat públic i clavegueram amb les reparacions necessàries per optimitzar recursos que, a tall d'exemple, han permès disminuir un 20% el consum d'aigua potable; a més de la d'acabar la gasificació de la ciutat. S'ha plantejat la creació d'empreses mixtes per a la gestió d'alguns serveis com la neteja viària o la recollida d'escombraries, que necessiten professionalització, donada la cada cop més complexa gestió i la major exigència per part dels veïns. Els nous projectes per perfilar el futur són els següents: portada d'aigua a nuclis pro-

pers des de la captació de Trepmp per substituir captacions insuficients i/o amb problemes de contaminació, que suposaran prop de 7 km de nova canalització; inversions per tenir en condicions els prop de 100 km de camins i accessos a nuclis; creació de l'arxiu i la biblioteca comarcal; i ampliació del jutjat, del centre d'assistència primària i del polígon industrial. Hem treballat per fomentar la millora en la qualitat de vida a partir de remodelacions de barris sencers com el del Raval, i projectant ja l'actuació en altres, a més de cedir terrenys per construir pisos de protecció oficial. Hem impulsat enjardiments i zones d'esbarjo tot eliminant barreres arquitectòniques. Hem establert quelcom tan raonable com donar directrius clares als tècnics redactors i revisar els projectes abans de la seva aprovació a més de l'establiment d'un control municipal de totes les obres, prescindint de si la direcció de l'obra va a càrrec d'una altra administració. Entenc, i la realitat m'ho demostra, que ningú vetllarà pels nostres interessos millor que nosaltres.

Vull destacar també la voluntat de transparència i de comunicar al ciutadà les accions i projectes que es van realitzant mitjançant el tracte directe però també amb la realització periòdica del

butlletí municipal, la implantació d'uns plafons d'informació o la creació d'una pàgina web. Es tracta doncs, d'una feina heterogènia on cal utilitzar tots els coneixements propis, l'assessorament extern i la capacitat d'anàlisi per gestionar en àmbits diversos i plantejar solucions a les casuístiques més inversemblants. Cal paciència i il·lusió per afrontar les situacions amb imparcialitat i honeste-dat. Un repte diari i cada cop més complex, que m'apassiona i al qual m'hi dedico amb cos i ànima, mirant això sí, de guardar un temps per a la família i l'oci. Es tracta d'una dedicació temporal que requereix molt d'esforç i on la motivació és fonamental. A hores d'ara, si la voluntat popular ho vol, tenim la intenció de treballar més i millor pel nostre municipi i recuperar el fil de la història: obtenint el tercer alcalde d'ERC per a Trepmp.

Visió estratègica per construir el futur

Dins el món local, sentir el batec i orientar la ciutat o poble cap el futur amb estratègies sòlides és una obligació afegida que tenim totes aquelles persones que ens ha pertocat assumir responsabilitats davant els nostres conciutadans. Cal, doncs, tenir molt present quins són els punts forts i febles dels nostres municipis per encarar a part d'aquelles tasques que ens són més pròpies, aquelles altres que comporten un valor afegit, moltes vegades no perceptibles per a la resta de ciutadans, més atents a les petites millores de serveis i de l'entorn i desconexors de problemàtiques sectorials que també necessiten resposta i estratègies.

A l'accedir a l'alcaldia, en la passada legislatura, vaig fer-me tot un seguit de preguntes encaminades a conèixer quin paper havia de jugar la nostra ciutat emmarcada en aquest territori conegut per Camp de Tarragona, que comparteix amb ciutats com Reus, tant potents en el sector del comerç, i Tarragona, amb una diversificada activitat com és la indústria química, els serveis, el turisme i les administracions. Les respostes eren complexes, però, per tradició, per comunicacions, per disponibilitat, vaig creure que l'aposta forta de Valls havia de ser la indústria, sense menystenir altres sectors.

Només començar la legislatura ens vàrem trobar amb un gran problema: dues empreses de llarga tradició a la nostra ciutat varen fer fallida, la de mobles d'oficina Galo-Ben i la de paraments de la Il·lar Comercial Monix. Entre les dues afectava a uns cinc-cents treballadors amb la forta repercussió que això comporta en una ciutat de 20.000 habitants. Per a la captació d'inversions industrials no hi ha fórmules que funcionin de forma estandaritzada i cada empresa busca aquells suports que consideren més atractius o més remarcables per portar a terme la seva activitat productiva. Així, en el nostre cas, el cost del terreny no ha estat un factor determinant ja que moltes vegades hem hagut de competir amb ofertes més avantatjoses. Quins són, doncs, els aspectes que contribueixen millor a la captació d'inversions productives per a Valls?:

► La ubicació —fonamental en les activitats logístiques. En el nostre cas ens ha permès l'establiment a la nostra ciutat del magatzem regulador de la firma sueca Ikea, que està construint la base d'operacions per a tota la península i la part meridional de l'Estat francès. Cal reconèixer, per a ser justos, la important intervenció de l'antic director general d'Urbanisme, Joan Antoni Solans.

JORDI CASTELLS

1952

PÈRIT MERCANTIL

VALLS

ALCALDE

JORDI CASTELLS REIVINDICA
QUE ELS AJUNTAMENTS ADOPTIN
UNA VISIÓ ESTRATÈGICA
EN EL CONJUNT
DE LA SEVA ACTUACIÓ.
NOMÉS AIXÍ ES PODEN APROFITAR
AL MÀXIM LES POTENCIALITATS
DE CADA MUNICIPI.

► La tradició industrial i la formació són dos dels aspectes més apreciats per aquelles inversions industrials que necessiten personal amb un nivell de formació professional de segon grau. Aquí s'hauria de fer una reflexió a fons de no haver prestigiat prou, entre tots, el que s'entén per formació professional, de la qual n'hi ha una gran demanda que ha portat, fins i tot, a molts estudiants ha deixar els estudis formatius abans de finalitzar-los, temptats per les ofertes del mercat de treball. Són mostres de la demanda de mà d'obra qualificada de les empreses establertes a la nostra ciutat, en aquest cas totes dues del sector de l'automòbil: Drafftex Ibèrica i Limpac Valls (aquesta última va tenir la gentilesa de fer servir el nom de la ciutat) i també, ja fins i tot amb un grau superior de mà d'obra especialitzada, l'empresa Vert de motlles de gran complexitat pel sector de l'automòbil.

► La tramitació urbanística, permisos i llicències municipals, són aspectes importants i valorats. El motiu és ben senzill, les empreses quan han de fer un trasllat, ampliació, nova ubicació..., es prenen el seu temps —del tot lògic—, per estudiar, meditar, resoldre el finançament..., però, un cop presa la decisió el factor temps és molt importat, i normal-

ment, volen començar les obres a l'endemà mateix. És important, doncs, vetllar i fer un seguiment proper de tota la tramitació, que en definitiva, beneficiarà la imatge de l'Ajuntament, però indirectament la de tot el país, i això és important per a futures inversions.

► Els valors afegits locals. Són aquell conjunt de serveis que pot oferir el municipi i que són atractius, tot i semblar secundaris per a les noves implantacions. Aquests serien els de formació: instituts, escoles, proximitat d'universitat... Els de salut: hospital, residències... i, finalment, encara que no tant importants, els lúdics.

En el cas de Valls també ens ha afavorit comptar amb un seguit d'organitzacions municipals de gran ajuda per a les noves activitats, com han estat l'Institut Municipal de Promoció Econòmica (IMPE), l'empresa PROVALLS, gestora del sòl industrial, i finalment els viviers d'empreses. Aquestes entitats autònomes han complert una sèrie de funcions com buscar els terrenys més adequats —en el cas de Provalls—, poder disposar d'oficines temporals —en el cas del viver d'empreses, i així les mateixes empreses han tingut la possibilitat de seguir les obres de les noves factories des de la proximitat— i finalment, per mitjà de

l'IMPE, recollir sol·licituds de recerca de treball d'acord amb els perfils demanats. Caldria també anomenar la Cambra de Comerç com un aliat en la consolidació d'empreses dins la nostra ciutat. Finalment, he de dir que un cop fet el primer contacte, sempre vaig adoptar la posició d'estar localitzable sense intermediaris, per resoldre qualsevol petit contingent que, inesperadament, es pogués produir, creant un ambient d'amistat personal que fos un valor afegit. Un factor negatiu amb el que normalment s'ha de conviure, és el factor residencial. Això vol dir que moltes empreses, més ben dit els seus dirigents, valoren més la proximitat d'una gran àrea metropolitana que la correcta localització del seu centre productiu.

Per resumir he de dir que després de sis anys a l'alcaldia he sentit l'íntima satisfacció d'haver deixat aquesta amb una ciutat més optimista i amb la possibilitat de trobar un lloc de treball i tenir un futur, dins la nostra ciutat, on poder arrelar-se. Però no voldria acabar sense remarcar el que deia al començament i és que tots els sectors, per petits que siguin, han de tenir un lloc en la ciutat.

Les noves places majors: de la llamborda al xip

Vilanova i la Geltrú, capital de la comarca del Garraf, és una ciutat amb més de 56.000 habitants que, com d'altres properes a Barcelona, està rebent nous ciutadans que busquen una qualitat de vida que no troben a la capital. Els dos regidors d'ERC que sortírem escollits després de les eleccions municipals de juny de 1999 entràrem a governar —juntament amb PSC i IC—, després d'un mandat d'immobilisme convergent. Una dada parla per si sola: l'últim equipament que s'havia inaugurat va ser-ho el 1991. ERC gestiona directament tot el què és Promoció Econòmica —el pla estratègic, els mercats, el port, la dinamització i modernització del comerç tradicional, la PIV-SAM (Promoció Industrial Vilanova i la Geltrú SA)— i és corresponsable del centre de formació ocupacional La Paperera. També som els responsables dels mitjans de comunicació municipals —el web: www.vilanova.org; la televisió i la ràdio: Canal Blau Informació; i la revista trimestral: *08800* i la quinzenal *On Anar*—, de les polítiques de participació ciutadana (associacions de veïns), dels agermanaments —amb les poblacions de Vila-real, Matanzas (Cuba), i Merignac (Occitània)— i de la implementació de les mesures d'avenç cap a la societat de la informació —noves tecnologies i descen-

tralizació. ERC ha estat impulsora en la creació de l'OAC (Oficina d'Atenció Ciutadana), l'Oficina de Drets Civils (gràcies al suport del grup municipal d'ERC+EV de Barcelona) i de la figura del Defensor de la Ciutadania.

Malgrat tot aquest volum de feina creïem que l'aportació d'ERC havia d'anar encara més enllà. S'havia d'identificar davant la ciutadania amb un projecte nou, modern, que respongués a les necessitats actuals de la societat; en definitiva, que fos un projecte de futur, de llarg termini que no acabés amb aquesta legislatura. I així va néixer Neàpolis. L'objectiu era doble: apropar les noves tecnologies a la gent i que això fos dins d'un edifici que també havia de ser emblemàtic i fos conegut per si mateix. L'hem explicat com un projecte unitari però amb diferents dimensions: de ciutat, d'acció pública per millorar la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes; de construcció de reequilibris que lluitin contra l'aïllament i la fractura social; contra l'analfabetisme digital; de polítiques imaginatives i avançades pel redreçament econòmic; d'experimentar amb les tecnologies avançades de la informació i introduir-les en els hàbits socials de la ciutadania per tal de predisposar a una nova estructuració de les formes de relacionar-se, con-

JOSEP-TOMÀS ÀLVARO

1962

EMPRESARI

VILANOVA I LA GELTRÚ

PRIMER TINENT D'ALCALDE

JOSEP-TOMÀS ÀLVARO EXPLICA
EL PROJECTE DE NEÀPOLIS,
L'ESPAI DE LA TECNOLOGIA
I LES IDEES QUE HA DE CONTRIBUÏR
A QUÈ LA CAPITAL DEL GARRAF
ENTRI AMB BON PEU
A LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT.

viure, conèixer i formar-se. Finalment, i des d'una vessant més comarcal, Neàpolis —l'espai de la tecnologia i les idees— ha de servir per a garantir la implantació de les tecnologies emergents al conjunt del Garraf.

Amb un primer dossier de deu fulls on es parlava d'un «contenedor dels mitjans de comunicació municipals», vàrem començar a documentar-nos sobre actuacions semblants. Vam fer un concurs públic en el qual es van presentar diversos arquitectes. Va guanyar el projecte presentat per MBM (Martorell, Bohigas, MacKay). Oriol Bohigas es va comprometre personalment a dur la direcció. Ja teníem un arquitecte de reconegut prestigi nacional i internacional i, a més, ideològicament proper a nosaltres; un element més per a vendre de Ne@polis (com així és coneguda) i donar-li credibilitat. També teníem els continguts bàsics. Ara faltaven els diners. El pressupost aproximat de Neàpolis (8000m²) és de 6 milions d'euros. Al 2000 ens concediren un FEDER de 600.000 d'euros i darrerament ens n'han concedit un altre de 400.000 euros. En el pressupost d'inversions del 2002 hi ha 1.268.000 euros i al 2003, 1.051.000 euros.

Hem cercat recursos econòmics de diferents institucions, tant del Ministerio

de Ciencia y Tecnología com de la Direcció General d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació. Fins al dia d'avui, malauradament, no ens han fet cas. El que sí vam obtenir de la Diputació de Barcelona foren 10 MPTA pel projecte bàsic i estem treballant per aconseguir crear un consorci per a la cogestió de l'espai. Estem signant convenis amb les universitats (UPC i UOC) i amb operadors com Tradia. I també fem xerrades monogràfiques per implicar entitats de la societat vilanovina com l'ADEG (Associació d'Empresaris del Garraf).

Una actuació d'aquestes característiques requereix d'una actualització i evolució constant, i alhora transversal, fet que ens permet incidir en d'altres actuacions polítiques que no ens correspondrien directament, atès que també considerem elements claus l'oci, la cultura, la mediterraneïtat, la formació, el treball, la participació ciutadana, la solidaritat o la comunicació, adaptant-los a les tecnologies emergents i als nous canals de difusió. El març de 2002 han començat les obres i ja es comença a fer realitat el que, fins al moment, algú deia que era un projecte merament virtual o altres deixaven en segon terme amb la creença que la ciutat necessita d'altres equipaments més urgents.

Davant dels mitjans de comunicació i la ciutadania en general, Ne@polis és una aposta per al futur de Vilanova. Una «tossuderia», com han dit alguns, de la gent d'ERC.

Sostenir el paisatge

El Consell Comarcal del Bages va aprovar, el 1997, un conveni de cooperació amb tots els ajuntaments de la comarca, per la redacció del Pla Comarcal de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Bages. Un pla que anomenem, de forma simplificada, Pla del Paisatge. La necessitat de fer aquest pla, naixia del Programa d'Actuació Comarcal, aprovat un any abans, i de la necessitat de tenir una proposta per a l'ordenació global de la comarca del Bages. El Pla del Paisatge avui està realitzat per tots i cadascun dels municipis del Bages, i en aquest moment està en la fase final d'interpretació global i de proposta. I serà recollit en l'elaboració del Pla Parcial Territorial de les Comarques Centrals de Catalunya i en el planejament urbanístic dels municipis. Anem a explicar amb més precisió els precedents i els objectius del Pla i el seu contingut.

► Els precedents

La Generalitat va declarar un conjunt d'espais del país com a protegits (PEIN) a través de la llei d'Espai Naturals. Es tracta d'espais de certa magnitud, i que tenen un interès general a nivell de tot Catalunya. Queden fora de la protecció d'aquesta llei diferents àmbits d'especial interès agrícola, forestal o natural, que sense tenir un abast molt ampli, tenen

un valor innegable i convenia preservar. Sovint, però, no tenien protecció des del planejament municipal. Les transformacions produïdes per les noves vies de comunicació i les expectatives de demanda de sol per ús industrial i terciari, la prevenció i lluita contra els incendis forestals, el toc d'atenció de les entitats naturalistes sobre els riscs que corrien paratges d'interès, la voluntat d'alguns municipis de preservar zones humides o de ribera i altres indrets d'interès, i promoure'ls per activitats de caràcter educatiu o de turisme verd... tot plegat va influir a prendre la decisió d'engegar el Pla.

► Els objectius

L'objectiu inicial es definia així en el propi Pla: «realitzar estudis coordinats de les zones naturals més sensibles del Bages en el marc de les pressions que actualment es projecten sobre la comarca, per valorar les amenaces potencials i les possibilitats d'actuació coordinada en el camp del planejament».

En la fase inicial, es consideraven els següents aspectes:

— Caracterització i delimitació dels hàbitats significatius dels ecosistemes humits i ambients rurals del Bages, no inclosos en zones legalment protegides.

— Recull del planejament urbanístic, tant dels usos com dels nivells de protec-

IGNASI PERRAMON

1951

ENGINYER INDUSTRIAL

BAGES

PRESIDENT

DEL CONSELL COMARCAL

XAVIER ALSINA

1969

LLICENCIAT EN DRET

BAGES

CONSELLER COMARCAL

IGNASI PERRAMON I XAVIER ALSINA
EXPOSEN LES LÍNIES BÀSIQUES
DEL PLA DE PAISATGE DEL BAGES,
UNA INICIATIVA DE PLANIFICACIÓ
TERRITORIAL QUE RESPON
A UN MODEL SOSTENIBLE.

ció que estableix.

- Caracterització dels usos del sòl actuals i les activitats.

- Anàlisi de les amenaces potencials que representen els usos del sòl i les incongruències del planejament urbanístic en relació als hàbitats caracteritzats.

Els estudis es decideixen fer per municipis però abastant tota la comarca del Bages, i estudiant tot el territori llevat de les àrees urbanes.

- Convenis de col·laboració

Per tal de desenvolupar el Pla, a més del signat amb els ajuntaments, el Consell Comarcal del Bages ha signat convenis amb la Institució Catalana d'Història Natural, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, amb el Departament de Medi Ambient i i amb la Direcció General d'Urbanisme de la Generalitat.

- La Metodologia

La cartografia d'hàbitats és un element bàsic per la realització del Pla. Per realitzar aquest mapa d'hàbitats s'ha utilitzat la fotointerpretació i el treball de camp. L'escala escollida ha estat 1:5.000, a partir de la cartografia de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i la definició dels hàbitats s'ha fet en base als criteris utilitzats pel Departament de Medi Ambient. S'han detectat 161 hàbitats

agrupats en 12 categories : pinedes, planifolis, masses d'aigua, zones humides, vegetació herbàcia i arbustiva, conreus de secà, conreus de regadiu, biòtops amb escàs recobriment vegetal, vegetació al·lòctona, espais urbans periurbans i industrials, espais edificats agrícoles i eixos viaris.

En l'avaluació del patrimoni natural, s'han diferenciat les següents categories:

Hàbitats Naturals d'interès local, comarcal, català, comunitari. Dins d'aquests hàbitats se'n distingeixen característiques com la maduresa, fragilitat, connectivitat, fragmentació, dimensió, naturalitat, interès de la fauna i flora, interès social...

- La situació actual dels treballs

Quatre anys i mig després del seu inici, el Pla ja està fet per tots els municipis del Bages. Ara estem en el moment de fer-ne una interpretació global i entrar a la part propositiva. Es tracta d'obtenir conclusions per tal d'incorporar-les al planejament. En concret, parlem de:

- Abast actual del sol urbanitzable i impacte sobre el territori.

- Limitacions del creixement urbanístic (rius i zones inundables, pendents, risc geològic, PEIN, infraestructures...)

- Criteris, orientacions i proposta

per la protecció del sòl no urbanitzable (categories, usos, activitats...)

— Criteris, orientacions i àmbits preferents per dirigir el creixement del sòl urbà.

A partir de la proposta tècnica, caldrà fer un debat polític, i obrir-lo als agents cívics, socials i econòmics. La incorporació de les propostes resultants es farà al Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals, que justament ara inicia la seva redacció, i als planejaments municipals.

El Pla arriba en un bon moment. Quan la pressió urbanística sobre l'espai central de la comarca comença a ser més intensa, per causa de l'esgotament del sòl industrial de l'entorn de Barcelona, i quan comença a detectar-se un canvi de tendència perquè augmenten les persones que traslladen la residència de l'entorn metropolità al Bages. Però cal dir que el Pla només és una eina en mans de les institucions que tenen poder decisiu en planificació urbanística: ajuntaments i Generalitat de Catalunya, i procurarem que no quedi en un calaix com passa de vegades amb altres estudis. El Pla ha d'ajudar, en definitiva, a tenir un entorn de més qualitat i contribuir a tenir un model de ciutats i pobles sostenibles.

Els consells comarcals: sensacions contrastades

L'exercici del govern en un consell comarcal, en aquest cas el de la Selva és, almenys fins aquest moment, una curiosa experiència on es contrasten al mateix temps les frustracions i desencants amb els encerts i l'optimisme de futur. El govern del Consell Comarcal de la Selva és fruit d'un acord de CiU (15 consellers) i ERC (4 consellers) que ens ha permès gestionar un ens supramunicipal amb un pressupost anual de quasi 15 milions d'euros. Ho hem fet sense sectarismes, oberts al diàleg amb tots els municipis, grans i petits i aprofitant al màxim els recursos que hem disposat. Estem davant una administració pública que dóna molt de joc en tant que és un ens jove —poc més de tretze anys— i per tant se li suposaria capacitat encara per a originar noves expectatives i formalitzar noves realitats administratives i polítiques.

No obstant, però, no podem oblidar que és un ens amb molts condicionants polítics, econòmics i d'implementació de competències i que ha esdevingut el dolent fàcil de l'administració, principalment per la utilització grollera que se n'ha fet com a contrapoder, per part de CiU. Per tant existeixen elements que condueixen a aquest contrast de sensacions quan s'observa el dia a dia d'aquests organismes públics, i més si això

es realitza dins seu, o sigui des del govern, amb la responsabilitat de prendre decisions que afecten als ciutadans i ciutadanes de la teva comarca.

A partir del naixement dels organismes comarcals s'ha produït un traspàs de competències força aleatori i sense una continuïtat clara. El model tipus d'estructuració dels consells comarcals s'ha produït a partir del desplegament de les previsions d'atribució de competències obligatòries per part del Parlament. En aquest cas la Generalitat obliga a traspasar competències als ens comarcals i es desplega així en tot el territori català. També trobem competències que tenen caràcter de semiobligatòries: estan previstes en la legislació però no s'obliga a la seva prestació. I, finalment, tenim un tercer nivell d'atribucions que són totalment voluntàries. Aquestes provenen de l'exercici de la facultat continguda en l'article 26 c) de la Llei 6/87 a més de les que adquireixen des dels ajuntaments segons l'oportunitat i mitjançant delegació. En el cas del Consell Comarcal de la Selva hem desenvolupat al màxim les competències amb un alt nivell de prestacions sobretot als pobles petits i mitjans.

La manca de recursos financers és un mal endèmic dels consells comarcals.

JOAN PUIG

1959

GERENT D'EMPRESA

SELVA

PRESIDENT

DEL CONSELL COMARCAL

JOAN PUIG S'APROXIMA A LA REALITAT DELS CONSELLS COMARCALS, UNS ENS LOCALS DE SEGON NIVELL, I CRITICA L'ACTUAL ORDENACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA PER NO RESPONDRE A UN MODEL CLAR I EN QUE ES PRIMI L'EFICÀCIA DE LES DIFERENTS ADMINISTRACIONS QUE HI ACTUEN.

La Llei 6/87 estableix, en el seu article 43, que aquests es nodriran de: ingressos de dret privat, taxes per a la prestació de serveis o realització d'activitats de la seva competència, contribucions especials, subvencions, operacions de crèdit, multes i participació en impostos de l'Estat i de la Generalitat. Aquesta és la relació nominal dels recursos financers que disposen. La realitat, però, és diferent. Prou ho demostra que la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals, establís en el seu article 136 que «les comarques no podran exigir cap dels impostos i recàrrecs regulars per aquesta Llei ni percebre participació en els tributs de l'Estat», tallant així de socarel la previsió de finançar amb recursos estatals, com qualsevol altre ens local, els nous ens comarcals. Des de llavors les comarques s'han vist obligades a exercir una tasca ingent per a poder finançar els seus serveis, quedant limitada la seva capacitat d'actuació més enllà de l'exercici de les competències que vénen transferides per la Generalitat de Catalunya acompanyades del finançament corresponent.

Davant aquesta situació cal definir el que volem: un consell comarcal convertit en un simple òrgan administratiu, sense una mínima direcció política que contra-

restí o contingui les voluntats municipals (o sigui la seva desaparició), o pel contrari, una clara definició i potenciació de l'ens comarcal (o sigui, la desaparició de les diputacions). Es fa difícil d'acceptar la conveniència de continuar amb l'actual dispersió i duplictat d'administracions (municipi, comarca, província, comunitat autònoma, Estat...). Si no existeix una veritable descentralització en les regions o vegueries o en les comarques, si no s'elimina una o altra d'aquestes dues darreres administracions o, més fàcil, s'elimina la comarca o la província, no estarem guanyant el repte de l'eficiència en les administracions catalanes. Avui en dia cal avançar cap a un model administratiu més coherent i a on s'apliquin tres criteris clars i bàsics: eficàcia, simplicitat i representativitat.

► Eficàcia

Catalunya pateix un problema endèmic d'atomització municipal. Un excés de municipis (946) amb un topall de recursos i carregats de competències i d'obligacions per complir.

En l'àmbit supramunicipal hi malviuen els consells comarcals, organismes prestadors de serveis i sense recursos, i unes diputacions amb recursos sobrants i competències poc definides.

Un marc d'eficàcia no respon a un

model on no coincideixi el volum dels recursos amb el volum de les competències, aquesta situació sols pot produir que els recursos públics no s'apliquin amb correcció.

► Simplicitat

No té cap sentit l'existència de dues administracions públiques amb la mateixa funció, com tampoc en té l'atomització municipal o la comarcal.

El ciutadà no espera aquest barreig d'administracions, per a ell el referent és el seu ajuntament, el que cal al mateix temps és que l'ajuntament tingui clar quin és el seu referent supramunicipal: si la subcomarca, si la comarca, si la vegueria o si la província.

► Representativitat

Hauria de ser la més directa millor, però sense entrar en la demagògia d'utilitzar el territori com a element de mercadeig. Valorant, però, la necessitat que existeixi una tutela administrativa i política superior, que sigui de confiança i que tingui com a missió garantir en tot moment l'aplicació dels principis d'eficiència, eficàcia i economia en les administracions inferiors.

ERC pot tenir l'oportunitat de decidir en bona part del mapa local, ajuntaments, consells comarcals i diputacions, la majoria de vegades amb acords de go-

vern amb altres partits de tradició democràtica i això vol dir responsabilitat, responsabilitat de dur a la practica aquelles propostes que hem definit en els nostres respectius programes electorals, però a la vegada tenir la suficient picardia per negociar amb avantatge davant els que són sense cap mena de dubte rivals polítics i normalment professionals molt experts.

Durant aquesta experiència de govern el que més he trobat a faltar es un veritable *lobby* municipalista de caire nacional que aposti per trencar les dues visions fins ara existents. Ni la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) ni l'Associació Catalana de Municipis (ACM) ens serveixen per a un veritable projecte nacional des del món municipal. El seguidisme que fan dels dos partits majoritaris i dominadors de les dues associacions em porten a pensar en la necessitat d'apostar per un canvi de rumb que permeti aproximar-nos a un model substancialment diferent.

ENTREVISTES

«CiU mai no va preveure una reacció popular tan forta contra el PHN»

MARTA CID

1960

LLICENCIADA EN PSICOLOGIA

AMPOSTA

REGIDORA

Després de l'èxit en la mobilització ciutadana del moviment contra el transvasament, s'aturarà el PHN?

Mentre el PP tingui majoria absoluta i el «mercat» de vot a la zona on s'ha de portar l'aigua, es farà. L'Ebre no els importa gens i s'han inventat el Pla Integral del Delta de l'Ebre (PIDE) com a coartada. En tot cas, si no el fan no serà perquè no vulguin, sinó per manca de finançament o per la pressió externa.

Quines accions heu impulsat per reivindicar municipalment l'aturada del PHN?

Totes les que hem pogut, però la majoria absoluta de CiU a l'Ajuntament les ha aturat. El PP impulsa el PHN i CiU és la seva còmplice. Diuen que no volen el transvasament «però...» I a partir d'aquest «però...» el que fan és encobrir-lo.

L'alcalde Roig està en la línia oficial de CiU. La presidència de l'ACM ha estat un premi a la seva fidelitat?

Roig és un clar exponent d'absoluta fidelitat al partit i per això ha accedit als llocs on ha accedit. Sempre ha defensat les accions de CiU encara que li comportés dificultats. El seu problema és que CiU mai no va preveure la reacció popular tan forta que hi ha hauria contra el PHN.

L'ampli consens a nivell social s'ha traduït, en canvi, en ruptures dins els partits que donen suport al PHN, especialment CiU i PP, però també al PSC,

En relació a aquest tema som molt pragmàtics: a nivell d'utilitat, necessitem el PSC per evitar el PHN. Si poséssim les seves contradiccions sobre la taula, ens quedaríem sols. Per això, hem pres una posició de distància, però sense combatre'l. Hem mostrat la nostra preocupació per les postures confuses del PSC, però sempre convidant el PSC de l'Ebre a què sigui capaç de fer prevaldre la lluita contra el PHN dins el partit. Naturalment hi ha recels, sovint ens hem de contenir, però pensem que és necessari a nivell de la mobilització social i d'efectivitat política davant la Unió Europea.

ERC abandonà el govern al Consell Comarcal del Montsià a causa del PHN.

Exacte. El Consell Comarcal no ha emès mai cap comunicat contrari al transvasament. De forma expressa, tampoc n'hi va haver cap de favorable, però sí que es va aprovar l'adhesió al Consorci sorgit del PHN. I, en aquest moment vam marxar. L'acord de govern ha estat positiu, però ERC no pot acceptar formar part d'un govern que entra al Consorci del PIDE, sorgit del PHN.

«ERC ha de nacionalitzar les esquerres»

ERC va entrar per primera vegada a l'Ajuntament de Cornellà el 1999, una constatació més de la dificultat d'ERC a l'àrea metropolitana de Barcelona.

El 1999 vam doblar el nombre de vots i vam quedar exactament a 300 vots del segon regidor. Aquests resultats s'adequaven a una organització d'ERC consolidada i permanent, però reduïda en militància i centrada al nucli antic de la ciutat. Tal com passa a d'altres grans ciutats.

Quina va ser la clau que va produir aquest salt?

El factor clau va ser tenir uns plantejaments netament esquerrans. El fet és que el sector de la població més sensible a la qüestió nacional ens indulta l'esquerranisme, mentre que a la resta de la població només hi podem entrar amb plantejaments clarament socials.

Tu vas formar part del PSUC durant el franquisme?

Vaig marxar del PSUC just abans que es legalitzés, quan es va acceptar la bandera espanyola i la monarquia. Jo ja era independentista aleshores. El PSUC incorporava tot tipus de gent, era un calaix de sastre antifranquista. Gràcies al PSUC, es va materialitzar el tercer punt

de l'Assemblea de Catalunya, l'Estatut d'Autonomia. I, a través de CCOO, va fer penetrar aquesta reivindicació en la classe obrera organitzada. És un fet no negligible. El 1979 vaig ser regidor independent a la llista del PSUC i vaig veure de prop la lluita fratricida del 1981 entre els sectors prosoviètic i leninista, d'una banda, i l'eurocomunista de l'altra. El PSUC va enfonsar-se i el PSC en va ser el gran beneficiat.

Quina és la clau perquè ERC augmenti la implantació en la conurbació de Barcelona i concretament, a Cornellà?

A la gent d'ERC ens pertoca ser dinamitzadors en dos aspectes: nacionalitzar les esquerres i fer que l'independentisme s'associï al conflicte social. La capacitat de participar en el conflicte social és el que dóna permanència i modernitat al catalanisme. Per això no vam voler entrar al govern municipal el 1999 i, en principi, aquest cop tampoc hi entrarem: volem fer país des del carrer i impedir que la resta de les esquerres arribin a desprendre's dels compromís d'alliberament nacional. A Cornellà, encara ens toca ser a la trinxera perquè el nacionalisme d'esquerra és feble i difícilment podem fer-nos atractius des dels cotxes oficials.

JOAN TARDÀ

1953

PROFESSOR

D'ENSENYAMENT SECUNDARI

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

REGIDOR

«Volem un creixement sostenible del municipi»

MIQUEL CARRILLO

1958

CAP D'EXPORTACIÓ

EN UNA INDÚSTRIA DE FILATURA

GELIDA

REGIDOR

El 1999 ERC va passar d'1 a 3 regidors. Sou la segona força municipal però esteu en solitari a l'oposició. Per què el PSC, amb 5 regidors, es va estimar més pactar amb CiU i PP, amb només dos i un regidors, respectivament?

El PSC va forçar que ens quedéssim a l'oposició per intentar frenar-nos. Durant la legislatura 1991-95, hi va haver fortes discrepàncies que van acabar amb una moció de censura de CiU contra el PSC. Per això, el 1995 a ERC vam apostar per un govern d'unitat, que vam poder imposar i mantenir durant tot el mandat. El 1999, el PSC va optar per mirar de marginar-nos.

Aconseguíu, malgrat la situació, fer aprovar propostes d'ERC?

Mai! Hi ha una consigna: les nostres propostes municipals no s'han d'aprovar mai. Només si són generalistes i no fan referència a l'àmbit municipal. Fa un temps, CiU va editar un full en què criticaven la gestió personalista de l'alcalde. Nosaltres vam portar el tema al ple i CiU va votar en contra del seu propi text!

La Declaració de Gelida sobre peatges ha fet molt conegut el vostre municipi. Com us ha afectat la qüestió?

A Gelida, a diferència d'altres llocs,

l'autopista es paga per trams i, com que som la primera sortida des del Papiol, érem als que ens sortia el preu per quilòmetre més car. Per això Gelida va començar la lluita. De moment hem aconseguit abaixar l'IVA dels peatges i que es creïn targetes per a la gent dels pobles més afectats. Gràcies a la reivindicació, doncs, el tram que ens afecta a nosaltres s'ha abaixat més d'un 50%. Però això contribueix a augmentar la pressió urbanística. I aquest és el gran repte de Gelida.

Com l'afronteu des d'ERC?

Tot i que Gelida havia estat estanca da fins fa poc, en els darrers cinc anys han desembarcat els promotors i s'ha construït a pràcticament totes les zones previstes. Ara, el repte més important és decidir si el creixement s'ha d'aturar o no. Per nosaltres, el model de poble passa per un creixement controlat i una limitació més gran a l'augment la zona industrial. L'equip de govern, en canvi, vol créixer el màxim perquè utilitza l'urbanisme per obtenir ingressos per l'Ajuntament, un comportament molt estès al Penedès. Nosaltres apostem per un model sostenible de municipi. No volem un creixement zero, sinó que apostem per aquell que pugui ser assumit, que sigui moderat.

«Cal posar la ciutadania en el centre de les polítiques»

Des del 1995 has destacat per la denúncia de diverses irregularitats d'Antoni Siurana, un dels alcaldes més emblemàtics del PSC.

No és que ens haguem dedicat a denunciar irregularitats de l'alcaldia, sinó que la nostra tasca de control, que és una part de la feina, comporta denunciar les polítiques incorrectes i, si n'hi ha, la corrupció. El reconeixement d'aquesta feina el vam tenir el 1999 doblant la representació.

Com valoren la gestió del govern en aquest mandat?

No pot ser bona de cap manera perquè el govern s'ha dedicat a no fer el que va prometre i ha fet una política de privatitzacions típica de la dreta. Això no té res a veure amb l'actuació d'un govern progressista.

Quin és el model de ciutat que proposa ERC?

En urbanisme, el nostre model se centra a recuperar una actuació progressista, sense generar plusvàlues especulatives, i fent una política destinada a la recuperació de les zones comunes, equipaments, zones verdes... Es tracta de crear espais de confort ciutadà, i no actuar en base als interessos dels grans

constructors. Cal posar la ciutadania en el centre de les polítiques. Un exemple: els dos pressupostos alternatius que hem presentat els darrers dos anys. Proposem un increment en l'assignació a les regidories que afecten més directament la qualitat de vida, com Educació, Medi Ambient i Cultura, eliminant diferències en el tractament als ciutadans i garantint la igualtat, de manera que ens puguem acostar als estàndards de benestar ciutadà.

En una ciutat com Lleida, fins a quin punt és important aparèixer en els mitjans de comunicació?

Els mitjans de comunicació tenen molt pes en una ciutat on tenim televisió local que emet notícies matí i tarda, dos diaris comarcals, desconnexió diària de TV3 i diverses ràdios i delegacions. El pes doncs és gran i hi has de tenir presència, com també has d'anar als actes públics. En el nostre cas, tenim una presència important perquè els periodistes saben que, quan parlem, ho fem de manera documentada i amb criteri. També treballem molt amb comunicats ben estructurats i intentem facilitar-los la feina. Però la tasca més important es fa en la proximitat al ciutadà, que és el que permet que la gent se senti representada.

XAVIER SÀEZ

1964

PROFESSOR

D'ENSENYAMENT SECUNDARI

LLEIDA

REGIDOR

«La presència de les dones en llocs de responsabilitat municipal és totalment insuficient»

TERESA JORDÀ

1972

EMPRESÀRIA

RIPOLL

REGIDORA

Ripoll ha viscut setze anys de govern del PSC i des del 1995 amb un de CiU. En què que s'ha diferenciat l'actuació dels dos governs?

No hi ha moltes diferències. En el fons, CiU s'ha dedicat a plasmar moltes idees que havia formulat el PSC, però seguint la mateixa línia i amb molt poca imaginació. I mentrestant, no es planteegen les problemàtiques més bàsiques, com ara que Ripoll està perdent la capitalitat de la comarca.

Com és la relació d'ERC amb l'equip de govern?

Amb la majoria absoluta que tenen, els és més fàcil menystenir l'oposició que no pas col·laborar-hi. Tot i això, al principi del mandat hi havia força relació, i ens van votar diverses mocions que presentàvem al ple, que a la llarga s'han fet seves. Des de ja fa un temps, però, rebutgen la majoria de les nostres iniciatives. Al principi del mandat, érem uns joves que els fèiem certa gràcia. Teníem bones idees i se'ns escoltava més. Però a mesura que passa el temps, nosaltres hem anat aprenent i ells han anat cometent més errors. Ara ens prenen més seriosament. S'acosten les eleccions i veuen que podem ser un adversari important.

Quins són els mitjans més idonis per fer conèixer les vostres iniciatives?

A través de la premsa, clarament no, perquè els afavoreix a ells. A la ràdio, disposem de deu minuts a finals de mes i tenim cert espai a ràdio i televisió per explicar les mocions que presentem al ple. El butlletí municipal surt cada quan volen i hi tenim molt poc espai. La veritat és que confiem molt en el boca-orella i en *El gall republicà*, el nostre butlletí que ha tingut molt bona rebuda.

Consideres suficient la presència de dones en càrrecs de responsabilitat municipal?

No, és totalment insuficient. Tant de bo hi hagués més dones, però trobo absurd posar dones perquè siguin dones. En el fons, perjudica a les associacions que es comporten així i especialment al mateix col·lectiu femení. Si una dona accedeix a un lloc de responsabilitat, ha de ser perquè té qualitats en la seva feina. I n'hi ha de molt bones. El primer que faria seria fer creure a la dona que realment hi ha moltes tasques que, al llarg de la història, no se les han plantejat. Cal que es plantegin que, tot i que difícilment tinguem les condicions per treballar dins una mina, en l'àmbit de la política té tant capacitat un home com una dona.

«El municipalisme nacional ha de jugar un paper fonamental al País Valencià»

TONI CUCARELLA
1959
ESCRITOR
ROGLÀ I CORBERÀ
REGIDOR

Com has arribat al municipalisme independentista al País Valencià?

Durant els anys 1980 vaig formar part de les llistes electorals d'UPV a la meua ciutat, Xàtiva. Quan, el 1996, UPV va incorporar al seu ideari elements de tall blaver per passar a crear el BNV, me'n vaig allunyar definitivament. Vaig incorporar-me al Front pel País Valencià i, d'aquí, a ERPV. Al poble on visc, Roglà i Corberà, un municipi de 1.000 habitants a quatre quilòmetres de Xàtiva, pertanyia a un col·lectiu nacionalista que a les darreres eleccions es va presentar sota les sigles del BNV. Vaig sortir escollits tres regidors obtenint l'alcaldia gràcies al suport del PSOE i a la passivitat d'UV. A l'oposició hi ha 4 regidors del PP.

Ha estat una bona experiència?

Estic prou satisfet pel que fa a les àrees que he gestionat directament. He aconseguit que es faci una escola nova, he fet molt de suport a l'ensenyament públic i he potenciat ajuts als cantautors en la nostra llengua. En el terreny esportiu, he col·laborat amb la gent que treballa l'esport de base. El problema és que no estic gens content per la relació amb la resta de companys de l'equip de govern, particularment amb els dos regidors del BNV.

Amb quins problemes t'has trobat?

Es tracta de problemes d'ideologia. Jo en tinc una de molt clara i ells, en canvi, no en tenen cap. Per a mi, treballar a l'Ajuntament és una manera de defensar el país i per a ells, en canvi, no significa res.

Què faràs amb vista al futur?

Tinc intenció de muntar una llista d'ERPV a Xàtiva, la meua ciutat que, d'altra banda, és on faig més vida.

Quin paper ha de tenir el municipalisme en la construcció d'una alternativa d'esquerra nacional al País Valencià?

Al País Valencià, el municipalisme ha de jugar una funció fonamental per a l'impuls del projecte nacional.

Quins són els objectius d'ERPV a les properes eleccions municipals?

El que cal és aconseguir presència institucional a les ciutats mitjanes. És molt important que els que defensem desacomplexadament les idees de Països Catalans i d'independència tinguem representació en aquesta franja de municipis. A partir d'aquesta base, ens podem plantejar projectes més ambiciosos. Tard o d'hora ens haurem de preparar per a l'assalt al parlament valencià.

«Vaig voler entrar a l'Ajuntament per promocionar la cultura catalana»

JANINA SAMSO

1943

JUBILADA

SALSES

REGIDORA

Quin és el principal problema de Salses?

Els cèntims! No tenim indústria i som un poble que viu únicament de la vinya: si es ven bé cap problema, però sinó...

És difícil defensar un plantejament nacional català a la Catalunya del Nord?

Sí, perquè el nacionalisme català ho té difícil aquí. Per parlar català no hi ha pas cap problema, però en la política hi ha gent a qui ja no li agrada tant.

Així, a l'hora de votar-te, la gent ha tingut en compte criteris ideològics o s'ha guiat més per proximitat personal?

Per proximitat personal. Tothom sap que jo sóc nacionalista catalana, però no ho dic gaire, perquè hi ha gent que això no ho accepta bé com els jubilats de França endins que vénen aquí i diuen que ERC és «espanyola». En els darrers temps, però, les coses han canviat una mica. Ha anat molt bé l'impuls que ha donat l'eurodiputat Miquel Mayol.

Perquè vas presentar-te?

Vaig voler entrar a l'Ajuntament per promocionar la cultura catalana. Fins que vam entrar, l'any passat, no s'havia fet res, i des de llavors ja hem introduït el català a l'escola pública per a la mainada

de 6 a 11 anys i també a l'escola d'adults.

Quina relació teniu amb la resta de membres de l'equip de govern?

Les relacions són bones, hi ha una reunió del Consell Municipal cada quinze dies i ens entenem molt bé. Les coses s'acorden per unanimitat.

De fet el sistema electoral majoritari fa que no tingueu oposició, no?

No, no n'hi ha d'oposició. Som 23 regidors al govern, tots de l'esquerra plural, amb l'alcaldesa del PSF, però també amb regidors del PCF, jo d'ERC, i diversos independents d'esquerra. Entre el 1995 i el 2001 hi havia la dreta, el RPR, i ara governarem nosaltres fins al 2007.

I mentrestant, què fa l'oposició?

Es preparen per al 2007. Són a tot arreu, i fan coses. Dins l'Ajuntament, en canvi, no participen en res. Com a nota curiosa, un militant de l'RPR ve al curs de català per adults i li agrada molt! Em va dir que ho volia estudiar perquè, si guanyen, volen continuar promocionant el català ells també. Saben que els joves ho demanen i ara que la regidoria de Cultura Catalana ja hi és, són conscients que l'hauran de continuar.

«La feina d'oposició també permet tirar endavant el projecte d'ERC»

A Sant Celoni el PSC governa amb majoria absoluta. El govern és sensible a les vostres propostes?

És molt receptiu, però cada cop que ens han ofert entrar al govern, i ja van tres cops aquest mandat, ens hi hem oposat. Ells tenen majoria absoluta i no els cal. Això no vol dir que, si és necessari, a la propera pactem perquè, després de vuit anys a l'oposició, és lògic estar un xic fatigat. La feina d'oposició també permet tirar endavant el projecte d'ERC: via mocions, consells municipals i altres eines de participació ciutadana. Evidentment, però, si vols fer veritable feina ho has de fer des del govern.

En un municipi mitjà com és Sant Celoni que és més important; aparèixer als mitjans de comunicació locals o mantenir una bona comunicació personal amb la gent?

Sense els mitjans de comunicació avui en dia no vas enlloc. El boca-orella arriba més al teu entorn però, en un poble com el nostre, amb barris perifèrics amb els quals no hi ha un contacte prou gran, cal transmetre la teva feina a través dels mitjans de comunicació. Però això sí: si vols aparèixer-hi has de fer feina i propostes interessants que despertin interès.

Pel que fa al control de la gestió del govern, disposeu de la informació necessària?

Cada setmana ens treuen el llistat d'entrada i sortida de registre. Això és molt interessant, però la nostra queixa és que per aquí no hi passa tota la informació necessària. Per exemple, el primer any que vaig entrar de regidor, per registre constava una empresa que sol·licitava instal·lar un magatzem de pirotècnia en un bosc. Ens vam interessar pel tema i, més endavant, hi va haver una sortida en què l'Ajuntament responia denegant el permís. Però més tard l'empresa es va reunir amb el regidor responsable i es va aprovar, sense passar per registre, de manera que nosaltres no en vam saber res fins que va ser massa tard. I el magatzem encara existeix. De fet, tot el que és control a l'acció de govern, qualsevol petició en aquest sentit, des de l'equip de govern la consideren com un entrebanc.

Quines perspectives electorals teniu?

Bones. Tenim dos regidors i aspirem al tercer. Creiem que la gent valora bé la feina que hem fet en aquest mandat. I també comptem amb el fet que CDC i UDC fa anys que estan barallades.

JOSEP ALSINA

1971

INFORMÀTIC

SANT CELONI

REGIDOR

«L'alcaldia d'ERC ha fet millorar el clima social del poble»

El 1999 ERC va aconseguir una àmplia majoria, capgirant els resultats del 1995. Què va provocar aquest canvi?

El canvi va venir del desgast de l'anterior govern, de CiU, i perquè nosaltres vam presentar un equip molt representatiu de tot el poble, amb gent de diferents sectors, que estàvem en entitats i treballant en diversos moviments ciutadans. Érem gent que ens hem mogut en l'activitat social i cultural del poble, al qual hem dedicat molta activitat.

Rebeu prou suport per part del Consell Comarcal i la Diputació de Barcelona en aquestes tasques?

Sí. Per part del Consell Comarcal, sí. I de la Diputació n'obtenim assessorament. Hem fet una auditoria medioambiental en què el tutor ha estat la Diputació. Es tracta d'un estudi global, que et serveix per veure les mancances que tens en cada àrea i per treballar cap a la sostenibilitat.

I pel que fa a inversions, consideres suficients les aportacions dels organismes supramunicipals?

No, sempre són insuficients, tant el PUOSC de la Generalitat com Xarxa Barcelona de la Diputació. El que n'obtinguis depèn de l'habilitat que tinguis per

mourer-te. Cal acollir-se a totes les convocatòries, fer molts projectes i anar-los a presentar. Però en el que estàs més limitat és en el manteniment de les infraestructures i els serveis, com per exemple la zona esportiva, que són unes aportacions que has de fer cada any. Per assumir-les, el que rebem del Fons de Cooperació és insuficient.

De què et sents més orgullós com a alcalde?

El que més em satisfà és el canvi que hi ha hagut en el clima social del poble. Abans hi havia un ambient molt crispat i ara hem aconseguit que la gent torni a participar amb normalitat en els actes socials, les fires i la Festa Major. Hi ha hagut una reconciliació molt important per al poble. Pel que fa a projectes materials cal esmentar la llar d'infants, que és molt important perquè la gent no marxi del poble.

Quina dedicació consideres que és la necessària, per part de l'alcalde, en un municipi com el vostre?

Això depèn de la feina que vulguis fer i de les hores que hi hagis de dedicar. Jo penso que unes 3 o 4 hores al dia les has de dedicar a la feina municipal. I hi ha dies que moltes més.

ANDREU RIBA

1956

FORNER

SANT FELIU DE SASSERRA

ALCALDE

«ERC és a l'Ajuntament gràcies a una molt bona campanya»

El 1999 ERC va entrar a l'Ajuntament per primera vegada.

Vam entrar a l'Ajuntament perquè vam fer una molt bona campanya i perquè la llista que presentàvem va merèixer més confiança que la de CiU, que era el nostre principal rival electoral, que no va entrar-hi. Alguns dels candidats ja teníem experiència municipal. Jo mateix havia estat a l'Ajuntament el 1979 en una llista independent. Fins llavors, CiU havia tingut un regidor a l'Ajuntament, que marxava cap a casa el segon any de mandat, queixant-se que no acceptaven les seves propostes. Nosaltres això no ho hem fet.

Quines iniciatives porteu entre mans actualment?

A partir de la Cimera de Barcelona i de les xerrades organitzades pel Fòrum Social vam estudiar la possibilitat d'implantar els pressupostos participatius en la línia de Porto Alegre. Feia temps que buscàvem la manera d'implicar gent diversa en aquest àmbit.

L'Ajuntament és prou obert a les demandes de les entitats?

En teoria sí, almenys aquest és el seu discurs. Fins ara no s'han reunit amb totes les associacions, sinó que les trobades a l'Ajuntament són per temes pun-

tuals de cadascuna d'elles.

En una situació de majoria tan àmplia, com pot controlar l'oposició al govern?

Tinc una debilitat, i és que demano els pressupostos actualitzats cada mig any. Així és com fem el seguiment dels compromisos de l'equip de govern. Per exemple, tinc un historial de l'aplicació de les taxes, i els vaig mostrar les diferències entre el que deien i el que havien fet. És una tècnica que dóna resultats, perquè així se senten controlats i compleixen el que diuen.

De fet, amb una majoria així, el PSC no deu tenir gaire excuses per incomplir el que promet, no?

Efectivament. I la veritat és que, en general, van complint. Tot i que venen fum moltes vegades, el programa electoral el porten bastant al dia.

Quin és l'objectiu d'ERC amb vista al 2003?

Tenint en compte la configuració social del municipi, aconseguir el segon regidor és molt complicat. L'objectiu d'ERC és, doncs, consolidar el regidor ja obtingut sense haver de patir a l'hora dels resultats finals.

JORDI MERCADER

1949

ADMINISTRATIU

SANTA MARGARIDA DE MONTBUI

REGIDOR

«Als pobles petits els alcaldes hem de solucionar els problemes directament»

ALBERT PEREIRA

1969

ADVOCAT

LA SECUITA

ALCALDE

Què representa fer política en un poble de 1.100 habitants?

A la Secuita, a diferència d'altres llocs, no hi ha tradició de repartiment del poder entre les mateixes persones i famílies. En el nostre cas tenim una problemàtica econòmica molt específica, provocada per la dispersió de la població en quatre nuclis urbans. Això ha provocat una gran profusió d'alcaldes i regidors, que accedien al càrrec i plegaven molt sovint, a causa de la duresa de la feina a l'Ajuntament: de fet, quan vaig accedir a l'alcaldia el gener de 1997, era el cinquè alcalde des de 1990. A hores d'ara, ja sóc el que ha durat més en el càrrec des del 1985 i, si acabo aquesta legislatura, seré el primer que comença i acaba el mandat des de la legislatura 1979-1983.

Has estat cap de gabinet de l'alcalde de Valls, Jordi Castells. Quines consideres que són les diferències més importants en la gestió d'un petit municipi en relació a una ciutat com Valls?

Al futbol a totes les categories es juga amb les mateixes regles, però la Primera Divisió no s'assembla gens a la Tercera Regional. El mateix passa en el cas dels municipis: es regeixen per les mateixes normes, però el dia a dia té poc a veure. La principal diferència rau en els

mitjans. En els grans municipis els polítics gaudeixen de dedicació exclusiva i poden centrar-se en la feina que els correspon: la direcció i la coordinació de l'administració i la presa de decisions. En canvi, en els pobles petits s'ha de fer de tot i solucionar els problemes directament. És la diferència de tenir centenars de persones treballant a tenir una plantilla de només quatre persones a dedicació plena i una de parcial.

On s'han centrat les principals actuacions de l'Ajuntament des de que ets alcalde?

Hem millorat els serveis bàsics que o bé faltaven o bé funcionaven molt malament per l'endarreriment en la dotació d'infraestructures essencials del municipi que, en bona part, s'expliquen per la dispersió territorial.

Quins són els objectius que et motiven a continuar treballant pel municipi?

Continuar implantant serveis i millorant els que encara són deficitaris. Volem construir una zona esportiva municipal i rehabilitar l'edifici de l'Ajuntament, on no s'hi actua des de fa dècades, i presenta un deteriorament important. I volem promoure una major participació de la població en actes culturals i festius.

«La feina municipal és la millor escola per aprendre el que és la política»

El 1999 va passar a ser la segona força. Sou l'alternativa, però es visualitza prou, des de l'oposició, el projecte d'ERC?

Tenim vocació de govern i som vistos com una alternativa real perquè hem exercit una oposició responsable, no oportunista. Hem estat constructius, dialogants i positius en comptes de tenir una actitud d'anar a la contra. Hem treballat molts projectes que tenen una incidència directa en la qualitat de vida de les persones, com ara en atenció a la gent gran, sanitat, serveis socials... i hem aconseguit que alguns reeixissin. Un exemple seria el cas de la proposta per la creació d'un centre de dia per a malalts mentals: vam proposar-ho tant a l'Ajuntament com al Parlament, i ho vam guanyar als dos llocs. I ara aquest projecte ja és una realitat, que hem aconseguit tot i estar a l'oposició.

Quina relació manteniu amb el govern?

De vegades el govern sembla més aviat l'oposició crispada i nosaltres el govern. Ells haguessin preferit crispació per part nostra i han intentat provocar-la per portar-nos a un terreny on no hem volgut jugar mai. Hem tingut una actitud responsable com ho demostra el vot favorable a

l'aprovació del Pla General, en què l'equip redactor, que no l'equip de govern, ha fet cas a les nostres propostes. Per això, i perquè és un Pla per als propers vint anys, crèiem que era important el consens. Potser no tindrà rèdit electoral, però estem convençuts que és una actitud de responsabilitat necessària.

Quins són els principals reptes de la Seu d'Urgell de cara als propers anys?

Cal millorar i garantir la igualtat dels ciutadans, la igualtat d'oportunitats. Això actualment no existeix ni a la Seu ni al Pirineu en general. Per exemple, per als joves que s'han preparat i no troben una sortida laboral a la seva formació. Som la comarca amb un nivell de precarietat més alt de tot Catalunya i no hi ha cap política municipal de promoció d'ocupació.

El pas per la política local és important per a un diputat?

Molt, realment és molt important! El fet d'estar a un Ajuntament d'ensenya a prioritzar. Per exemple, en elaborar un pressupost aprens a destriar el gra de la palla. És la millor escola que hi ha. De fet, es nota molt quan un parlamentari ha passat per un ajuntament o no hi ha passat.

JORDI AUSÀS

1960

MESTRE

LA SEU D'URGELL

REGIDOR

«Fer oposició no és passar-se quatre anys portant la contrària en tot»

Quina valoració fas de l'actual equip de govern CiU-PP?

És un govern que considera la gent com a súbdits, no com a ciutadans. És un govern autoritari que va fent el dia a dia sense pensar en el futur. La presència del PP s'ha notat pels seus interessos en infraestructures, en què el govern hagi rebutjat retirar la Medalla d'Or al general Franco, en el fet que es rebutgés entrar a la campanya «Un país, una bandera», en què ha fet baixar el nivell de català que es requereix a la policia local... I en política social, s'ha mantingut la línia del govern del PSC, la mala gestió del transport urbà... Les úniques escoles bressol que hi ha a Tarragona són les que es van construir el 1980. Però ara, amb la pressió que ha fet ERC des del Parlament i l'Ajuntament, s'han aprovat propostes. Així, vam presentar una proposta de Pressupost municipal abans que qualsevol altre i, des del govern, ens han acceptat un 90% del contingut a canvi de l'abstenció, de manera que hi consten cinc escoles bressol.

En un Ajuntament de les dimensions del de Tarragona, com s'ho fa un únic regidor per controlar la gestió del govern?

Dedicant-hi moltes hores. La informació has de demanar-la molt i, insistent,

acabes aconseguint-la. Els portaveus de cada grup no tenen dedicació, cosa que seria necessària. Més que la feina de control, l'important és fer propostes. No es bó encallar-se en el quilo de paper diari del registre d'entrades i sortides.

Quines són les principals problemàtiques que pateix Tarragona actualment?

Les infraestructures: les interconnexions de la ciutat amb l'exterior són molt limitades. Una altra mancança greu és en l'àmbit social: Tarragona només té 20 llits d'hospital de dia per a la gent gran. Així, tot i que s'hagin potenciat els casals d'avis per quedar bé, el que és necessari són serveis socials per a la gent gran. Una altra mancança és que Tarragona té un esquema urbanístic americà: cadascú construeix on vol.

Com definiríeu el vostre estil d'oposició?

Hi ha moltes maneres de fer oposició. Hi ha gent que l'endemà de les eleccions ja va plegar. L'oposició tradicional és centrar-se en el control i votar que no a tot. Nosaltres hem trencat aquesta manera de fer perquè creiem que la gent que va donar la confiança a ERC mereix que es treballi durant quatre anys i no portar la contrària en tot.

XAVIER ALMAGRO

1956

TÈCNIC DE CONTROL
DE PROCESSOS QUÍMICS
TARRAGONA
REGIDOR

«L'oposició pot obligar l'alcalde a abandonar vicis antidemocràtics»

ERC és, després de presentar-se per primer cop, la segona força de l'Ajuntament. No està pas malament, no?

Sí, a la llista hi havia gent vinculada a ERC, però també molts candidats independents i gent jove amb molt bon nivell. Això, juntament amb el cansament per la majoria absoluta de CiU durant dos mandats, explica el nostre èxit.

El govern de CiU, malgrat tot, es va mantenir gràcies al suport del PP. Quina valoració fas de la seva gestió?

El govern és dedica, bàsicament, a desenvolupar projectes urbanístics de creixement requalificant zones i convertint el poble en una ciutat dormitori de Barcelona. La gent jove del poble no troba habitatge perquè la majoria són d'alt standing.

Un dels problemes més importants de Teià és la manca d'un IES. L'equip de govern fa prou per aconseguir-lo?

Només ERC va plantejar la qüestió en les eleccions però ara l'equip de govern el reivindica. Per què? Perquè es va crear una plataforma ciutadana, amb el suport d'ERC i PSC, presidida per una persona independent. A mesura que el tema va agafar més volada, l'equip de govern s'hi va afegir. Hem fet canviar l'oposició ini-

cial del Departament d'Ensenyament i hi ha un acord verbal amb l'alcalde, que esperem que es materialitzi en un compromís escrit.

Quina relació política manteniu amb l'altre grup de l'oposició, el PSC?

Després de les eleccions vam crear un pacte que anomenem Acord Municipal de Progrés, amb un reglament intern, a través del qual intentem dur estratègies comunes en allò en què és possible. Així, tot i que no sempre, quan el plantejament que tenim sobre un tema és comú, el defensem conjuntament al Ple. I també col·laborem fora de l'Ajuntament, analitzant la situació municipal. La veritat és que coincidim en molts aspectes i la relació que tenim és positiva.

Quins consideres que són els principals èxits que heu aconseguit, des de l'oposició, durant aquest mandat?

A part de la plataforma per l'IES i altres temes sectorials, hem combatut i fet canviar molts vicis antidemocràtics de la manera de funcionar de l'equip de govern: convocatòria de plens, dinàmica de les comissions i, per mitjà dels tribunals, les retribucions per assistència a reunions. Des de l'oposició es poden fer moltes coses.

ANDREU BOSCH

1964

PROFESSOR D'ENSENYAMENT
SECUNDARI I UNIVERSITARI

TEIÀ

REGIDOR

«Controlar el creixement urbanístic és possible i necessari»

Després de les darreres eleccions, CiU només necessitava un regidor per governar amb majoria. Per quin motiu, doncs, tant ERC com el PSC formeu part del govern municipal?

Al principi, CiU va pactar amb el PP, però després d'un any de pacte, l'alcalde va dimitir i va deixar el govern. Com que l'equip estava en minoria, ERC i PSC vam explorar la possibilitat de fer un govern alternatiu. Però aquesta era una opció no responsable perquè hagués calgut el suport del PP i perquè el seu regidor era també responsable del que havia passat. Vam optar, doncs, per un govern tripartit. Així s'ha aprovat definitivament el Pla General, incorporant les propostes d'ERC, s'han sanejat les finances municipals, s'ha reorganitzat l'Ajuntament i s'han fet més transparents les contractacions.

Com valoreu el resultat del pacte?

Positivament. Els regidors d'ERC hem ajudat a fer avenços considerables que esperem que la gent valorarà: s'ha aprovat el Pla General, s'ha constituït un organisme de participació inèdit, el Consell Municipal de Sostenibilitat, s'ha obert l'activitat cultural a comissions participatives, s'ha dinamitzat la Festa Major... Fem una valoració positiva de les àrees d'ERC i, més en general, també s'ha mo-

dernitzat l'administració de l'Ajuntament. Amb tot, la situació del govern encara és precària, com demostra el fet que, per problemes interns, un dels regidors de CiU no estigui al govern.

A banda de ser primer tinent d'alcalde, ets el responsable de l'Àrea d'Urbanisme. És tan complicada de gestionar com s'acostuma a afirmar?

La gestió de l'urbanisme en un municipi com Torredembarra és complicada, degut a les fortes tendències al creixement —hem doblat la població en els darrers deu anys—, al fet de ser un municipi turístic i per trobar-se a la tercera corona de Barcelona i a la zona metropolitana de Tarragona.

Fins a quin punt és possible controlar el creixement urbanístic?

És possible i necessari. En el Pla General es marquen les zones de creixement, però també les fronteres que limiten les zones on s'impedeix créixer. Tenim un terme municipal molt reduït, i cal equilibrar l'edificació amb les zones verdes, l'agricultura... Per això es limita la construcció als buits existents. I, per no controlar només el creixement en extensió, s'ha canviat el límit màxim de 8 a 4 pisos d'alçada.

JOSEP BARGALLÓ

1958

CATEDRÀTIC DE BATXILLERAT

TORREDEMBARRA

PRIMER TINENT D'ALCALDE

«Per millorar la qualitat de vida cal atendre les petites coses quotidianes que afecten a la gent»

JOSEP MARIA FONT

1958

EMPRESARI

VIC

REGIDOR

ERC és present a l'Ajuntament de Vic des del 1987 amb un creixement constant al llarg del temps. Malgrat tot, CiU manté l'hegemonia i ha governat sempre.

Sí, hem anat progressant i implantant-nos, tant a nivell absolut com en percentatge. Però malgrat ser una força valorada per la gent, encara no hem obtingut prou suport per optar a governar.

Trobant-se només a un regidor de la majoria absoluta, amb quins altres suports compta l'equip de govern de CiU?

Ja fa dues legislatures que no té la majoria. No té, però, cap acord estable de govern amb ningú. Intenten pactar les diverses qüestions i ho fan amb una formació o altra depenent de les possibilitats d'acord. Per part de l'oposició, no és possible que ens posem d'acord en formar una alternativa, tenint en compte la presència del PP i també l'actitud del regidor d'ICV, molt procliu al pacte amb CiU.

Quines són les principals problemàtiques que afecten la ciutat?

A Vic tenim, principalment, dues problemàtiques que no difereixen massa a les d'altres ciutats: la concentració de la immigració, que ja arriba al 13% de la po-

blació, i el trànsit, que és molt complicat en algunes situacions. A un nivell més polític, la participació ciutadana és un tema bastant desatès.

Quines són les propostes d'ERC per fomentar la participació?

A la legislatura anterior vam presentar una proposta de Reglament de Participació Ciutadana que després d'algunes modificacions va ser aprovat. S'hi estableixen diferents vies de participació, com els consells sectorials, el Consell Municipal dels Infants... El funcionament en si és relativament bo, però una cosa és la forma i l'altra l'aplicació. Hi ha molts consells que funcionen, però falta que tinguin incidència en les decisions de l'equip de govern. Cal que les seves propostes es tradueixin en accions.

Quin és el vostre projecte per a Vic?

Des d'ERC, fonamentem la nostra actuació en base a tres grans temes: la participació ciutadana, la qualitat de l'administració —menys burocratitzada i més oberta i atenta amb la gent— i la qualitat de vida, i aquí ens referim a atendre les petites coses quotidianes que afecten a la gent com arreglar voreres als passos de vianants o la supressió de barreres arquitectòniques.

«Els consells comarcals són ens bàsicament administratius, sense capacitat política»

PERE TRIAS

1954

PAGÈS

VILAJUÏGA

ALCALDE

Des del 1991, a Vilajuïga el vot està dividit entre diverses candidatures i cap no té majoria absoluta. Ara que ja portes 7 anys d'alcalde, com es valoren això de governar amb majoria simple?

Governar amb majoria simple et fa estar molt amatent al consens, i comporta que hi hagi d'haver molt de diàleg entre l'equip de govern. Això és positiu perquè es facilita que les decisions que s'adopten estiguin consensuades des d'un principi.

Després de dos mandats al capdavant de l'Ajuntament, quins són els canvis més importants que ha experimentat Vilajuïga des que vas accedir per primer cop al càrrec?

Els canvis demogràfics, facilitats per la política d'habitatge social de l'Ajuntament, la creació de noves infraestructures esportives i culturals i l'aposta decidida perquè les diferents formes de cultura arribin a tothom.

De cara al futur, quins són els principals projectes que us proposeu tirar endavant?

És molt important la revisió del planejament urbanístic, que volem que ens permeti mantenir la identitat com a poble. També cal pensar en l'acabament de

les infraestructures culturals en curs — fonamentalment el centre cultural— i en la millora dels serveis d'atenció a les persones. Entenc que en el futur hem de ser atrevits amb els serveis a les persones i fer propostes engrescadores més enllà de les propostes de sempre que, en el fons, el que busquen, només es fomentar el clientelisme electoral.

Ara fa poc que heu superat els 1.000 habitants, després de doblar la població en 10 anys. Fins a quin punt és substancial aquest canvi per a l'Ajuntament?

El creixement demogràfic ha comportat que puguem mantenir una sèrie de serveis, entre ells la llar d'infants, amb una qualitat notable. Aquests serveis, d'altra manera, serien deficitaris. El creixement també ha permès un notable re- viscolament de l'activitat associativa del poble.

A part d'alcalde, també ets conseller comarcal. Quina valoració en fas?

Els consells comarcals han servit per treure recursos econòmics als Ajuntaments i problemes de sobre a la Generalitat. En el fons, els consells comarcals acaben essent ens bàsicament administratius sense cap capacitat política de decisió.

MANIFEST MUNICIPALISTA 2003

Manifest municipalista 2003

Els càrrecs electes locals d'ERC han demostrat des de fa temps, i especialment en els dos darrers mandats, que aquest partit constitueix una opció responsable i preparada per atendre les demandes i resoldre conflictes que es generen en la vida ciutadana. ERC ha estat decisiva en la formació de majories sòlides i estables que han contribuït a la bona governabilitat d'un número important d'ajuntaments. Tot plegat ha ajudat a la visualització per part de l'opinió pública d'una voluntat de govern que ha de seguir una línia ascendent en els anys a venir. Les properes eleccions municipals de maig de 2003 han de significar un pas endavant en aquesta direcció.

Els homes i dones d'ERC, bona part dels quals compten amb una àmplia experiència en l'àmbit local, representen una clara opció de futur. Es tracta de potenciar una nova manera d'enfocar l'acció de govern, que ja ha obtingut bons resultats en els municipis en què ERC ha pogut assumir responsabilitats importants. Cal acostar-se als ciutadans i ciutadanes a través de l'acció municipal per contribuir a resoldre els problemes col·lectius amb il·lusió i amb un tarannà enfocat a millorar els nostres pobles, viles i ciutats. Una aposta no condicionada pels

vincles amb les poderoses maquinàries polítiques estatals ni amb els grans grups econòmics. Una alternativa allunyada d'aquests cercles de poder i protagonitzada per persones amb idees noves i capacitades per escoltar i atendre demandes i donar solucions per abordar la complexa realitat de la Catalunya del segle XXI.

Els més de 20 anys d'ajuntaments democràtics constitueixen una experiència globalment positiva. Els ajuntaments han esdevingut els protagonistes actius de la vida social i econòmica del país, han estat un factor de recatalanització i han posat en marxa molts dels serveis bàsics necessaris per a la població. L'etapa coberta fins ara presenta, però, dèficits importants que tenen el seu origen en els factors següents:

a) La incapacitat per crear un model d'organització territorial propi, atesa la pervivència de la divisió provincial i d'institucions perifèriques de l'Estat.

b) La problemàtica que representa el nivell de despesa supletòria amb l'assumpció de competències impròpies i l'existència d'un marc competencial poc ajustat a la realitat.

c) Les greus limitacions de les hisendes locals que afecten al volum de recur-

sos econòmics i a la sobirania política alhora de modular impostos.

És necessari, doncs, davant d'aquesta situació, superar el model territorial vigent. Aquesta problemàtica no es pot continuar mantenint en unes coordenades tan il·lògiques com les actuals. No té sentit que les delegacions territorials de la Generalitat estiguin desproveïdes de capacitat de decisió real, que les diputacions provincials actuïn en clau de contrapoder de la Generalitat i que els consells comarcals s'hagin configurat massa sovint com una realitat alternativa a la de la capital de la comarca.

ERC aposta per convertir Catalunya en província única com a primer pas per poder definir un model propi d'organització territorial. Cal ser conscients, malgrat tot, que la conversió de Catalunya en una sola circumscripció provincial aniria en detriment de la seva actual representació al Congrés dels Diputats espanyol, especialment en el cas del Senat. De tota manera, però, amb voluntat política i imaginació jurídica, aquest ha de ser un obstacle possible de superar. La província única suposaria disposar d'una major llibertat per impulsar una organització territorial ajustada a les necessitats reals del

país i menys condicionada per l'Estat.

ERC defensa uns consells comarcals més municipalistes, amb un tractament heterogeni i diferenciat en el cas dels que estan inclosos en l'àmbit de la regió metropolitana de Barcelona, i uns ens supralocals, les regions, com a àmbit de descentralització de la Generalitat i també de cooperació local. Pel que fa als consells comarcals i al sistema d'elecció dels consells comarcals, ERC és de l'opinió que cal invertir el funcionament vigent passant, en ares a assolir una representativitat més apropiada a la voluntat ciutadana, a un esquema en el qual 2/3 dels consellers comarcals siguin escollits en funció dels vots totals i l'1/3 restant en funció del número de regidors. Es tracta d'incrementar el caràcter representatiu i de proporcionalitat electoral de l'ens amb un element de correcció, per tal d'afavorir els petits municipis. És, també, una qüestió cabdal la representativitat política de tots els municipis de la comarca. Pel que es pretén institucionalitzar la figura del consell d'alcaldes, i aconseguir que tots els municipis de la comarca, a través dels seus representants, tinguin la facultat d'intervenir en totes aquelles decisions més trascendents per al conjunt de la comarca.

D'altra banda, i pel que fa a les regions, aquestes han de tenir un paper primordial de suport per a tot allò al qual els municipis no puguin arribar en l'exercici de les seves competències. El component essencial de tot aquest sistema ha de ser el municipi. ERC fomentarà la cooperació entre ajuntaments però respectarà alhora l'actual mapa municipal de Catalunya. ERC s'oposarà a qualsevol canvi que no respecti la voluntat de les parts implicades, molt especialment en el cas dels petits municipis. Només a través de la voluntarietat i l'avenç cap un esquema en el qual la mancomunació de serveis sigui quelcom més freqüent i normalitzat que fins ara s'aconseguirà que el nou mapa municipal no grinyoli.

Per dotar de coherència i eficiència el sistema que es vol potenciar cal que els municipis disposin d'un marc de competències més ampli. Qualsevol reordenació territorial ha d'anar acompanyada d'una redistribució de competències entre les institucions esmentades. Aquesta redistribució s'ha de basar en els principis de subsidiarietat i cooperació. S'ha de dur a terme, a més, tenint en compte factors com el nombre d'habitants, el pressupost municipal, la capitalitat comarcal i la població estacional. Es tracta,

conseqüentment, d'una assignació flexible i progressiva de competències, sobretot pel que fa a les necessitats més bàsiques de la població: serveis primaris i de sanitat, serveis socials, gestió de l'ensenyament infantil i primari i polítiques actives d'ocupació i d'habitatge. Tot plegat constitueix un acostament de les competències als nivells més pròxims al ciutadà. Per fer factible aquest nou esquema competencial és necessària la corresponent dotació financera. Un nou sistema fiscal que incrementi el pes dels ens locals en el conjunt de la despesa pública a Catalunya, sense que aquest increment es realitzi a costa de la fracció de despesa pública que en l'actualitat és gestionada per la Generalitat. En el camp competencial, doncs, les propostes d'ERC passen pels eixos principals següents:

- Traspàs de competències sobre règim local de l'Estat a la Generalitat. El fet que el Parlament pogués legislar tenint en compte la realitat local de Catalunya facilitaria l'encaix dels ajuntaments en l'estructura del país.

- Impuls per facilitar que els ajuntaments rebin més recursos per tal d'implementar adequadament polítiques socials. És a partir d'aquí que els ens locals podran donar una resposta adequa-

da a reptes tan importants com el tractament del fenomen de la immigració.

- Assumpció per part dels ajuntaments de més funcions en matèria de benestar social a través de delegacions del govern o dels consells comarcals.

- Establiment de mecanismes en matèria de polítiques actives per a l'ocupació per a que els ens locals tinguin més marge de maniobra a l'hora de definir quines prioritats d'actuació s'impulsen a cada municipi.

- Potenciació de mecanismes per tal que les entitats locals esdevinguin realment impulsores del procés de promoció d'habitatge públic.

Pel que fa a algunes matèries que no són competència dels ens locals o bé en què hi ha competències compartides de gran influència sobre la població, cal que els ajuntaments disposin de les mesures de control suficients per supervisar la seva aplicació:

- En el cas de les infraestructures, ja siguin de l'Estat o de la Generalitat, els ajuntaments han de poder controlar-ne l'estat i l'execució.

- En matèria de seguretat ciutadana, proposem que l'alcalde esdevingui un comandament de les forces de seguretat en el seu territori, superant l'actual figura de coordinador.

- En matèria de política mediambiental cal una major intervenció dels ajuntaments quan es tracta de la instal·lació d'indústries potencialment contaminants en zones limítrofes a la població, encara que es tracti d'un municipi veí.

Tota aquesta tasca no es pot articular sense un sistema de finançament satisfactori que doni resposta a les demandes del municipalisme. Des d'ERC considerem que el sector local, que actualment disposa d'una participació en la despesa pública al voltant del 12-13%, ha d'atansar-se a l'ideal de distribució del 30-40-30. Per assolir aquest objectiu cal, sens dubte, establir un esquema que giri sobre els eixos següents:

- Reforma en profunditat l'IAE, proposant una compensació de la seva capacitat recaptatòria per una fórmula que permeti mantenir la participació dels municipis en la fiscalitat generada per l'activitat econòmica en el seu territori. Seria positiva la seva substitució per una participació dels ajuntaments en un impost estatal fort. En el cas de Catalunya, n'hi hauria prou amb una participació del 6% en l'IRPF o del 7% de l'IVA per a compensar les recaptacions perdudes per la recaptació de l'IAE.

- Finançament de les noves compe-

tències a assumir pels ajuntaments, fonamentalment pel que fa a l'ensenyament, a partir de l'IVA o l'IRPF.

- Manteniment de l'IBI com a impost central de la hisenda municipal. Cal, però, millorar en la seva eficàcia recaptatòria, mitjançant la simplificació i l'agilització dels processos de revisió cadastral.

- Incorporació d'una participació municipal sobre el 10% de l'Impost especial d'hidrocarburs per als municipis de més de 50.000 habitants (que tenen com a obligatori el servei de transport públic).

- Increment de l'autonomia municipal en la determinació i gestió de la tributació municipal. Cal transferir als municipis la gestió cadastral.

- Introducció de l'impost sobre pernoctacions en establiments turístics, com a impost municipal de caràcter voluntari.

- Creació de figures tributàries, com les taxes ecològiques, orientades al finançament de les externalitats ambientals de l'activitat personal (residus domiliaris, sanejament...) i de l'activitat empresarial. El nombre d'aquestes figures hauria de ser el més reduït possible per tal de simplificar el conjunt actual de taxes locals.

- Revisió del marc regulador dels tri-

buts aplicables a les empreses subministradores d'energia i serveis de telecomunicacions.

ERC és partidària que la Generalitat gestioni el repartiment del PIE (Participació en els Ingressos de l'Estat), per garantir la suficiència financera dels ajuntaments, als quals hauria de traspasar una part dels tributs cedits per part de l'Estat. És necessari, doncs, garantir el finançament dels ens locals en base als principis normatius d'autonomia municipal i suficiència financera; combinats, és clar, amb els de responsabilitat fiscal i equitat. Es tracta d'uns principis que han estat conculcats repetidament en la configuració i aplicació del model vigent i que ERC es compromet impulsar i defensar en tots els àmbits institucionals.

El model municipal que defensa ERC passa, doncs, a partir del seguit de reflexions exposades fins aquí, per impulsar polítiques que tinguin les prioritats basades en els eixos següents:

La ciutat sostenible

- Desplegar una política d'ordenació del territori entesa de forma transversal, com l'expressió espacial de la política econòmica, social, cultural i ecològica al

servei de la col·lectivitat. Cal un creixement urbanístic racional i sostenible que tendeixi a millorar les condicions de vida del conjunt de la població. El planejament urbanístic ha de garantir la convivència d'usos, la recuperació i renovació d'espais públics i urbans i la potenciació de l'habitatge públic, fent ciutats i pobles accessibles i sense barreres arquitectòniques.

► Incentivar una política de sostenibilitat que faci compatible el creixement econòmic amb la defensa del medi ambient i els recursos naturals. És necessari crear una nova cultura respecte als hàbits de vida i les formes de consum que eviti el malbaratament de recursos, com ara les polítiques de reciclatge. La defensa del medi ha de ser un dels principals referents d'actuació incloent mesures per aturar les agressions a l'entorn natural, relacionades amb els residus, d'estalvi energètic i mesures relacionades amb el cicle de l'aigua i el medi atmosfèric.

► Cal, doncs, fer ciutats i pobles basats en el principi del desenvolupament sostenible i la cohesió social i territorial, prenent mesures per a:

— La protecció del sòl no urbanitzable i els espais d'interès natural.

— La protecció dels centres històrics

tot buscant solucions imaginatives per a corregir les discontinuïtats en el paisatge urbà.

— La potenciació d'una vialitat que afavoreixi el medi ambient i l'accessibilitat.

► En aquest sentit, cal potenciar el transport públic de passatgers, potenciant la mobilitat en bicicleta i a peu als centres de les poblacions, creant, allà on sigui possible, eixos viaris de vianants o de carrils bicicleta amb restricció de trànsit rodat.

La ciutat emprenedora

► Fer dels ajuntaments una eina de desenvolupament i revitalització econòmica de la societat. Els municipis són espais d'activitat econòmica, però també de redistribució social, d'intercanvi cultural i qualitat ambiental. Cal fomentar polítiques de reactivació econòmica enfocades a la creació d'ocupació i de desenvolupament del teixit productiu de la població, promovent la integració laboral dels col·lectius més febles socialment.

► Els agents socioeconòmics locals (sindicats, organitzacions empresarials i entitats corporatives) han de tenir un paper clar i actiu en la formulació de les línies generals. Cal crear o consolidar les formes orgàniques que articulin aquesta

participació, Consells Econòmics i Socials.

- Recuperar i consolidar el model comercial propi de les ciutats de Catalunya, en una decidida aposta pel comerç urbà, afavorint el comerç de proximitat, vinculat a operacions de regeneració urbanística dels centres urbans.

- Promoure, mitjançant la col·laboració dels ajuntaments amb altres institucions, i la coordinació amb la resta de municipis que integren un entorn econòmic, la realització de les infraestructures necessàries per al millor desenvolupament dels municipis en els camps econòmic, social i, globalment, en tots aquells que contribueixin a millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

La ciutat de les persones

- Fomentar polítiques destinades a acabar amb els desequilibris socials i eradicar-ne les causes. Cal tirar endavant mesures imaginatives en els camps de l'educació, la salut, la promoció de la formació, l'accés a la cultura i en totes aquelles activitats que permetin el desenvolupament dels drets i l'activitat social del conjunt de la ciutadania.

- Aconseguir el grau més alt possible de salut és un objectiu social de la màxima importància, la realització del qual

exigeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més d'aquells més directament implicats amb la salut. Per això, cal l'atenció integral a l'individu, la família i la comunitat, mitjançant programes d'educació sanitària i promoció de la salut, prevenció, cura, rehabilitació i reinserció. Tot això suposa que els ajuntaments han de vetllar per la planificació i gestió dels serveis sanitaris i pel control ambiental i salubritat pública.

- Garantir els drets dels joves, facilitant el seu accés en condicions dignes al mercat de treball i a l'habitatge. I, així mateix, s'han d'impulsar mesures de suport a la família, molt especialment pel que fa a les escoles bressol i a l'atenció a la gent gran.

- Impulsar polítiques integrals per garantir la integració dels diferents col·lectius que conformen la societat catalana. Calen mesures d'ampli consens per garantir la cohesió social en base al respecte als drets humans, a la laïcitat en l'esfera pública, la llibertat de confessió religiosa i la igualtat de drets i deures per a tots els ciutadans.

- Construir ciutats i pobles des d'una nova òptica per tal d'aconseguir una vivència lliure tant de la feminitat com de la masculinitat. Tot plegat en condicions d'igualtat d'oportunitats entre gèneres.

► Millorar i reforçar el finançament municipal per tal de possibilitar una major capacitat de decisió per part dels ajuntaments a l'hora de dur a terme polítiques progressistes de reequilibri social. Caldrà que la població menys afavorida com a conseqüència dels desequilibris econòmics, culturals i/o demogràfics rebi els recursos adients. És imprescindible per portar a terme una autèntica política social endegar actuacions preventives i conèixer objectivament les necessitats de la població.

► Demanar l'ampliació de les competències de l'administració local per tal de gestionar de manera més directa tots els aspectes relacionats amb l'ensenyament no universitari, públic o concertat, incloent-hi l'ensenyament d'adults i les escoles d'educació especial.

► Promoure l'esport com a mitjà per aconseguir una qualitat de vida. Facilitant i potenciant la pràctica de l'esport de lleure a totes les capes de la ciutadania. Per tal d'aconseguir aquests objectius cal rendibilitzar socialment les instal·lacions esportives, augmentar la rigorositat en el manteniment, la neteja i promoure dels beneficis que per a la salut comporta la pràctica esportiva.

► Entendre el fenomen cultural com un element integrador (que posi en con-

tacte col·lectius d'un mateix municipi), de realització personal (vehicle de coneixement i creativitat), de dinamització social (potenciant l'associacionisme i la participació) i com un dret democràtic que ha de ser a l'abast de tothom, tenint present les línies de treball següents: equipaments, patrimoni històric, lectura pública, cultura artística (difusió i creació), cultura popular (festes) i cultura cívica.

► Assolir la plena normalització de l'ús de la llengua catalana a les dependències municipals i estendre, de manera progressiva i ferma, l'ús del català a la població.

La ciutat participativa

► Aprofundir el principi de democràcia local. Els ciutadans i ciutadanes han de ser els protagonistes actius de la vida local. Els mecanismes de democràcia participativa són fonamentals com a complement de la democràcia representativa, fet que comporta informació i capacitats de control, per part dels ciutadans, de l'acció municipal.

► Reforçar els diferents mecanismes que permeten innovar en el camp de la participació ciutadana: consells municipals participatius, estructures descentralitzades, nuclis d'intervenció participativa, consultes populars i, més en general,

millora de la comunicació i la informació entre la població i l'ajuntament.

► Mantenir un diàleg permanent entre l'administració local i la societat civil, especialment amb el teixit associatiu. Sense això és impossible apropar la política a la ciutadania i dignificar l'activitat pública. El municipi és un espai de convivència i un element bàsic per a la revitalització de la col·lectivitat.

► Modernitzar l'administració municipal a partir del principi d'eficiència, transparència i agilitat. La ciutadania no pot veure l'ajuntament com un ens burocràtic i poc dinàmic sinó com una institució al seu servei. L'aplicació de les noves tecnologies ha de ser un component important per afavorir una relació de més qualitat amb la població.

En definitiva, ERC és la força més ben situada per protagonitzar aquest profund canvi en la manera d'entendre l'acció política i municipal com un servei als interessos generals i en conseqüència, també, com un compromís amb la reconstrucció nacional del país i a favor d'un futur sobirà per a Catalunya.

www.esquerra.org